

Makroekonomická predikce České republiky

říjen 2014

Makroekonomická predikce České republiky
říjen 2014

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: macroeconomic.forecast@mfcz.cz

ISSN 1804–7971

Vychází 4x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/makropre>

Obsah:

Shrnutí predikce	3	
Rizika predikce.....	5	
A	Východiska predikce	6
A.1	Vnější prostředí	6
A.2	Fiskální politika	14
A.3	Měnová politika, finanční sektor a směnné kurzy	16
A.4	Strukturální politiky	21
A.5	Demografie	23
B	Ekonomický cyklus.....	26
B.1	Pozice v rámci ekonomického cyklu	26
B.2	Konjunkturální indikátory	28
C	Predikce vývoje makroekonomických indikátorů.....	30
C.1	Ekonomický výkon	30
C.2	Ceny	34
C.3	Trh práce.....	35
C.4	Vztahy k zahraničí.....	36
C.5	Mezinárodní srovnání.....	37
D	Monitoring predikcí ostatních institucí	38
Tabulky a grafy:	39	
C.1	Ekonomický výkon	39
C.2	Ceny	46
C.3	Trh práce.....	50
C.4	Vztahy k zahraničí.....	56

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politika MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2015) a u některých ukazatelů výhled na další 2 roky (tj. do roku 2017). Je publikována zpravidla v druhé polovině prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/makrope>

Přivítáme jakékoliv připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky zasílejte na adresu:

macroeconomic.forecast@mfcr.cz

Seznam použitých zkratk:

b. c.	běžné ceny
BÚ	běžný účet platební bilance
CPI	index spotřebitelských cen
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EA12	eurozóna v rozsahu původních 12 zemí
ECB	Evropská centrální banka
EK	Evropská komise
ESI	Indikátor ekonomického sentimentu
EU28	EU v rozsahu 28 zemí
Fed	Federální rezervní systém
HDP	hrubý domácí produkt
HPH	hrubá přidaná hodnota
HICP	harmonizovaný index spotřebitelských cen
MFI	měnové a finanční instituce
MMF	Mezinárodní měnový fond
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
proc. bod, p. b.	procentní bod
s. c.	stálé ceny
SITC	Standardní mezinárodní klasifikace zboží v zahraničním obchodě
SPVF	souhrnná produktivita výrobních faktorů
VŠPS	Výběrové šetření pracovních sil

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje)	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad	odhad minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapoláční metody

Značky použité v tabulkách:

-	pomlčka na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval
.	tečka na místě čísla značí, že daný údaj nepredikujeme, popř. není k dispozici nebo je nespolehlivý
x, (mezera)	křížek nebo mezera na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

Uzávěrka datových zdrojů:

Predikce byla zpracována na základě údajů, které byly známy k **7. 10. 2014**. Politická rozhodnutí, nově publikované statistiky ani vývoj na světových finančních či komoditních trzích po tomto datu už nemohly být brány v úvahu.

Poznámky:

Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Údaje z předchozí predikce z července 2014 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2016 a 2017 jsou extrapoláčním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje a není v dalším textu komentován.

Shrnutí predikce

Podle aktuálních dat, která již vycházejí ze standardu národních účtů ESA 2010 a odrážejí i další metodické změny, reálný HDP ve 2. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně vzrostl o 0,3 %. V porovnání s 1. čtvrtletím 2014 tak sice došlo k jistému zpomalení růstu, tento vývoj byl ale v souladu s očekáváními. Nadále se tak domníváme, že pozvolné ožívání ekonomické aktivity bude pokračovat. Za celý letošní rok by reálný HDP mohl meziročně vzrůst o 2,4 % a obdobnou dynamiku by HDP mohl vykázat i v roce 2015. Růst by měl být v obou letech tažen výhradně domácí poptávkou, příspěvek čistých vývozu by se měl pohybovat okolo nuly.

Navzdory oslabení koruny vlivem devizových intervencí ČNB by se rok 2014 měl vyznačovat velmi nízkou inflací. Na rozdíl od minulých let by totiž měly administrativní vlivy (zejména snížení cen elektřiny) během celého letošního roku působit protiinflačně. Průměrná míra inflace by tak letos mohla dosáhnout jen 0,5 %. V roce 2015 by se sice růst spotřebitelských cen měl zrychlit, očekáváme však, že se inflace stále bude pohybovat pod inflačním cílem ČNB.

Predikce vývoje na trhu práce doznala oproti minulému Makroekonomické predikci jen nepatrných změn. Díky pozvolnému růstu ekonomické aktivity by se měla míra

nezaměstnanosti postupně snižovat, zaměstnanost by naopak měla mírně růst.

Objem mezd a platů by se letos mohl zvýšit o 2,9 %, pro rok 2015 pak počítáme se zrychlením růstu na 3,9 %. Kromě předpokládaného postupného zlepšování situace soukromého sektoru by na vývoj mezd a platů měl příznivě působit navrhovaný nárůst objemu platů v rozpočtové sféře.

Očekáváme, že hospodaření vládního sektoru skončí v letošním roce deficitem ve výši 1,5 % HDP. Saldo by se sice v absolutním vyjádření mělo oproti minulému roku mírně zhoršit, deficit ale stále bude výrazně pod 3 % HDP. Dluh vládního sektoru by se měl díky kvalitnějšímu řízení likvidity snížit o 1,8 p. b. na 43,9 % HDP. Pro příští rok je potom očekáván deficit ve výši 2,4 % HDP, ten je ovšem ale z části dán jednorázovým zahrnutím pronájmu letounů JAS 39 Gripen.

Běžný účet platební bilance by letos měl být vyrovnaný, v roce 2015 by pak mohl vykázat velmi mírný schodek. Další zvyšování přebytku obchodní bilance přitom bude kompenzováno pokračujícím prohlubováním schodku bilance výnosů.

Rizika predikce považujeme za vyrovnaná.

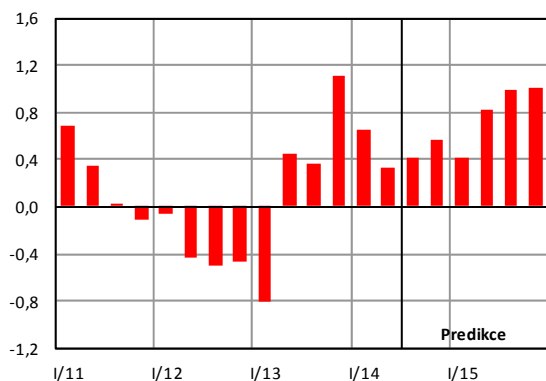
Tabulka: Hlavní makroekonomické indikátory

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2013	2014	2015
		Aktuální predikce					Minulá predikce			
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč</i>	3 954	4 022	4 048	4 086	4 284	4 467	3 884	4 061	4 216
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,4	2,5	-0,9	2,7	2,5
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	1,0	0,2	-1,8	0,4	1,4	1,7	0,1	1,6	1,4
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	0,4	-2,9	-1,0	2,3	1,9	2,0	1,6	1,9	1,6
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	1,3	1,1	-2,9	-4,4	4,5	4,9	-3,5	4,1	3,5
Příspěvek ZO k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,5	1,9	1,3	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,6	0,5
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	0,8	0,2	-0,2	-0,2	0,4	0,0	-0,2	0,0	0,2
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	-1,5	-0,2	1,4	1,7	2,4	1,8	1,9	1,8	1,3
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	1,5	1,9	3,3	1,4	0,5	1,5	1,4	0,6	1,7
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,0	0,4	0,4	1,0	0,4	0,3	1,0	0,5	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	7,3	6,7	7,0	7,0	6,3	6,1	7,0	6,4	6,1
Objem mezd a platů (<i>dom. koncept</i>)	<i>růst v %, b.c.</i>	0,6	2,2	2,1	-0,4	2,9	3,9	-0,9	2,8	3,8
Poměr salda BÚ k HDP	<i>%</i>	-3,7	-2,6	-1,3	-1,4	0,0	-0,3	-1,4	0,4	0,0
<i>Předpoklady:</i>										
Směnný kurz CZK/EUR		25,3	24,6	25,1	26,0	27,5	27,5	26,0	27,4	27,4
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	3,7	3,7	2,8	2,1	1,7	1,7	2,1	1,9	2,4
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	80	111	112	109	105	101	109	108	104
HDP eurozóny (EA12)	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	1,6	-0,6	-0,4	0,7	1,1	-0,4	1,1	1,6

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Oživování ekonomické aktivity by mělo pokračovat

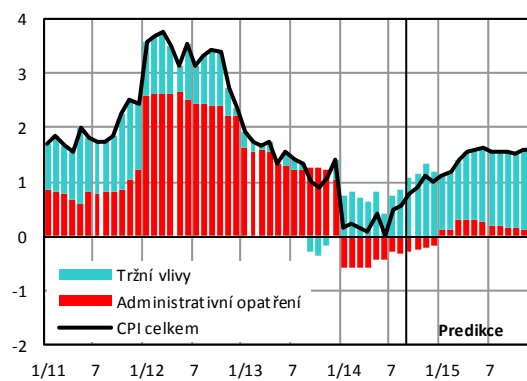
mezičtvrtletní růst reálného HDP, v %, sezónně očištěno

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Inflace by se měla postupně přiblížit k inflačnímu cíli

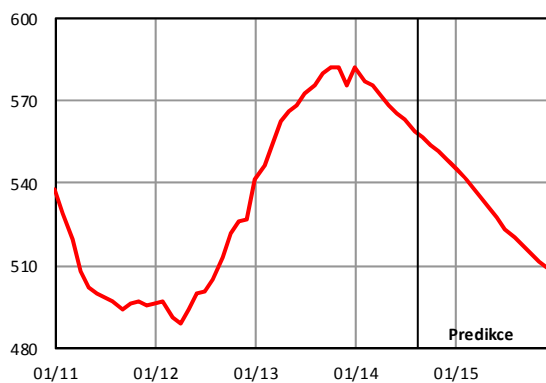
rozklad meziročního růstu spotřebitelských cen, procentní body

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pokles nezaměstnanosti by měl pokračovat

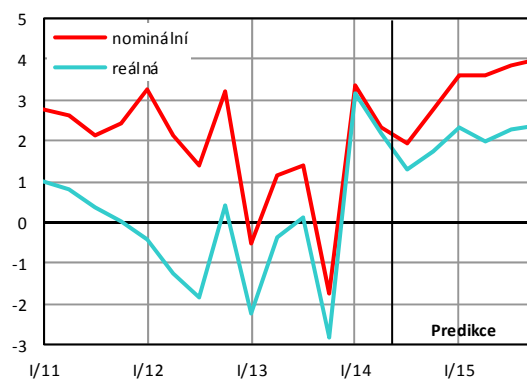
registrovaná nezaměstnanost, v tis. osob, sezónně očištěno

Zdroj dat: MPSV, vlastní propočty

Umírněný růst průměrné reálné mzdy

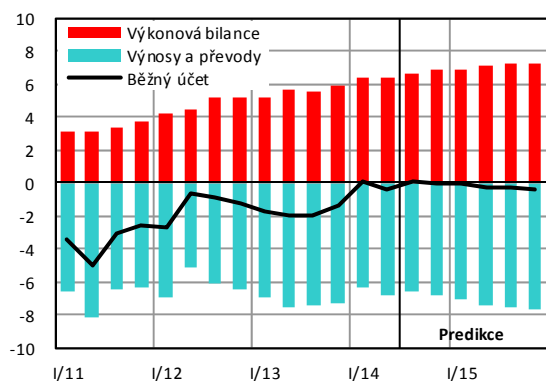
průměrná hrubá měsíční mzda, meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Běžný účet platební bilance téměř vyrovnaný

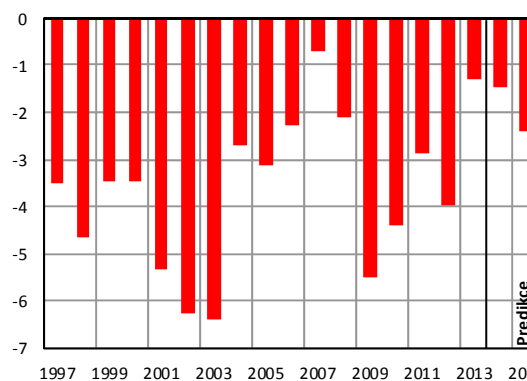
v % HDP (roční klouzavé úhrny)

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Deficit vládního sektoru pod 3 % HDP

saldo vládního sektoru, v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Rizika predikce

Oživování ekonomiky pokračovalo i ve 2. čtvrtletí 2014. **Reálný HDP mezičtvrtletně** vzrostl o 0,3 %, a navázal tak na růst o 0,6 % v 1. čtvrtletí 2014. Zpomalení růstu bylo patrně dáno jednorázovými a dočasnými faktory stimulačnými ekonomický výkon v 1. čtvrtletí (nízká srovnávací základna, mimořádně teplá zima, zlepšené čerpání prostředků z fondů EU a pozitivní vliv měnové politiky na růst exportu), na což jsme upozorňovali v předchozí predikci.

Hrubá přidaná hodnota, která v sobě na rozdíl od HDP nezahrnuje nepřímé daně a dotace, se ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně reálně zvýšila o 0,5 %. Překonala tak do té doby nejvyšší úroveň, dosaženou ve 3. čtvrtletí 2008.

Nadále se domníváme, že **další oživování ekonomiky** bude spíše **pozvolné**. Konzervativní odhad vývoje do konce roku vede ke snížení prognózy reálného růstu HDP v roce 2014 z 2,7 % na 2,4 %. Hlavním důvodem pro snížení prognózy je revize ekonomického růstu v předchozích čtvrtletích směrem dolů v souvislosti s přechodem na nový standard ESA 2010 (viz Box C.1). Pro rok 2015 zůstává prognóza ve výši 2,5 % zachována.

K podstatné změně však dochází **ve struktuře užití HDP**. Oživení domácí poptávky je až překvapivě silné, což platí zejména pro tvorbu hrubého kapitálu. Příští rok bude navíc domácí poptávka podpořena výrazným fiskálním stimulem.

Naopak zhoršující se situace ve vnějším prostředí nás vedla k poměrně razantnímu snížení prognóz růstu některých našich hlavních obchodních partnerů, což se odráží v očekávání prakticky nulového příspěvku zahraničního obchodu k růstu HDP. Výsledkem by tedy měl být ekonomický **růst tažený výhradně domácí poptávkou**.

Rizika predikce po těchto změnách **považujeme za zhruba vyrovnaná**.

Míra nejistoty ohledně budoucího vývoje **vnějšího prostředí** se podstatně zvýšila.

Zveřejněná data o vývoji ekonomik našich **hlavních obchodních partnerů** ve 2. čtvrtletí s sebou přinesla jisté zklamání, zejména v případě stagnace eurozóny jako celku a poklesu německé ekonomiky. Navíc ani konjunkturální indikátory nesignalizují zlepšení situace

(viz kapitolu A.1). Ačkoliv se domníváme, že se jednalo spíše o jednorázové zakolísání, máme za to, že růst v mnoha státech EU bude v nadcházejících čtvrtletích velmi pomalý.

V mezidobí od zveřejnění minulé predikce se **situace na východní Ukrajině** vyostřila, načež došlo k uvalení vzájemných sankcí ze strany EU i Ruska. Přímý dopad těchto sankcí na českou ekonomiku by měl být zanedbatelný (pravděpodobně nikoli více než 0,1 % HDP). Závažnější by ale mohly být nepřímé dopady spočívající v omezení obchodu s Ruskem u zboží nepodléhajícího sankcím či v nižších subdodávkách do země, pro něž je Rusko významnějším partnerem. Vedle toho stále existuje riziko další eskalace konfliktu, což by mohlo vést ke spuštění dalšího kola sankcí a protisankcí s většími ekonomickými důsledky.

Dalším geopolitickým rizikem je probíhající válka na území Iráku a Sýrie, jež by mohla ovlivnit nejen ceny ropy, ale i např. bezpečnostní situaci v Evropě.

Situace v problémových státech na periferii eurozóny se dále postupně **uklidňuje** (viz kapitolu A.1). Pokles výnosů na trzích státních dluhopisů sice naznačuje zlepšení situace, ale důležité fundamentální faktory, např. zadlužení (nejen) vládního sektoru a kvalita aktiv bank, však zůstávají nepříznivé. V tomto ohledu bude důležité zveřejnění výsledků komplexního hodnocení evropských bank.

Situace **uvnitř české ekonomiky** je rovněž zatížena riziky oběma směry. Negativní rizika však ve srovnání s minulou predikcí považujeme za méně významná.

U **výdajů domácností na konečnou spotřebu** zůstává otázkou chování domácností v podmínkách stále ještě vysoké registrované nezaměstnanosti a poměrně nízké dynamiky reálného disponibilního důchodu.

Další vývoj **fixních investic** bude ovlivněn snahou o vyčerpání maxima dotací z fondů EU do konce příštího roku, uvolněním prostředků na investice vládního sektoru, obnovením přílivu přímých zahraničních investic a mírou, v níž se důvěra soukromého sektoru promítne do skutečné investiční aktivity. Každý z těchto faktorů v sobě přitom zahrnuje pozitivní i negativní rizika.

A Výhodiska predikce

A.1 Vnější prostředí

Výhled globálního ekonomického růstu se v porovnání s minulou predikcí zhoršil, zejména pak v krátkodobém horizontu. Příčinami revize jsou útlum mezinárodního obchodu, napjatá geopolitická situace a nejistoty spojené s reformami probíhajícími v rozvíjejících se ekonomikách a některých zemích EU. Odhlédneme-li od krátkodobé volatility, lze v rozvinutých zemích, s výjimkou eurozóny, pozorovat pokračující upevnění růstové dynamiky. Růstový potenciál v rozvíjejících se zemích nadále brzdí strukturální problémy. Rozdíl v tempech růstu rozvinutých a rozvíjejících se ekonomik se nadále snižuje.

Obavy z výraznějšího zpomalení čínské ekonomiky se zatím nenaplnily. Po zvolnění růstu domácí poptávky v souvislosti se snahou vlády zbrzdit růst úvěrové aktivity a korekcí na trhu nemovitostí překvapila Čína zrychlením růstu ve 2. čtvrtletí. Rizika pro stabilitu tamějšího finančního trhu ale přetrvávají, liberalizace bankovního sektoru není zdaleka dokončena a trh s úvěry je značně deformován. Dále přitom pokračuje snaha o přechod k modelu růstu založeného na domácí poptávce a o postupnou liberalizaci ekonomického prostředí.

Revize růstových modelů bude zřejmě zapotřebí i v dalších velkých rozvíjejících se ekonomikách, kde loňský odliv kapitálu zvýraznil domácí nerovnováhy a podtrhl potřebu strukturálních reforem.

Nejistotu spojenou s výhledem podtrhuje geopolitické napětí na Ukrajině. Nová sankční opatření EU vůči Rusku jsou primárně zaměřena na instituce na finančních trzích, energetický a zbrojní sektor. Ruským státním bankám byl odepřen vstup na dlouhodobé úvěrové trhy EU. Zároveň byly zrušeny kontrakty na obchod se zbraněmi a s technologiemi využívanými při těžbě ropy, což ruským těžbařským firmám do budoucna značně komplikuje situaci. Podobná sankční opatření vůči Rusku aplikují i USA. Rusko ani Ukrajina sice pro ČR nepředstavují nejdůležitější exportní trhy, díky čemuž by makroekonomické dopady konfliktu na Ukrajině na českou ekonomiku neměly být zásadní, napětí však přesto může komplikovat situaci některým dovozcům a vývozcům. Eskalace napětí doprovázená zavedením dalších sankcí ze strany Západu již pro některé státy EU představuje protirůstový impuls. Dopad na jednotlivé země EU je přitom velmi různorodý, v závislosti na míře jejich ekonomické expozice vůči Rusku. Spíše než na výkon exportu EU mají doposud sankce negativní dopad na tržní sentiment.

USA

Americká ekonomika ve 2. čtvrtletí 2014 zaznamenala silný mezičtvrtletní růst o 1,0 % (*proti 1,1 %*). Hluboký pokles v 1. čtvrtletí 2014, kdy nepřízeň počasí výrazně brzdila ekonomickou aktivitu, byl pouze jednorázový, a ekonomika tak ve 2. čtvrtletí v souladu s očekáváním navázala na solidní tempo růstu z konce minulého roku. Kladně k růstu HDP přispívala zejména spotřeba a investice do strojů a zařízení.

Tahounem americké ekonomiky by měla zůstat domácí poptávka. Na spotřebu domácností bude příznivě působit rostoucí důvěra spotřebitelů a nárůst bohatství domácností (zvyšují se ceny nemovitostí, akciové indexy Dow Jones a S&P 500 se stále pohybují na historických maximech). Investiční aktivita firem se blíží předkrizové úrovni a nadále roste úvěrová aktivita bank.

Hospodářství stále podporuje akomodativní měnová politika, Fed však pokračuje v postupném omezování rozsahu kvantitativního uvolňování. Měsíční objem nákupu cenných papírů snížil v září opět o 10 mld. USD na 15 mld. USD. Rozhodnutí Fedu odráží jeho pozitivní hodnocení výkonu americké ekonomiky. Podle Fedu sice příznivý vývoj na trhu práce v posledních měsících ztratil na dynamice, ekonomický růst je ale stabilizován a ekonomika by měla být nadále schopna fungovat bez větších stimulů. Dlouhodobá inflační očekávání prozatím Fed hodnotí jako stabilní, rizika výhledu ekonomické aktivity a situace na trhu práce pak vnímá jako vyrovnaná. Riziko dlouhodobého podstřelování inflačního cíle na úrovni 2 % se od počátku roku mírně snížilo.

Míra nezaměstnanosti v září poprvé od vypuknutí krize klesla pod hranici 6 % (na 5,9 %), a meziročně se tak snížila o 1,3 p. b. Klesající míra nezaměstnanosti je ale doprovázena poklesem míry participace, což zůstává dlouhodobým problémem. Očekává se další snižování míry nezaměstnanosti, která by se v polovině příštího roku mohla přiblížit hranici 5 %. S ohledem na nízký růst populace v produktivním věku se tak ekonomika pomalu přibližuje k bodu plné zaměstnanosti, plné využití kapacit by se v příštím roce mělo projevit v podobě inflačních tlaků.

Vzhledem k tomu, že návrat na růstovou trajektorii po výpadku v 1. čtvrtletí byl v souladu s odhadem v minulé Makroekonomické predikci, je předpověď růstu HDP v roce 2014 pouze mírně revidována na 2,1 % (*proti*

2,0 %). Nadále se domníváme, že by k růstu měla přispívat zejména soukromá spotřeba a investice. Rizika pro predikci růstu HDP spojená s krátkodobou nejistotou v oblasti fiskální politiky sice ustoupila do pozadí, diskuze nad střednědobým plánem fiskální konsolidace je nicméně nezbytná. Pro rok 2015 pak počítáme se zrychlením růstu na 2,9 % (proti 3,1 %).

EU

K datu uzávěrky predikce byla data podle standardu národních účtů ESA 2010 k dispozici jen pro některé státy EU.

Zatímco v EU28 se ve 2. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletní růst HDP pouze zpomalil na 0,2 % (proti 0,4 %), v EA12 se HDP ve srovnání s 1. čtvrtletím nezměnil (proti růstu o 0,4 %). V meziročním srovnání pak HDP EU28 vzrostl o 1,2 % (proti 1,4 %), HDP EA12 se zvýšil 0,7 % (proti 1,0 %). Vývoj v jednotlivých zemích EA12 zůstává dosti rozdílný. Obecně lze zpomalení pozorovat jak na straně domácí poptávky, tak na straně zahraničního obchodu. V mnoha zemích EA12 oživení stále brzdí strukturální problémy ekonomik a nejistota spojená s dopady probíhajících reforem.

V reakci na pokračující dezinflaci v EA a snižující se inflační očekávání ECB v září dále uvolnila monetární politiku. Všechny měnověpolitické sazby byly sníženy o 10 bazických bodů – sazba pro hlavní refinanční operace na 0,05 %, sazba mezní zápůjční facility na 0,30 % a sazba depozitní facility na –0,20 %. Zároveň ECB představila program nákupu cenných papírů zajištěných aktivy (podkladová aktiva budou sestávat z pohledávek vůči nefinančnímu soukromému sektoru eurozóny) a program nákupu krytých dluhopisů měnových finančních institucí se sídlem v eurozóně. Oba programy potrvají přinejmenším dva roky, přičemž budou zahájeny v průběhu 4. čtvrtletí 2014. Cílem nových programů je, stejně jako v případě předchozích mimořádných opatření ECB (cílených dlouhodobějších refinančních operací), zlepšit transmisi měnové politiky a podpořit poskytování úvěrů nefinančnímu sektoru. Uvolnění monetární politiky je v souladu s očekáváním červencové Makroekonomické predikce. ECB zároveň potvrdila, že je v případě potřeby připravena přijmout další mimořádná opatření.

Situace na trhu práce se v EU28 jako celku stabilizovala. V srpnu míra nezaměstnanosti v EU28 činila 10,1 %, v EA12 pak 11,5 %. Mezi jednotlivými státy přitom stále přetrvávají značné rozdíly. Nejhuře je na tom i nadále Řecko, kde v červnu míra nezaměstnanosti dosáhla 27,0 %. Ze zemí EU28, pro něž byla při uzávěrce k dispozici data za srpen, byla míra nezaměstnanosti nejvyšší ve Španělsku (24,4 %) a v Chorvatsku (16,5 %), nejnižší pak byla v Rakousku (4,7 %) a Německu (4,9 %).

Očekáváme, že stagnace HDP v EA12, k níž došlo ve 2. čtvrtletí, bude následována pozvolným ožíváním aktivity v druhé polovině letošního roku a v průběhu roku 2015. Růst by však měl být podstatně slabší, než bylo očekáváno v předchozí predikci. Rizika predikce představují přetrvávající vysoká míra nezaměstnanosti, nejistota spojená s dopady probíhajících reforem a vývoj na trhu s úvěry. Očekáváme, že letos HDP EA12 vzroste o 0,7 % (proti 1,1 %), pro rok 2015 počítáme se zrychlením růstu na 1,1 % (proti 1,6 %).

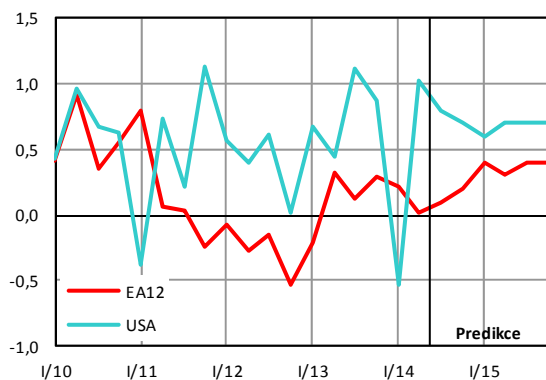
Německo zaznamenalo ve 2. čtvrtletí 2014 překvapivý mezičtvrtletní pokles HDP o 0,2 % (proti růstu o 0,4 %). Nepříznivý výsledek je ale z části dán jednorázovými faktory (velmi mírná zima), v jejichž důsledku byla část hospodářské aktivity předsunuta do 1. čtvrtletí. Pokud uvažujeme výkon německé ekonomiky za celou první polovinu roku 2014, dosáhl průměrný mezičtvrtletní růst HDP ca 0,3 %, což v porovnání s druhou polovinou roku 2013 znamenalo nepatrné zpomalení o 0,1 p. b. Exportní výkon rostl ve 2. čtvrtletí jen velmi mírně. Zatímco exporty v rámci EU zaznamenaly mírný nárůst, obchod se zeměmi mimo EU prakticky stagnoval. Investiční výdaje podniků do strojů a zařízení nedosáhly dynamiky ze začátku roku. Oživení investiční aktivity, které začalo v první polovině roku 2013, tak bylo přerušeno. V případě investic je hlavním problémem slabá poptávka v EA12 a neochota domácností a vlády utrácet. Hodnota indexu Ifo klesala v září již 4. měsíc za sebou, zejména pak složka očekávání. První pokles po dlouhé době zaznamenal i index důvěry spotřebitelů (GfK), který se však stále pohybuje na vysokých hodnotách. Ekonomiku ale nadále příznivě ovlivňují nízké sazby ECB, spotřebu domácností pak posiluje velmi dobrá situace na trhu práce. Společně tyto faktory pozitivně působí na trh nemovitostí. Očekávané posílení výkonu rozvinutých ekonomik a vysoká konkurenceschopnost německých firem by měly k růstu přispívat kladně. Data o průmyslové výrobě pak napovídají, že by se ekonomika v druhé polovině letošního roku mohla vrátit k růstu, ten však bude ve srovnání s předpoklady ze začátku roku výrazně nižší. Očekáváme, že se v letošním roce HDP zvýší o 1,4 % (proti 2,0 %), stejně jako v roce 2015 (proti 1,8 %).

Nepříznivá situace přetrvává ve **Francii**. Ve 2. čtvrtletí 2014 HDP mezičtvrtletně opět stagnoval (proti růstu o 0,3 %). Oživení francouzské ekonomiky tak stále nepřichází. Přijatá opatření na podporu domácností s nízkými příjmy a podnikové sféry se zatím neprojevila. Očekává se růst investic privátního sektoru, které v posledních dvou letech stagnovaly. Situace na trhu práce se nelepší – vysoká míra nezaměstnanosti, která v srpnu dosáhla 10,5 %, a problémy s tvorbou nových

pracovních míst tlumí spotřebu domácností. Problém představuje také nízký odbyt některých průmyslových odvětví v zahraničí, s výrazně kladnými příspěvky salda zahraničního obchodu k růstu tak do budoucna nelze příliš počítat. Vláda oznámila, že v letošním roce zřejmě nesplní cíl pro vládní deficit, ukončení procedury při nadměrném schodku v příštím roce je tak ohroženo. Potřebná fiskální konsolidace bude nepříznivě působit na hospodářskou aktivitu. Očekáváme, že v roce 2014 ekonomika vzroste pouze o 0,4 % (proti 0,9 %), v roce 2015 by se růst HDP mohl mírně zrychlit na 0,8 % (proti 1,4 %).

Graf A.1.1: Růst HDP v EA12 a v USA

mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

V **Polsku** se HDP ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšil o 0,6 % (v souladu s odhadem). Ekonomice se tedy po mimořádně silném růstu v 1. čtvrtletí podařilo navázat na dynamiku čtvrtletí předchozích. Díky stabilní situaci na trhu práce a nízké inflaci se do popředí stále více dostává domácí poptávka, která by měla zůstat tahounem růstu i v příštím roce. Navzdory neplnění inflačního cíle zůstávají měnověpolitické sazby již od poloviny roku 2013 na 2,50 %, což je dosavadní minimum. Nejistoty spojené s výhledem EA12 přetrvávají a očekává se, že budou mít negativní vliv na investiční aktivitu podobně jako nepříznivá situace obchodních vztahů s Ruskem. Odhad růstu HDP pro letošní rok necháváme beze změny na 3,2 %. V roce 2015 by měl nepatrně zpomalit na 3,0 % (proti 3,1 %).

HDP **Slovenska** se ve 2. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně zvýšil o 0,6 % (proti 0,7 %). Tahouny růstu byly v první polovině roku především spotřeba a investice. V souvislosti s předpokládaným vývojem v EA12 však očekáváme zpomalení zahraniční poptávky v druhé polovině roku. Slabší budou i investice v důsledku nejistoty spojené s výhledem. Spotřeba domácností bude podporována růstem reálných mezd a zvyšující se zaměstnaností. Kladně by letos k růstu měla přispět i spotřeba vlády, v příštím roce by ale její příspěvek kvůli plánované dodatečné konsolidaci měl být záporný.

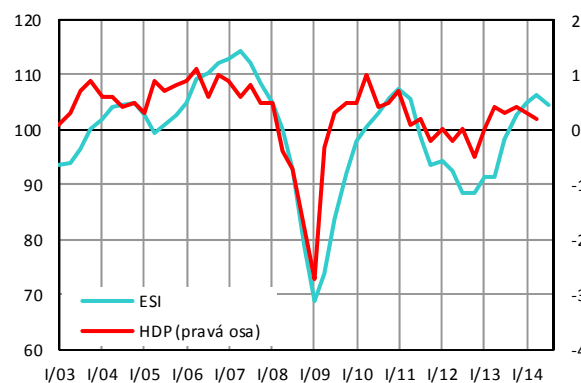
Očekávané zpomalení domácí poptávky by se ale mělo příznivě projevit na příspěvku čistých vývozů k růstu HDP. Odhad růstu HDP v roce 2014 ponecháváme na 2,4 %, v roce 2015 by se růst ekonomiky mohl zrychlit na 2,7 % (proti 2,9 %).

Konjunkturální indikátory v EU

Souhrnný indikátor důvěry za EU, který publikuje EK, ve 3. čtvrtletí 2014 poklesl a přerušil tak růstový trend. Oproti předchozímu čtvrtletí se zhoršilo hodnocení spotřebitelů i respondentů v maloobchodu, průmyslu a ve službách. Naopak ve stavebnictví, kde převládá stále silně negativní sentiment, došlo ke zlepšení důvěry. Pro 3. čtvrtletí 2014 signalizuje souhrnný indikátor mírné zpomalení mezičtvrtletního růstu HDP v EU, což je v souladu s predikcí.

Graf A.1.2: Souhrnný indikátor důvěry a růst HDP v EU

čtvrtletní průměr indikátoru, mezičtvrtletní růst v %, sezónně očištěná data

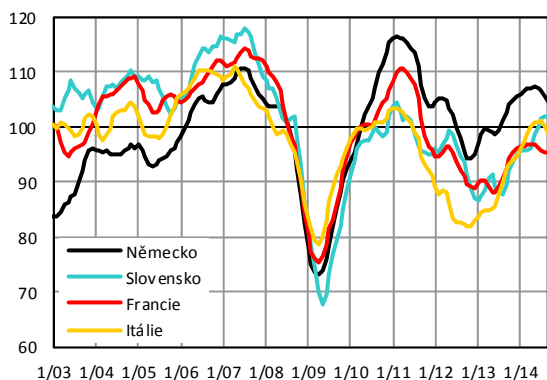

Zdroj dat: EK, Eurostat

Pokles souhrnného indikátoru důvěry se ve Francii zastavil ve 3. čtvrtletí 2014, zatímco na Slovensku souhrnný indikátor pokračoval v mírném růstu. V Itálii se naopak začalo hodnocení respondentů zhoršovat, což zřejmě souvisí s opětovným vstupem ekonomiky do technické recese. Německý indikátor pokračoval v poklesu z výrazně pozitivních úrovní vlivem zhoršení všech jeho složek, zejména maloobchodu a důvěry spotřebitelů. Dle indikátoru Ifo je slabší důvěra v německou ekonomiku dána slábnoucím optimismem v hodnocení současné ekonomické situace i zhoršujícími se očekáváními.

Graf A.1.3: Souhrnný indikátor důvěry ESI vybraných obchodních partnerů ČR

3měsíční klouzavé průměry

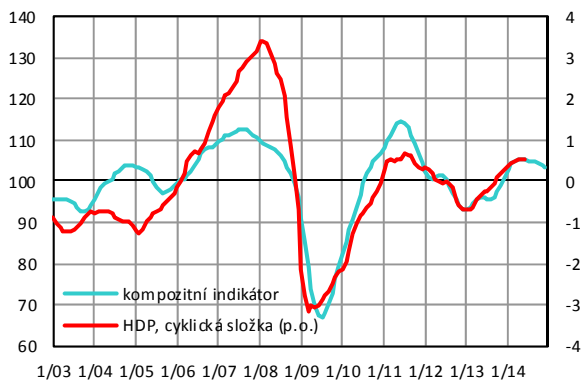

Zdroj dat: EK, Eurostat

Pro 3. čtvrtletí 2014 kompozitní předstihový indikátor signalizuje, že se relativní cyklická složka HDP bude v EU dále zhoršovat. To je přitom konzistentní s mírným prohloubením záporné mezery výstupu v EU, s níž pro tento rok počítá EK.

Graf A.1.4: Kompozitní předstihový indikátor EU28

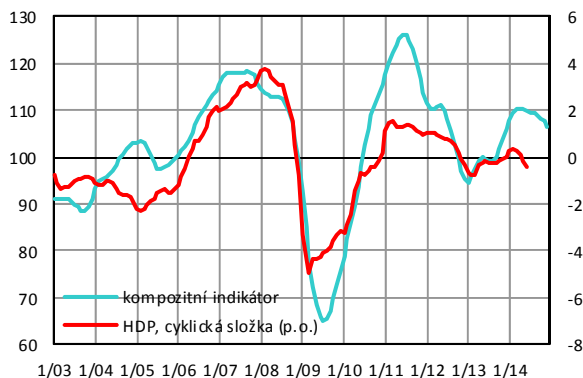
měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.1.5: Kompozitní předstihový indikátor Německa

měsíční data, průměr 2005 = 100, cyklická složka v % trendu HDP

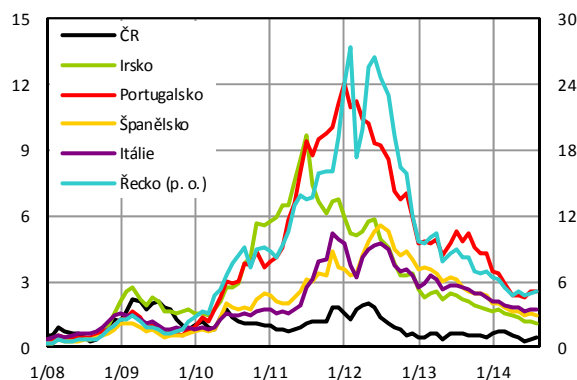
Zdroj dat: EK, Eurostat, vlastní propočty

Situace v problémových ekonomikách eurozóny

Data zveřejňovaná v minulých měsících potvrzovala, že pozvolné ožívování ekonomické aktivity pokračovalo v Irsku, Portugalsku a ve Španělsku. Italská ekonomika ve 2. čtvrtletí 2014 opět vstoupila do technické recese, s ohledem na velikost mezičtvrtletních změn HDP by se ale vývoj posledních čtyř čtvrtletí dal považovat spíše za stagnaci. HDP Řecka sice ve 2. čtvrtletí 2014 vykázal již 24. meziočnický pokles v řadě, tempo snižování výkonu ekonomiky se nicméně v posledních čtvrtletích citelně zpomalilo. Ve vleklé recesi se stále nachází Kypr, jehož HDP byl ve 2. čtvrtletí 2014 o více než 10 % nižší než ve 2. čtvrtletí 2011.

Graf A.1.6: Spready vůči německým dluhopisům

rozdíl výnosů 10R státních dluhopisů dané země vůči 10R státním dluhopisům Německa, v p. b., průměr měsíce

Zdroj dat: Eurostat

Tržní sentiment vůči periférii eurozóny zůstává velmi příznivé (viz graf A.1.6). Výnosy (nejen) 10R státních dluhopisů, jež se v případě Irsku, Itálie, Portugalska a Španělska nacházejí na dlouhodobých minimech (na konci září dosáhl výnos 2R státních dluhopisů Irsku na sekundárním trhu dokonce i záporných hodnot), však zjevně neodráží ekonomické fundamenty. Vysoká cena dluhopisů je mnohem pravděpodobněji dána honbou za výnosem v podmínkách akomodativní monetární politiky a velmi nízké, v některých periferních ekonomikách dokonce záporné, inflace.

Pozitivního tržního sentimentu vůči periférii eurozóny se snaží využít Irsko, které usiluje o předčasné splacení (resp. refinancování) úvěrů poskytnutých MMF v rámci záchranného programu. Úvěry od MMF, který se na záchranném programu pro Irsko¹ podílel částkou cca 22,5 mld. eur, by Irsko mělo plně splatit v roce 2023, problémem je ale výše úrokové sazby, která v případě úvěrů od MMF dosahuje téměř 5 %. Výnosy 10R irských státních dluhopisů se ale nyní pohybují pod

¹ Celková mezinárodní finanční pomoc činila 67,5 mld. eur; kromě MMF se na ní 22,5 mld. eur podílela EU, eurozóna přispěla částkou 17,7 mld. eur, zbylých 4,8 mld. eur pak připadá na bilaterální půjčky od Spojeného království, Švédska a Dánska.

hranicí 2 %. Refinancováním úvěrů od MMF by tak Irsko mohlo dosáhnout značné úspory, která je v úhrnu za dobu původní splatnosti úvěrů od MMF odhadována až na 1,5 mld. eur (cca 1 % HDP). Předčasné splacení úvěrů od MMF ale musí formálně schválit další věřitelé (Irsku se zatím pro svůj záměr podařilo získat politickou podporu), kteří se finančně podíleli na záchranném programu. Pokud by Irsku nebyla schválena tato výjimka a Irsko by stále trvalo na předčasném splacení půjčky od MMF, muselo by současně v poměrné výši předčasně splatit i půjčky od ostatních věřitelů.

Významné riziko pro další vývoj na periferii eurozóny představuje kvalita bilancí tamějších bank. Komplexní hodnocení bank, které v rámci příprav na převzetí zodpovědnosti za dohled v rámci jednotného mechanismu dohledu provádí ECB, by přitom mohlo poukázat na takové nedostatky kapitálu, které se příslušným bankám ve stanovené lhůtě nepodaří pokrýt ze soukromých zdrojů. V této souvislosti je pak potřeba poukázat na dosažení předběžné dohody zástupců členských států eurozóny o nástroji ESM pro přímou rekapitalizaci bank.

Za určité, byť patrně zdaleka ne tak významné, riziko je možné považovat i další vývoj v Řecku. Prostředky ze záchranného programu pro Řecko, respektive ta část poskytovaná státy eurozóny skrze Evropský nástroj finanční stability, jsou totiž téměř vyčerpány. Program sice počítá s financováním ze strany MMF až do poloviny roku 2016, v průběhu let 2015 a 2016 by však MMF měl Řecku poskytnout „jen“ 9 mld. eur. Stále palčivější je tak otázka, zda Řecko nebude potřebovat další záchranný program či jinou formu pomoci, např. odpuštění části dluhu ze strany oficiálních věřitelů. Vyhlídky na víceméně plné financování na primárním trhu od roku 2015 přitom zatím nevypadají příliš dobře.

Budoucí vývoj ekonomik na periferii eurozóny tak zůstává zatížen riziky směrem dolů. Náhlé výrazné zhoršení pozitivního tržního sentimentu vůči tomuto regionu, k němuž by mohlo dojít zejména v souvislosti s výsledky komplexního hodnocení evropských bank, přitom není možné zcela vyloučit. I přes jisté zlepšení situace je proto předčasné považovat krizi v eurozóně za ukončenou.

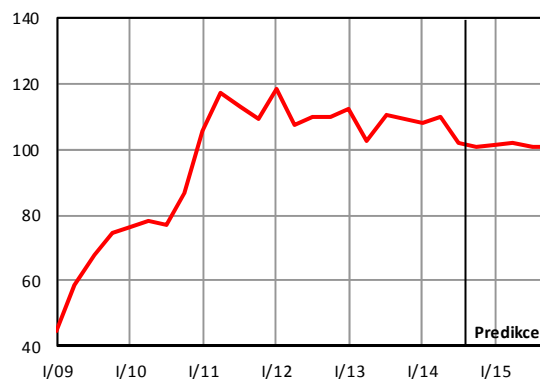
Vzhledem ke značné otevřenosti české ekonomiky a silným obchodním vazbám na státy eurozóny by se případná eskalace krize v eurozóně mohla negativně promítnout do zahraniční poptávky po vývozech z ČR. Zprostředkovaně by pak mohla být zasažena i investiční aktivita a výdaje na konečnou spotřebu.

Ceny komodit

Cena ropy Brent v průměru za 3. čtvrtletí 2014 dosáhla 102,0 USD/barel (*proti 108 USD*). Nižší než očekávaná cena je primárně důsledkem slabší poptávky po ropě v souvislosti se slabším výkonem světové ekonomiky a překvapivě rychlého návratu libyjské produkce na trhy. Tyto faktory jsou v predikci zohledněny mírnou revizí ceny ropy směrem dolů především v nejbližších čtvrtletích. Názor na fundamenty však zůstává stejný. Cena ropy by měla nadále zvolna klesat, a to zejména kvůli rozšiřování produkčních kapacit, rostoucí substituci importů v USA a Kanadě domácí produkcí a zhoršenému hospodářskému výhledu v EU. Postupný pokles ceny ropy v predikci je také v souladu se situací na derivátových trzích. Poměrně napjatá geopolitická situace ale i nadále představuje riziko zvýšené volatility cen. V průměru za celý rok by mohla cena ropy Brent dosáhnout 105 USD/barel (*proti 108 USD*). V roce 2015 by mohla cena dále klesnout na 101 USD/barel (*proti 104 USD*).

Graf A.1.7: **Cena ropy Brent**

v USD za barel

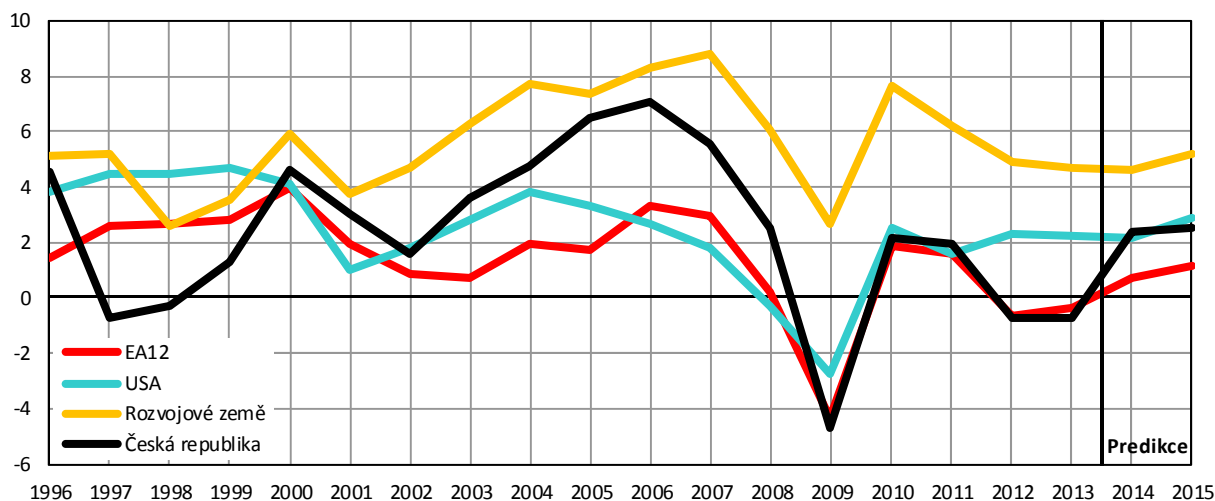
Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Tabulka A.1.1: **Hrubý domácí produkt – roční**
růst ve stálých cenách v %, s výjimkou ČR sezónně očištěná data

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Svět	5,3	5,4	2,8	-0,6	5,2	3,9	3,1	3,0	3,3	3,8
USA	2,7	1,8	-0,3	-2,8	2,5	1,6	2,3	2,2	2,1	2,9
Čína	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,3	7,7	7,7	7,3	7,3
EU28	3,5	3,2	0,3	-4,5	2,0	1,7	-0,3	0,1	1,1	1,3
EA12	3,3	2,9	0,2	-4,4	1,9	1,6	-0,6	-0,4	0,7	1,1
Německo	3,9	3,4	0,8	-5,6	3,9	3,7	0,6	0,2	1,4	1,4
Francie	2,6	2,3	0,1	-2,9	1,9	2,1	0,4	0,4	0,4	0,8
Spojené království	2,8	3,4	-0,8	-5,2	1,7	1,1	0,3	1,7	3,0	2,7
Rakousko	3,8	3,7	0,9	-3,5	1,9	2,9	0,7	0,3	0,9	1,3
Maďarsko	4,0	0,1	0,7	-6,7	1,0	1,6	-1,7	1,2	3,3	2,4
Polsko	6,2	6,8	5,0	1,6	3,9	4,5	2,1	1,6	3,2	3,2
Slovensko	8,3	10,5	5,8	-4,9	4,4	3,0	1,8	0,9	2,4	2,7
Česká republika	6,9	5,5	2,7	-4,8	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,4	2,5

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, MMF, NBS China, vlastní propočty

Graf A.1.8: **Hrubý domácí produkt**
růst proti předchozímu roku v %, sezónně očištěná data

Zdroj dat: Eurostat, MMF, vlastní propočty

Pozn.: Rozvojové země (celkem 154 států) podle členění používaného MMF.

Tabulka A.1.2: **Hrubý domácí produkt – čtvrtletní**
růst ve stálých cenách v %, sezónně očištěná data

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
USA	mezičtvrtletní	0,7	0,4	1,1	0,9	-0,5	1,0	0,8	0,7
	meziroční	1,7	1,8	2,3	3,1	1,9	2,5	2,2	2,0
Čína	mezičtvrtletní	1,6	1,8	2,3	1,7	1,5	2,0	1,6	1,6
	meziroční	7,8	7,5	7,8	7,6	7,5	7,7	7,0	6,9
EU28	mezičtvrtletní	0,0	0,4	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3
	meziroční	-0,7	-0,1	0,2	1,1	1,4	1,2	1,0	0,9
EA12	mezičtvrtletní	-0,2	0,3	0,1	0,3	0,2	0,0	0,1	0,2
	meziroční	-1,2	-0,6	-0,3	0,5	0,9	0,7	0,6	0,5
Německo	mezičtvrtletní	-0,4	0,8	0,3	0,4	0,7	-0,2	0,3	0,2
	meziroční	-0,6	0,1	0,3	1,1	2,2	1,3	1,3	1,0
Francie	mezičtvrtletní	0,0	0,7	-0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2
	meziroční	-0,2	0,7	0,3	0,8	0,8	0,1	0,3	0,3
Spojené království	mezičtvrtletní	0,5	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,6	0,6
	meziroční	0,7	1,8	1,8	2,7	3,0	3,1	2,9	2,8
Rakousko	mezičtvrtletní	0,0	0,0	0,3	0,4	0,1	0,2	0,3	0,3
	meziroční	0,3	0,0	0,4	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Maďarsko	mezičtvrtletní	0,7	0,4	1,1	0,7	1,1	0,8	0,6	0,4
	meziroční	-0,4	0,5	1,8	2,9	3,3	3,7	3,2	2,9
Polsko	mezičtvrtletní	0,1	0,8	0,8	0,7	1,1	0,6	0,6	0,6
	meziroční	0,5	1,3	2,0	2,5	3,5	3,3	3,1	3,0
Slovensko	mezičtvrtletní	0,1	0,4	0,5	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7
	meziroční	0,5	0,6	1,0	1,6	2,2	2,4	2,5	2,6
Česká republika	mezičtvrtletní	-0,8	0,5	0,4	1,1	0,6	0,3	0,4	0,6
	meziroční	-2,2	-1,3	-0,5	1,1	2,6	2,5	2,5	2,0

Zdroj dat: Eurostat, NBS China, vlastní propočty

Tabulka A.1.3: **Světové ceny vybraných komodit – roční**
ceny okamžitého dodání

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Predikce	Predikce
Ropa Brent	USD/barel	65,1	72,4	96,9	61,5	79,6	111,3	111,6	108,6	105	101
	růst v %	19,6	11,1	34,0	-36,5	29,3	39,9	0,3	-2,6	-3,1	-3,6
Index v CZK	2010=100	96,9	96,0	106,7	76,1	100,0	129,5	143,8	139,9	142	141
	růst v %	12,5	-0,9	11,1	-28,6	31,4	29,5	11,0	-2,7	1,5	-0,6
Pšenice	USD/t	191,7	255,2	325,9	223,4	223,7	316,2	313,3	312,2	268	219
	růst v %	25,8	33,1	27,7	-31,5	0,1	41,4	-0,9	-0,3	-14,2	-18,3
Index v CZK	2010=100	101,7	120,4	129,5	100,6	100,0	131,3	144,4	143,7	129	109
	růst v %	18,3	18,4	7,5	-22,3	-0,6	31,3	10,0	-0,5	-10,4	-15,4

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

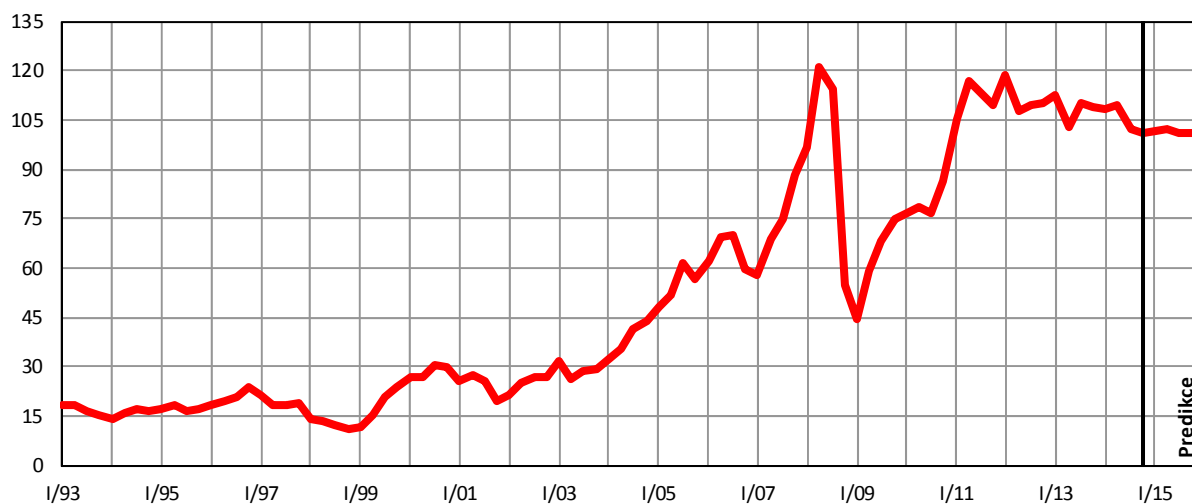
Tabulka A.1.4: Světové ceny vybraných komodit – čtvrtletní ceny okamžitého dodání

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	
Ropa Brent	USD/barel	112,4	102,6	110,2	109,2	108,1	109,7	102,0	101
	růst v %	-5,3	-4,8	0,5	-0,8	-3,8	7,0	-7,5	-7,5
Index v CZK	2010=100	143,5	133,6	141,7	140,9	142,7	144,6	140,0	141
	růst v %	-4,1	-4,6	-2,2	0,1	-0,5	8,3	-1,2	-0,2
Pšenice	USD/t	321,4	313,8	305,9	307,8	297,1	322,1	248	204
	růst v %	15,3	16,7	-12,5	-13,5	-7,6	2,6	-19,1	-33,6
Index v CZK	2010=100	146,5	146,0	140,4	141,8	140,0	151,7	121	102
	růst v %	16,7	17,0	-14,9	-12,7	-4,4	3,9	-13,6	-28,3

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Graf A.1.9: Dolarová cena ropy Brent

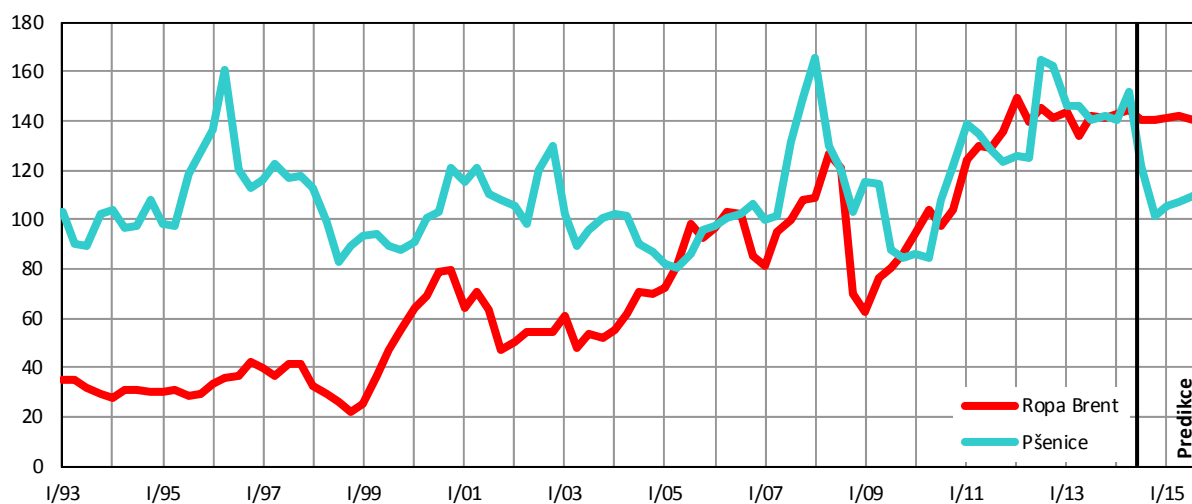
USD/barel

Zdroj dat: U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

Graf A.1.10: Korunové indexy světových cen vybraných komodit

index 2010 = 100

Zdroj dat: MMF, U. S. Energy Information Administration, vlastní propočty

A.2 Fiskální politika

Podle aktuálních dat skončilo v roce 2013 hospodaření vládního sektoru deficitem ve výši 1,3 % HDP, což proti roku 2012 představuje zlepšení o 2,7 p. b. Významná část (1,8 p. b.) z toho jde ale na vrub specifických transakcí z roku 2012 (finanční kompenzace církvím a náboženským společnostem, korekce refundací prostředků z EU). Bez jejich vlivu se deficit snížil o 0,9 p. b. Proti dubnovým notifikacím roku 2013 došlo ke zlepšení odhadu deficitu vládního sektoru o 0,2 p. b. (původně 1,5 % HDP). To je z části dáno absolutní změnou deficitu, nemalou měrou se zde ale promítá přechod na novou metodiku ESA 2010, jež nastavila úroveň nominálního hrubého domácího produktu výše (viz Box C.1). Díky tomu se tak snížily všechny poměrové ukazatele.

Strukturální saldo (saldo očištěné o vliv hospodářského cyklu a jednorázových a přechodných operací) bylo v roce 2013 vyrovnané. Meziroční změna strukturálního salda, tzv. fiskální úsilí, tak již poněkolkáté v řadě přesáhla 1 p. b.

Výrazného fiskálního úsilí v roce 2013 bylo dosaženo jak na příjmové, tak na výdajové straně. Na straně příjmů došlo především ke zvýšení obou sazeb DPH o 1 p. b., což k fiskálnímu úsilí přispělo téměř 0,4 p. b. Druhým podstatným příjmovým diskrečním opatřením byly úpravy u daně z příjmů fyzických osob (například zrušení základní slevy pro pracující důchodce, o niž však bude možno žádat zpětně; solidární přírážka ve výši 7 %, omezení výdajových paušálů) v celkové výši 0,2 p. b. U ostatních daňových příjmů již byly změny pouze mírné a ve velké míře se navzájem kompenzovaly.

Na výdajové straně došlo v roce 2013, již opakovaně, k výraznějšímu poklesu tvorby hrubého fixního kapitálu (vládních investic), a to meziročně o skoro 0,4 % HDP. K poklesu došlo především u investic financovaných z domácích zdrojů, které mají plný dopad na saldo vládního sektoru. Pokles byl patrný jak u místních rozpočtů, tak u ústřední vlády.

Očekáváme, že deficit vládního sektoru v roce 2014 dosáhne 1,5 % HDP. Ve srovnání s odhadem z předchozí Makroekonomické predikce sice došlo k mírnému zhoršení predikce absolutní výše deficitu, díky již zmiňovanému přechodu na metodiku ESA2010 se ale predikce relativní výše schodku nemění. Strukturální saldo by mělo dosáhnout hodnoty -1,1 % HDP a fiskální úsilí -1,2 p. b.

Na příjmové straně lze očekávat relativně velký nárůst inkasa přímých daní (cca o 4 %). Naopak mírný pokles se dá čekat u nepřímých daní především kvůli poklesu příjmů u daně z tabákových výrobků. Výrazné předzásobení prvních dvou měsíců tohoto roku se dle aktuální metodiky zahrnuje do daňového výnosu roku minulého. V daňové oblasti v roce 2014 nedošlo k žádné výraznější diskreční změně a dynamika je tak dána dynamikou daňových základů. Příjmovou stranu ovlivnil také prodej kmitočtových pásem mobilním operátorům za 8,5 mld. Kč. Nárůst lze předpokládat i u aktuálních investičních dotací z EU, které jsou v tomto roce hlavním zdrojem růstu vládních investic.

Na výdajové straně lze oproti minulé predikci předpokládat výraznější dynamiku vládní spotřeby, která by měla v běžných cenách vzrůst meziročně o 2,9 %. Spotřeba bude tažena především naturálními sociálními dávkami (výdaje zdravotních pojišťoven na zdravotní péči), jednak vlivem navýšení příspěvků za státního pojištěnce a dále méně restriktivní úhradovou vyhláškou posilující především lůžkovou péči. Stejně tak byl navýšen předpoklad ohledně růstu mezd a platů ve vládním sektoru, které by měly stoupnout ve srovnání s minulým rokem o cca 3 %. Předpoklad dynamiky nákupů zboží a služeb vládního sektoru pak zůstává na přibližně stejné úrovni ve výši 1,6 %.

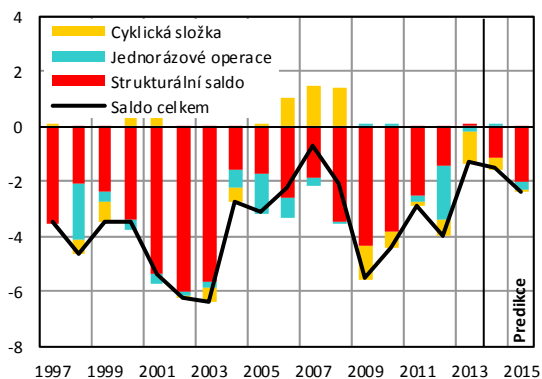
Po několikaletém poklesu investiční aktivity vládního sektoru lze v tomto roce očekávat její nárůst o téměř 5 %. Ten bude tažen především výdaji na projekty spolufinancované z prostředků EU.

Pro rok 2015 aktuální odhady počítají s prohloubením deficitu vládního sektoru až na 2,4 % HDP, což odráží snahu vlády o podporu hospodářství. Růst by měla nejen vládní spotřeba, ale především investice. Ty by měly být opět taženy prostředky z fondů EU. Odhad salda také počítá se zavedením třetí sazby DPH ve výši 10 % na vybrané komodity, s navýšením platů ve státní správě a dále se znovuzavedením dřívějšího způsobu valorizace důchodů. Do odhadu salda v roce 2015 je zahrnuta i jednorázová imputace pronájmu letounů JAS 39 Gripen ve výši cca 0,2 % HDP.

Vládní dluh v roce 2013 dosáhl 45,7 % HDP. Především díky stabilizaci dluhu státního rozpočtu by měl dluh vládního sektoru v roce 2014 v relativním vyjádření poklesnout na 43,9 % HDP, v roce 2015 by se měl dále snížit na 42,2 % HDP.

Graf A.2.1: Dekompozice salda vládního sektoru

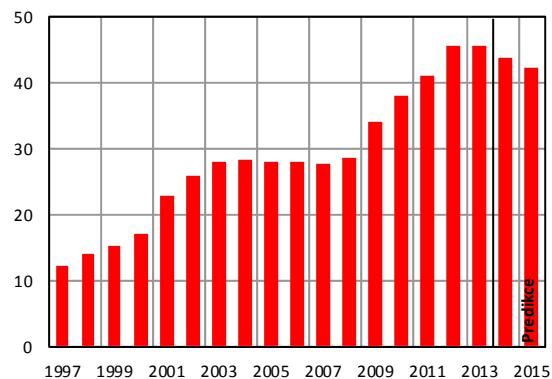
v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf A.2.2: Dluh vládního sektoru

v % HDP

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.2.1: Saldo a dluh

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									Předb.	Predikce	Predikce
Saldo vládního sektoru ¹⁾	% HDP	-2,3	-0,7	-2,1	-5,5	-4,4	-2,9	-4,0	-1,3	-1,5	-2,4
	mld. Kč	-79	-27	-85	-216	-175	-115	-162	-53	-64	-107
Cyklická složka salda	% HDP	1,0	1,5	1,4	-1,3	-0,6	-0,1	-0,6	-1,1	-0,5	-0,1
Cyklicky očištěné saldo	% HDP	-3,3	-2,2	-3,5	-4,3	-3,8	-2,7	-3,4	-0,2	-1,0	-2,3
Jednorázové operace ²⁾	% HDP	-0,7	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-2,0	-0,2	0,1	-0,3
Strukturální saldo	% HDP	-2,6	-1,9	-3,4	-4,3	-3,8	-2,6	-1,4	0,0	-1,1	-2,0
Fiskální úsilí ³⁾	proc. body	-0,9	0,7	-1,5	-0,9	0,5	1,3	1,1	1,4	-1,2	-0,9
Úroky	% HDP	1,0	1,1	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3	1,2
Primární saldo	% HDP	-1,2	0,4	-1,1	-4,3	-3,1	-1,5	-2,5	0,0	-0,2	-1,2
Primární cyklicky očištěné saldo	% HDP	-2,3	-1,1	-2,5	-3,0	-2,5	-1,4	-1,9	1,2	0,2	-1,1
Dluh vládního sektoru	% HDP	27,9	27,8	28,7	34,1	38,2	41,0	45,5	45,7	43,9	42,2
	mld. Kč	979	1 066	1 151	1 336	1 509	1 648	1 842	1 869	1 881	1 883
Změna dluhové kvóty	proc. body	-0,1	-0,1	0,9	5,4	4,1	2,8	4,5	0,2	-1,8	-1,8

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. závazky odpovídající finančním aktivům jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí jsou vyloučeny.

¹⁾ Čisté půjčky (+)/výpůjčky (-) sektoru vládních institucí

²⁾ Jednorázové a přechodné operace představují taková opatření, která mají pouze dočasný dopad do rozpočtů sektoru vládních institucí. Vedle přechodného vlivu na fiskální pozici je pro tyto operace mnohdy charakteristická neopakovanost a rovněž fakt, že často vyplývají z událostí mimo přímou kontrolu vlády.

³⁾ Meziroční změna strukturálního salda.

A.3 Měnová politika, finanční sektor a směnné kurzy

Měnová politika

I poté, co v listopadu 2012 ČNB snížila limitní úrokovou sazbu pro 2T (dvoutýdenní) repo operace na 0,05 %, docházelo v souvislosti s domácím makroekonomickým vývojem a dalšími faktory (např. cenami komodit) k pokračování dezinflace. Aby zamezila dlouhodobému podstřelování inflačního cíle a urychlila návrat do situace, kdy opět bude moci využívat svoje standardní nástroje, rozhodla Bankovní rada ČNB dne 7. listopadu 2013 o používání měnového kurzu jako dalšího nástroje monetární politiky. K samotným intervencím na devizovém trhu (v objemu cca 7,5 mld. eur) přitom došlo pouze v listopadu 2013, od té doby postačuje k udržení kurzu nad hladinou 27 korun za euro pouhá existence kurzového závazku a deklarované odhodlání ČNB tento závazek dodržet.

Finanční sektor a úrokové sazby

V průměru za 3. čtvrtletí 2014 dosáhla **3M** (tříměsíční) sazba **PRIBOR** 0,35 % (*shoda s predikcí*). Na úrovni 0,4 % by měl 3M PRIBOR v průměru setrvat i během let 2014 a 2015 (*v obou případech beze změny*).

Dlouhodobé úrokové sazby se vzhledem k velmi slabým inflačním tlakům i nízkým primárním úrokovým sazbám nadále pohybují na historických minimech. S ohledem na očekávaný vývoj krátkodobých úrokových sazeb, značnou poptávku po státních dluhopisech a předpokládanou trajektorii fiskální politiky přitom ani ve střednědobém horizontu nelze počítat s výraznějším růstem dlouhodobých sazeb. **Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů** pro konvergenční účely dosáhl ve 3. čtvrtletí 2014 v průměru pouze 1,4 % (*proti 1,7 %*). Na celý rok 2014 pak predikujeme hodnotu 1,7 % (*proti 1,9 %*) a na této úrovni by se dlouhodobé úrokové sazby mohly udržet i v roce 2015 (*proti 2,4 %*).

ČNB v červenci 2014 provedla další šetření o úvěrových podmínkách a standardech bank. Vyplývá z něj, že se úvěrové standardy ve 2. čtvrtletí 2014 u podnikových úvěrů uvolnily, u spotřebitelských úvěrů domácnostem zpřísnily a u úvěrů na bydlení zásadně neměnily. Stejný směr změn úvěrových standardů banky očekávaly i pro 3. čtvrtletí.

Klientské úrokové sazby se v souvislosti s vývojem primárních úrokových sazeb trvale pohybují na velmi nízkých hodnotách. Úrokové sazby z vkladů domácností

ve 2. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně stagnovaly na 0,9 %, a nezměnily se ani sazby z vkladů firem, které setrvaly na 0,3 %. Sazby z úvěrů domácnostem mezičtvrtletně klesly o 0,1 p. b. na 5,7 %, sazby z úvěrů nefinančním podnikům klesly též o 0,1 p. b. na 3,0 %.

Růst úvěrů domácnostem, tažený zejména úvěry na bydlení, je již delší dobu poměrně nízký (viz Graf A.3.2). Úvěry na spotřebu sice v posledním období nepatrně klesají, zvyšuje se ale objem tzv. ostatních úvěrů, kam patří např. úvěry živnostníkům. Úvěry nefinančním podnikům zaznamenávají v posledních čtvrtletích meziroční pokles, ke znatelnému nárůstu ale došlo u úvěrů poskytovaných v cizích měnách. Zde se však odráží jednorázové čerpání těchto úvěrů v období krátce po zavedení výše zmíněného kurzového závazku.

Podíl úvěrů v selhání mírně klesá. Ve 2. čtvrtletí 2014 dosáhl u domácností 4,9 % (mezičtvrtletně o 0,1 p. b. méně, meziročně o 0,3 p. b. méně), u nefinančních podniků poklesl na 7,2 % (mezičtvrtletně stagnace, meziročně o 0,4 p. b. méně).

Index pražské burzy PX ve druhé polovině září 2014 osciloval kolem hladiny 1 000 bodů, což představovalo mezičtvrtletní stagnaci a mírný meziroční nárůst.

Směnné kurzy

S výjimkou srpna a začátku září se směnný kurz koruny vůči euru od počátku roku 2014 pohyboval v těsné blízkosti hladiny 27,50 CZK/EUR. Na tuto úroveň koruna oslabila poté, co ČNB počátkem listopadu 2013 začala měnový kurz využívat jako další nástroj monetární politiky (viz výše). Za první tři čtvrtletí letošního roku tak koruna meziročně oslabila v průměru o 6,4 %.

Pro predikci směnného kurzu koruny vůči euru musely být přijaty arbitrární předpoklady ohledně termínu, kdy ČNB upustí od používání mimořádného kurzového nástroje, a ústupové strategie. Na základě dostupných informací (zejména vyjádření ČNB, že používání kurzu jako nástroje měnové politiky neukončí dříve než v roce 2016) jsme zvolili technický předpoklad stability kurzu na hladině 27,5 CZK/EUR pro období do konce 2. čtvrtletí 2016. Poté by měla koruna proti euru znovu začít mírně posilovat, a to cca o 0,5 % mezičtvrtletně. To je v souladu s vyjádřením ČNB, že nepřipustí výraznou apreciaci koruny poté, co ustoupí od kurzového závazku.

Tabulka A.3.1: Úrokové sazby, vklady a úvěry – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
										Predikce	Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	2,50	3,50	2,25	1,00	0,75	0,75	0,05	0,05	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	3,50	4,00	2,50	1,00	1,00	1,00	0,75	0,25	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	5,25	4,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	.
PRIBOR 3M	v % p.a.	2,30	3,09	4,04	2,19	1,31	1,19	1,00	0,46	0,4	0,4
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	3,78	4,28	4,55	4,67	3,71	3,71	2,80	2,11	1,7	1,7
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,93	6,63	6,81	7,00	7,00	6,83	6,46	6,03	.	.
– úvěry	růst v %	32,1	31,7	28,9	16,3	8,7	6,5	4,9	4,0	.	.
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	28,3	27,3	25,3	19,1	8,3	6,8	1,4	0,5	.	.
– vklady	růst v %	7,3	10,6	9,4	10,5	5,4	5,0	4,7	3,2	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	3,7	3,2	3,0	3,7	4,8	5,3	5,2	5,2	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	40	48	57	60	61	62	65	65	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	99	99	94	89	90	90	87	84	.	.
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)											
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	4,29	4,85	5,59	4,58	4,10	3,93	3,69	3,19	.	.
– úvěry	růst v %	13,9	16,7	17,5	0,2	-6,5	3,3	2,5	0,1	.	.
– vklady	růst v %	10,9	13,2	5,3	-1,7	4,8	0,9	8,2	4,4	.	.
– podíl úvěrů v selhání	v %	4,5	3,8	3,6	6,2	8,6	8,5	7,7	7,4	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	117	120	134	137	123	126	122	117	.	.
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	292	296	315	315	294	286	273	246	.	.

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Tabulka A.3.2: Úrokové sazby, vklady a úvěry – čtvrtletní

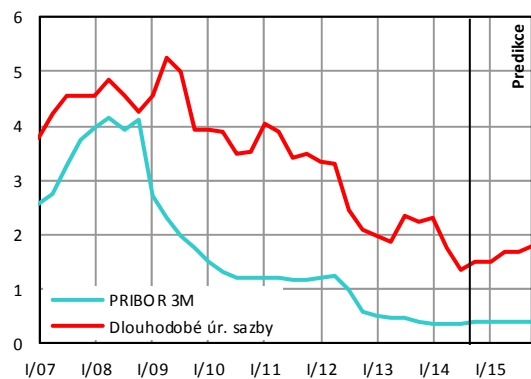
		2013				2014				
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
										Predikce
Repo 2T ČNB (konec období)	v % p.a.	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	.	
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	v % p.a.	0,75	0,50	0,50	0,25	0,25	0,15	0,05	.	
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	v % p.a.	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	.	
PRIBOR 3M	v % p.a.	0,50	0,46	0,46	0,41	0,37	0,36	0,35	0,4	
Dlouhodobé úrokové sazby ¹⁾	v % p.a.	1,98	1,88	2,35	2,24	2,30	1,76	1,36	1,5	
Domácnosti – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)										
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	6,21	6,09	5,96	5,83	5,73	.	.	.	
– úvěry	růst v %	3,7	3,9	4,1	4,2	3,9	.	.	.	
– úvěry (bez úvěrů na bydlení)	růst v %	-0,4	0,1	0,7	1,7	1,9	.	.	.	
– vklady	růst v %	4,2	3,6	2,7	2,4	1,8	.	.	.	
– podíl úvěrů v selhání	v %	5,2	5,2	5,1	5,1	5,0	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	64	65	66	66	65	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	85	84	84	84	83	.	.	.	
Nefinanční podniky – MFI (ČR, není-li uvedeno jinak)										
– úrokové sazby z úvěrů	v % p.a.	3,27	3,23	3,17	3,09	3,06	.	.	.	
– úvěry	růst v %	2,3	0,2	-1,2	-0,9	-1,9	.	.	.	
– vklady	růst v %	4,8	1,9	4,7	6,1	7,1	.	.	.	
– podíl úvěrů v selhání	v %	7,4	7,6	7,4	7,2	7,2	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům	v %	119	119	117	111	112	.	.	.	
– poměr úvěrů ke vkladům (eurozóna)	v %	256	252	245	232	234	.	.	.	

Zdroj dat: ČNB, ECB, Fed, vlastní propočty

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Graf A.3.1: Úrokové sazby

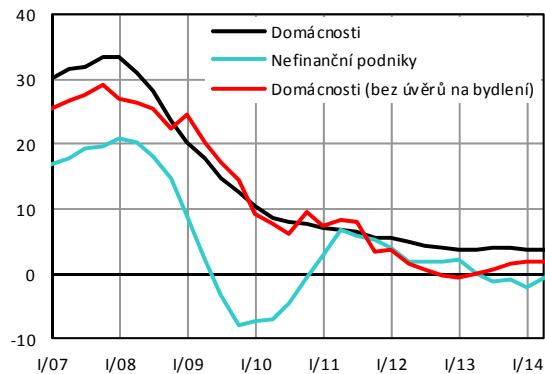
v % p. a.

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.2: Úvěry

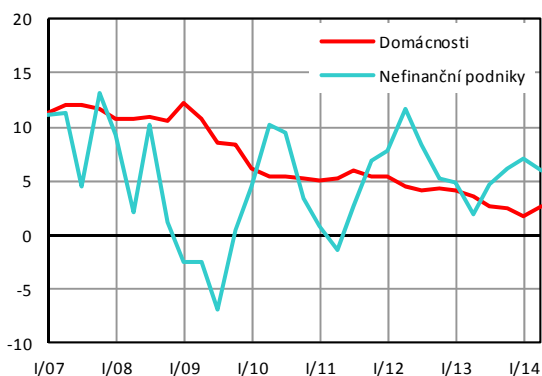
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.3: Vklady

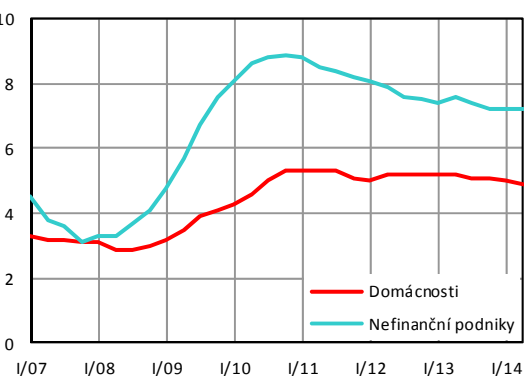
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.4: Úvěry v selhání

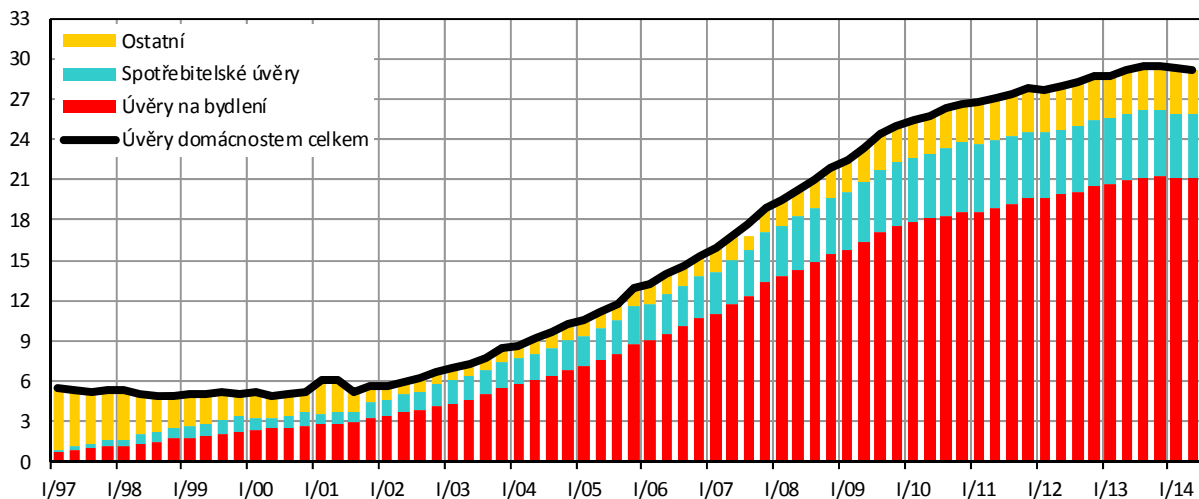
podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.5: Poměr bankovních úvěrů domácnostem k HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka A.3.3: Směnné kurzy – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Nominální směnné kurzy:											
CZK / EUR	roční průměr	24,96	26,45	25,29	24,59	25,14	25,98	27,5	27,5	27,4	26,9
	zhodnocení v %	11,3	-5,6	4,6	2,8	-2,2	-3,2	-5,5	0,0	0,4	1,9
CZK / USD	roční průměr	17,06	19,06	19,11	17,69	19,59	19,57	20,5	21,2	21,1	20,7
	zhodnocení v %	19,0	-10,5	-0,3	8,0	-9,7	0,1	-4,6	-3,0	0,4	1,9
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	průměr 2010=100	101,2	98,0	100,0	103,1	99,5	97,3	93	92	93	94
	zhodnocení v %	11,7	-3,2	2,1	3,1	-3,5	-2,2	-4,8	-0,3	0,4	1,9
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	průměr 2010=100	102,0	97,8	100,0	101,4	99,3	96,3	92	93	93	95
	zhodnocení v %	11,4	-4,1	2,3	1,4	-2,1	-3,0	-4,3	0,7	0,3	1,9
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	průměr 2010=100	102,7	98,9	100,0	102,0	99,1	96,9
(Eurostat, deflováno CPI, vůči 42 zemím)	zhodnocení v %	14,9	-3,7	1,1	2,0	-2,9	-2,3

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Tabulka A.3.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
Nominální směnné kurzy:									
CZK / EUR	průměr čtvrtletí	25,57	25,83	25,85	26,66	27,44	27,45	27,62	27,5
	zhodnocení v %	-1,9	-2,2	-3,0	-5,6	-6,8	-5,9	-6,4	-3,1
CZK / USD	průměr čtvrtletí	19,37	19,78	19,52	19,59	20,04	20,02	20,84	21,2
	zhodnocení v %	-1,2	-0,3	2,8	-0,9	-3,3	-1,2	-6,4	-7,4
Nominální efektivní směnný kurz¹⁾	průměr 2010=100	98,4	97,6	98,0	95,1	93,0	93,0	92,1	92
	zhodnocení v %	-1,7	-1,7	-1,3	-4,1	-5,5	-4,7	-6,0	-3,0
Reálný směnný kurz vůči EA12²⁾	průměr 2010=100	97,2	96,6	96,6	94,9	91,8	92,3	91	93
	zhodnocení v %	-1,9	-2,4	-2,9	-4,8	-5,6	-4,4	-5,3	-1,9
Reálný efektivní směnný kurz³⁾	průměr 2010=100	98,3	97,2	97,4	94,4	93,0	.	.	.
(Eurostat, deflováno CPI, vůči 42 zemím)	zhodnocení v %	-2,1	-1,9	-1,3	-3,9	-5,4	.	.	.

Zdroj dat: ČNB, Eurostat, vlastní propočty

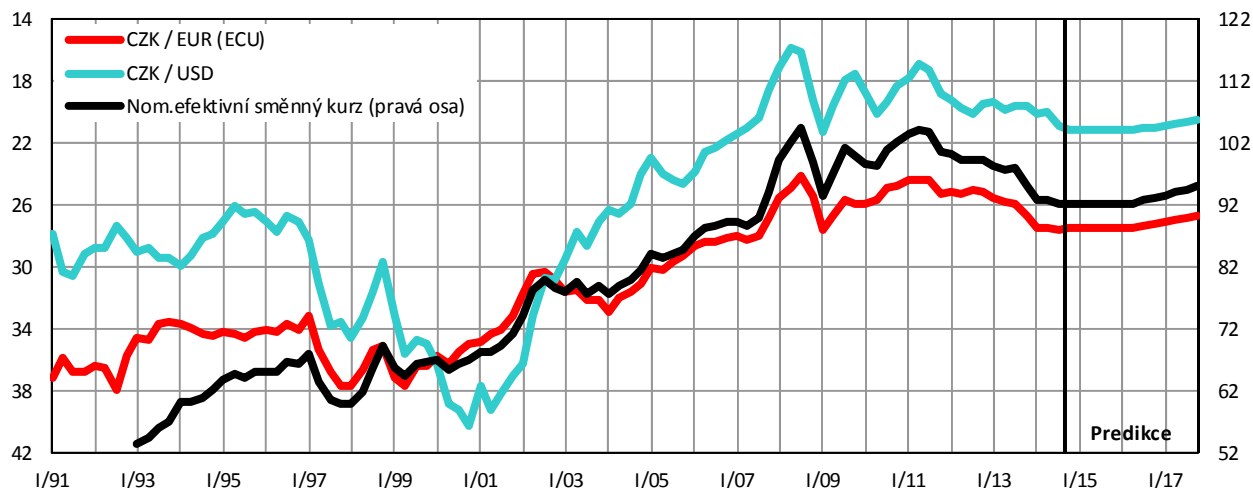
¹⁾ Index agregující směnné kurzy na základě vah zahraničního obchodu.

²⁾ Index popisuje meziroční reálné zhodnocení koruny vůči euru, deflováno deflátory HDP.

³⁾ Index propočítávaný Eurostatem, součást analýzy a hodnocení makroekonomických nerovnováh Evropskou komisí.

Graf A.3.6: Nominální směnné kurzy

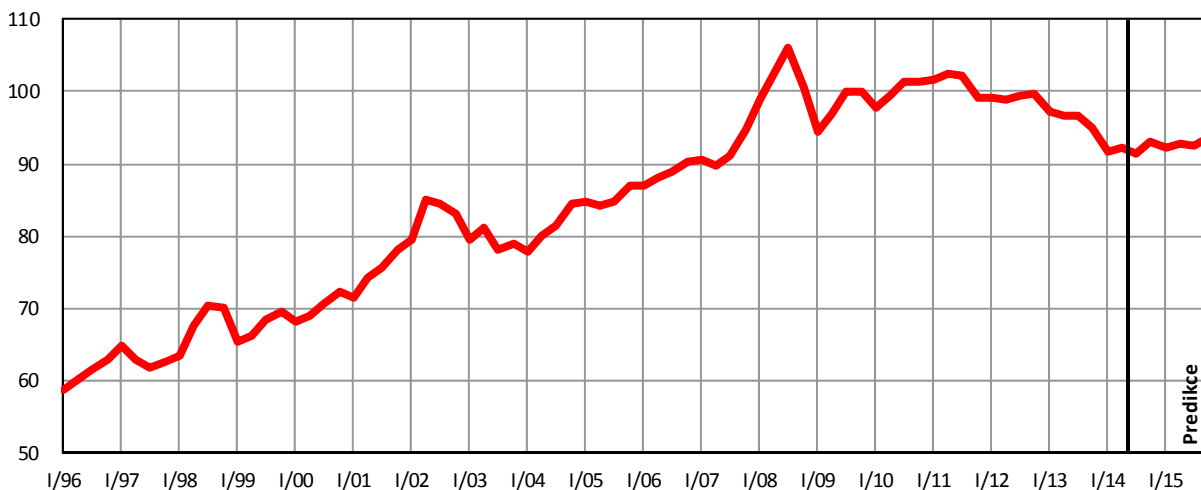
čtvrtletní průměry, průměr 2010 = 100 (pravá osa)

Zdroj dat: ČNB, vlastní propočty

Graf A.3.7: Reálný směnný kurz vůči EA12

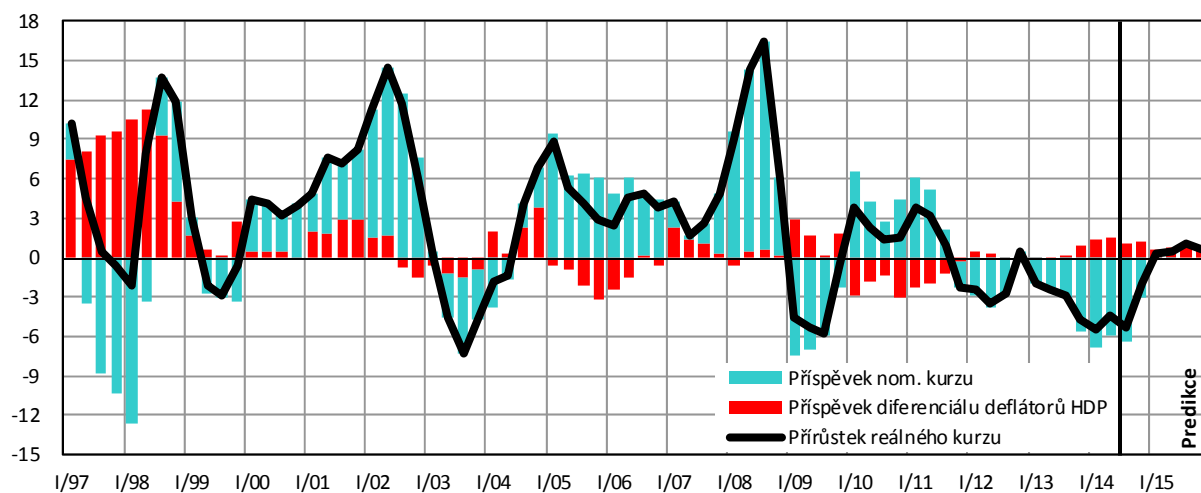
čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení, průměr 2010 = 100

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf A.3.8: Reálný směnný kurz vůči EA12

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a diferencíálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení, procentní body

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

A.4 Strukturální politiky

Podnikatelské prostředí

Dne 3. září 2014 schválila vláda **novelu zákona o investičních pobídkách**, která zavádí nové stimuly a současně odstraňuje některé limitující podmínky ze systému investičních pobídek. Novela rozšiřuje počet regionů, v nichž bude na vytváření nových pracovních míst a rekvalifikaci či školení zaměstnanců poskytována hmotná podpora. V této souvislosti zavádí koncept Speciálních ekonomických zón, v nichž bude podpora na jedno nově vytvořené pracovní místo činit až 300 000 Kč a osvobození od daně z nemovitostí bude u nových podniků dosahovat až 5 let. Investiční pobídky budou nově poskytovány také datovým centrům a call centrům, jež vytvoří více než 500 pracovních míst. Naopak u projektů technologických center a center strategických služeb se požadavek na minimální počet vytvořených nových pracovních míst sníží a 75% limit maximální míry podpory pro obory s nižší technologickou náročností bude zrušen. Novela by měla nabýt účinnosti dne 1. ledna 2015.

Novela zákona o veřejných zakázkách, kterou schválila vláda dne 3. září 2014, rozšiřuje kritéria použitelná při výběru ekonomicky nejvýhodnější nabídky o další dílčí hodnotící kritéria (hodnocení organizace, kvalifikace a zkušenosti pracovníků či vliv na zaměstnanost osob se ztíženým přístupem na trh práce). Novela také ruší povinnost zadavatele zrušit zadávací řízení v případě pouze jediné nabídky. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

S cílem zvýšit kvalitu, efektivitu a transparentnost veřejné správy vláda dne 27. srpna 2014 zřídila Radu vlády pro veřejnou správu a schválila **Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014–2020**. Mezi vytyčené strategické cíle patří modernizace veřejné správy, revize a optimalizace výkonu veřejné správy v území, zvýšení dostupnosti a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím nástrojů eGovernmentu a profesionalizace a rozvoj lidských zdrojů ve veřejné správě.

Daně

Novela zákona o dani z přidané hodnoty, kterou schválila poslanecká sněmovna dne 24. září 2014, zavádí druhou sníženou sazbu daně z přidané hodnoty ve výši 10 % na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou výživu. Novela by měla nabýt účinnosti dne 1. ledna 2015.

S cílem zlepšit výběr daní schválila dne 27. srpna 2014 vláda další **novelu zákona o dani z přidané hodnoty**,

jež zřizuje institut kontrolního hlášení, zavádí dočasné režimy přenesení daňové povinnosti pro vybrané zboží či služby či zachovává hranici obratu pro povinnou registraci k dani z přidané hodnoty ve výši 1 mil. Kč ročně. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015, v případě kontrolního hlášení pak k 1. lednu 2016.

Dne 16. září 2014 podepsal prezident ČR **novelu zákona o spotřebních daních**. V reakci na oslabení směnného kurzu koruny vůči euru novela upravuje sazby spotřební daně z tabákových výrobků tak, aby byl splněn minimální požadavek EU na výši spotřební daně, tj. 90 eur na 1 000 kusů cigaret. Současně novela opětovně zavádí vrácení daně z minerálních olejů osobám užívajícím tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu ve výši 40 % a 57 %. Novela nabyde účinnosti dne 1. prosince 2014.

Novelu zákona o spotřebních daních, která by měla omezit daňové podvody, schválila vláda dne 27. srpna 2014. Novela zavádí registr osob nakládajících se zvláštními minerálními oleji pro osoby, které nabývají tyto oleje volně ložené nebo umístěné v baleních přesahujících 220 litrů. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

Poslanecká sněmovna schválila dne 24. září 2014 **novelu zákona o daních z příjmů**. Daňové zvýhodnění na druhé dítě se ročně zvýší o 2 400 Kč, na třetí a další dítě pak o 3 600 Kč. Stávající výdajové paušály ve výši 80 % a 60 % budou zachovány, absolutní výše odpočtu prostřednictvím paušálu však bude omezena částkou 1,6 mil. Kč, resp. 1,2 mil. Kč. Starobní důchodci, jejichž roční příjem nepřesáhne 840 000 Kč, budou opětovně moci uplatňovat základní slevu na poplatníka. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

Finanční trhy

Dne 22. července 2014 nabylo účinnosti **zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti se stanovením přístupu k činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry a dohledu nad nimi**, jenž do českého právního řádu implementuje směrnici EU o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad nimi. Nová právní úprava zavádí kapitálové rezervy, jejichž držení bude moci ČNB od bank, družstevních záložen a obchodníků s cennými papíry vyžadovat za účelem posílení kapitálové vybavenosti a omezení systémového rizika. Současně dojde k přesunu odpovědnosti za výkon dohledu nad likviditou poboček bank (nikoliv dceřiných bank) členských států z orgánu dohledu hostitelského

státu na orgán dohledu domovského státu. Vybrané části zákona nabydou účinnosti až 1. ledna 2015 a 1. ledna 2016.

S cílem snížit korupční riziko schválila poslanecká sněmovna dne 24. září 2014 **novelu zákona o změnách zákonů v oblasti finančního trhu**. Dle nové právní úpravy se povinné bezhotovostní platby nebudou vztahovat pouze na případy, kdy je platbou uhrazen závazek, ale na všechny platby (půjčky, dary). Limit pro povinné bezhotovostní platby bude snížen z 350 000 Kč na 270 000 Kč, přičemž příjemce bude mít povinnost platbu nad nově stanovený limit odmítnout, pokud nebude provedena bezhotovostně. Novela rovněž transponuje směrnici EU, která stanovuje požadavky pro úhrady a inkasa v eurech. Předpokládaná účinnost novely je prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Energetika a životní prostředí

Poslanecká sněmovna schválila 26. září 2014 **novelu zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů**, jež do českého právního řádu transponuje směrnici EU. Novela stanovuje provozovateli povinnost vrátit povolenky, které mu byly neoprávněně přiděleny a vydány. V případě porušení této povinnosti může být provozovateli uložena sankce. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

Vzdělávání, věda a výzkum

Dne 27. srpna 2014 schválila vláda **novelu školského zákona**. Novela upravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, upravuje postavení ředitelů škol a zřizuje registr pedagogických pracovníků, jež by měl poskytnout informace o stavu a vývoji pedagogické profese. Novela rovněž zavádí jednotné závěrečné zkoušky v oborech středního vzdělání s výučním listem a rozšiřuje působnost přípravných tříd základních škol. Předpokládaná účinnost zákona je prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, vybraných částí pak k 1. září 2015 a 1. září 2016.

Dne 9. července 2014 schválila vláda **Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020**, která stanovuje základní rámec pro další rozvoj vzdělávání. Strategie vymezuje tři základní průřezové priority: snižování nerovnosti ve vzdělávání, podporu kvalitní výuky a učitele jako jejího klíčového předpokladu a efektivní řízení vzdělávacího systému.

Trh práce

Novela zákona o zaměstnanosti, kterou podepsal prezident ČR dne 8. července 2014, opětovně zavádí

kategorii osob zdravotně znevýhodněných, jejichž zaměstnávání bude podpořeno příspěvkem ve výši až 5 000 Kč měsíčně. Příspěvek na sdílené zprostředkování zaměstnání pro agentury práce bude snížen z 5 000 Kč na maximálně 500 Kč. Naopak částka za umístění nezaměstnaného se zvýší z 1 250 Kč na maximálně 6 250 Kč, pokud v tomto zaměstnání setrvá nejméně po dobu 6 měsíců. Novela nabyde účinnosti dne 1. ledna 2015.

Dne 3. září 2014 schválila vláda **novelu zákona o zaměstnanosti**, jež vylučuje možnost přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti uchazečům o zaměstnání, kteří mají postavení člena obchodní společnosti nebo družstva. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

S cílem zlepšit sladění pracovního a rodinného života rodičů malých dětí a zvýšit jejich participaci na trhu práce opakovaně schválila poslanecká sněmovna dne 23. září 2014 návrh **zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině**. Zákon zavádí nový typ služby spočívající v hlídání a péči o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky. Poskytovatelem služby může být zaměstnavatel rodiče, církve, územní samosprávný celek, obecně prospěšná společnost, nadace, vysoká škola či spolek.

Nařízením vlády o minimální mzdě ze dne 15. září 2014 se minimální mzda k 1. lednu 2015 zvýší o 700 Kč na 9 200 Kč.

Sociální a zdravotní systém

Novela zákona o důchodovém pojištění, která nabyla účinnosti dne 1. září 2014, upravuje pravidla pro valorizaci důchodů. Pro zvýšení důchodů se výše stanoví tak, aby u průměrného starobního důchodu zvýšení činilo částku odpovídající 100 % růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen a 1/3 růstu reálných mezd. Od roku 2015 pak u průměrného samostatně vypláčeného starobního důchodu nebude zvýšení činit méně než 1,8 %.

S cílem podpořit rodiny s malými dětmi schválila poslanecká sněmovna dne 24. září 2014 **novelu zákona o státní sociální podpoře**. Novela zavádí porodné ve výši 10 000 Kč i na druhé dítě a současně zvyšuje koeficient, od něhož se nárok na porodné odvíjí. Novela by měla nabýt účinnosti dne 1. ledna 2015.

Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, kterou schválila poslanecká sněmovna dne 26. září 2014, ruší regulační poplatky za recept a za ambulantní ošetření. Předpokládaná účinnost novely je k 1. lednu 2015.

A.5 Demografie

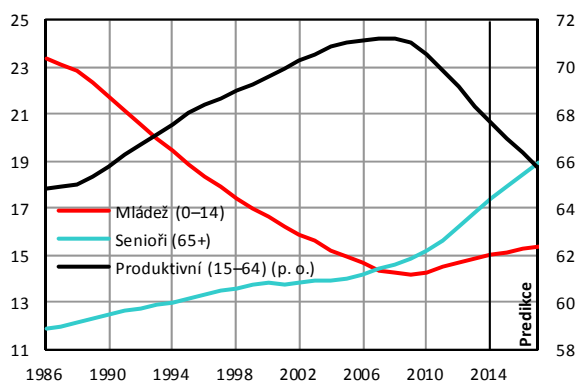
V polovině roku 2014 žilo v České republice celkem 10,522 mil. lidí. V průběhu 1. pololetí 2014 tak populace ČR vzrostla o 9 tis. obyvatel.

Obnovení přírůstku populace je především důsledkem vyšší imigrace. Ze zahraničí se přistěhovalo 23 tis. lidí (o 9 tis. více než v 1. pololetí 2013). Bilance zahraniční migrace se tak v 1. pololetí 2014 znovu vrátila do kladných čísel (+8 tis.). Saldo bylo nejvyšší s občany Slovenska (3 tis.) a Ruska. Co se týče občanů Ukrajiny, byl zaznamenán vysoký počet přistěhovalých i vystěhovalých s přibližně vyrovnanou bilancí. Zatím není možné s jistotou usoudit, zda je obnovení kladného salda migrace jednorázovou záležitostí, či zda se Česká republika znovu stává cílem migračních toků.

Počet narozených dětí (53 tis.) byl obdobný jako ve stejném období roku 2013, počet zemřelých však byl meziročně o cca 5 tis. nižší.

Graf A.5.1: Věkové skupiny

strukturní podíly v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Co se týče věkové struktury, pravděpodobně díky migraci došlo ve 2. čtvrtletí 2014 k poměrně výraznému zpomalení meziročního úbytku **populace ve věku 15–64 let** (viz graf A.5.2). Poklesu dominuje přirozený vývoj, kdy spodní hranici této věkové kategorie překračují početně velmi slabé ročníky narozené na přelomu tisíciletí, zatímco populačně silná generace narozená v období po skončení 2. světové války se postupně zařazuje mezi seniory.

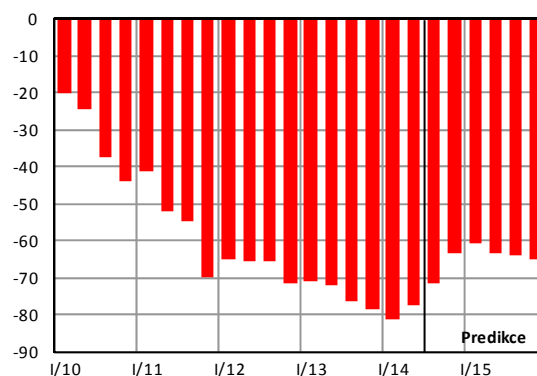
I v následujících letech by se populace v produktivním věku měla v absolutním vyjádření ročně nadále snižovat o cca 60–70 tis. lidí ročně, což představuje pokles těsně pod 1 % ročně. Ekonomické dopady této situace jsou podrobněji popsány v kapitole B.1.

Naopak strukturní podíl **obyvatel starších 64 let** na celkové populaci na počátku roku 2014 dosáhl 17,4 % a ročně by se měl pravidelně zvyšovat cca o 0,5 p. b.

Počet seniorů v populaci tak kvůli demografické struktuře a dalšímu pokračování prodlužování střední délky života výrazně roste a v horizontu výhledu, tj. na počátku roku 2017, by se měl přiblížit hranici 2 mil. lidí. Z hlediska udržitelnosti důchodového systému je však prodlužování naděje dožití pro období následujících 20–25 let adekvátně pokryto rostoucím věkem odchodu do důchodu.

Graf A.5.2: Počet obyvatel ČR ve věku 15–64 let

podle VŠPS, meziroční přírůstky na čtvrtletních průměrech v tis.

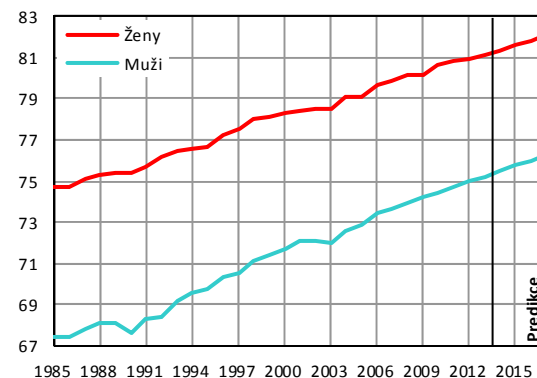

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Ukazuje se, že stagnace počtu **starobních důchodců** od počátku roku 2012 do konce roku 2013 byla dočasným jevem způsobeným změnou pravidel výpočtu důchodů při parametrické změně důchodového systému v roce 2011. Meziroční nárůst počtu starobních důchodců počátkem července dosáhl 13 tis. Přitom pokračuje poměrně dynamické zvyšování počtu důchodců v kráceném důchodu po předčasném odchodu (o 20 tis.), zatímco úbytek počtu důchodců s nárokem na plný důchod se zpomalil na 7 tis. Podíl krácených důchodů tak dosáhl již 24,0 % v porovnání s 19,0 % koncem roku 2009.

Graf A.5.3: Střední délka života

v letech

Zdroj dat: ČSÚ

Tabulka A.5.1: Demografie

v tis. osob (není-li uvedeno jinak)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Počet obyvatel k 1. 1.	10 381	10 468	10 507	10 487	10 505	10 516	10 512	10 523	10 527	10 529
<i>růst v %</i>	0,9	0,8	0,4	-0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Věkové skupiny k 1. 1.:										
(0–14)	1 477	1 480	1 494	1 522	1 541	1 560	1 577	1 593	1 606	1 615
<i>růst v %</i>	-0,2	0,2	1,0	1,8	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8	0,6
(15–64)	7 391	7 431	7 414	7 328	7 263	7 188	7 109	7 047	6 983	6 917
<i>růst v %</i>	0,9	0,5	-0,2	-1,2	-0,9	-1,0	-1,1	-0,9	-0,9	-0,9
(65 a více)	1 513	1 556	1 599	1 637	1 701	1 768	1 826	1 882	1 939	1 997
<i>růst v %</i>	2,1	2,9	2,7	2,4	3,9	3,9	3,3	3,1	3,0	3,0
Starobní důchodci k 1. 1.¹⁾	2 061	2 102	2 147	2 260	2 340	2 341	2 340	2 358	2 383	2 406
<i>růst v %</i>	1,8	2,0	2,1	.	3,5	0,1	0,0	0,8	1,0	1,0
Míry závislosti k 1. 1. (v %):										
Demografická²⁾	20,5	20,9	21,6	22,3	23,4	24,6	25,7	26,7	27,8	28,9
Podle platné legislativy³⁾	35,9	36,1	36,6	37,4	37,8	38,3	38,8	39,4	40,0	40,5
Efektivní míra závislosti⁴⁾	41,5	41,8	43,6	45,9	47,9	47,6	47,2	47,4	47,8	48,2
Úhrnná plodnost⁵⁾	1,497	1,492	1,493	1,427	1,452	1,460	1,45	1,45	1,45	1,46
Přírůstek populace	86	39	-20	19	11	-4	10	4	2	1
Přirozený přírůstek	15	11	10	2	0	-2	-3	-5	-7	-9
Živě narození	120	118	117	109	109	107	104	102	100	98
Zemřelí	105	107	107	107	108	109	107	107	107	107
Saldo migrace	72	28	16	17	10	-1	13	9	9	9
Imigrace	78	40	31	23	30	30
Emigrace	6	12	15	6	20	31
Nedopočet při sčítání lidu	x	x	-46	x	x	x	x	x	x	x

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, ČSÚ, vlastní propočty

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná.

²⁾ Poměr počtu obyvatel v seniorském věku (nad 64 let) k počtu obyvatel v produktivním věku – nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

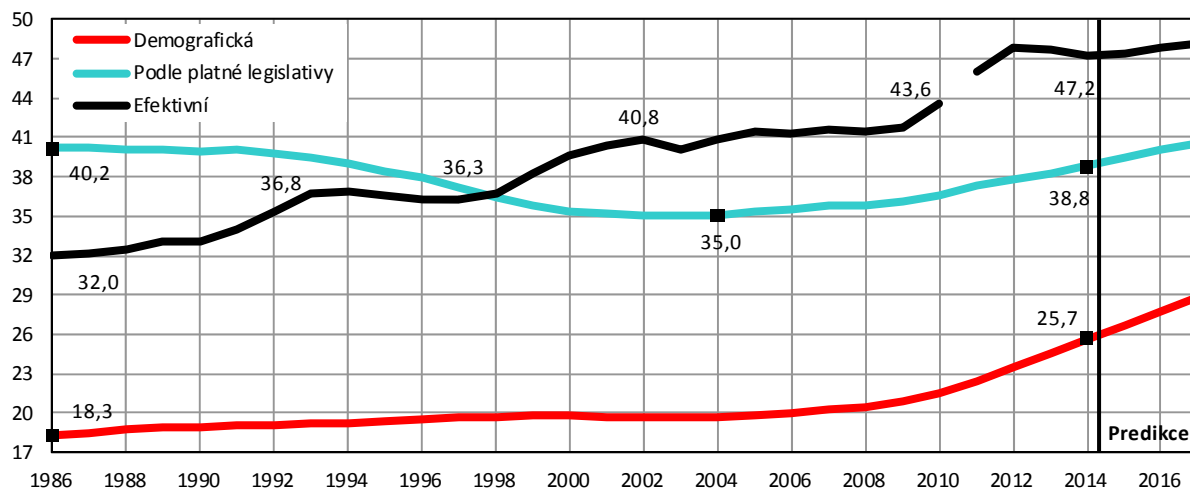
³⁾ Poměr počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy k počtu ostatních obyvatel nad 14 let.

⁴⁾ Poměr počtu vyplácených starobních důchodů k počtu zaměstnaných (rovněž viz poznámka č. 1).

⁵⁾ Počet živě narozených dětí připadajících na 1 ženu, pokud by po celé její reprodukční období zůstala její plodnost stejná jako v uvedeném roce. Pro udržení dlouhodobé stabilní populace by měl tento ukazatel v podmínkách ČR dosahovat hodnoty cca 2,04.

Graf A.5.4: Míry závislosti

v %

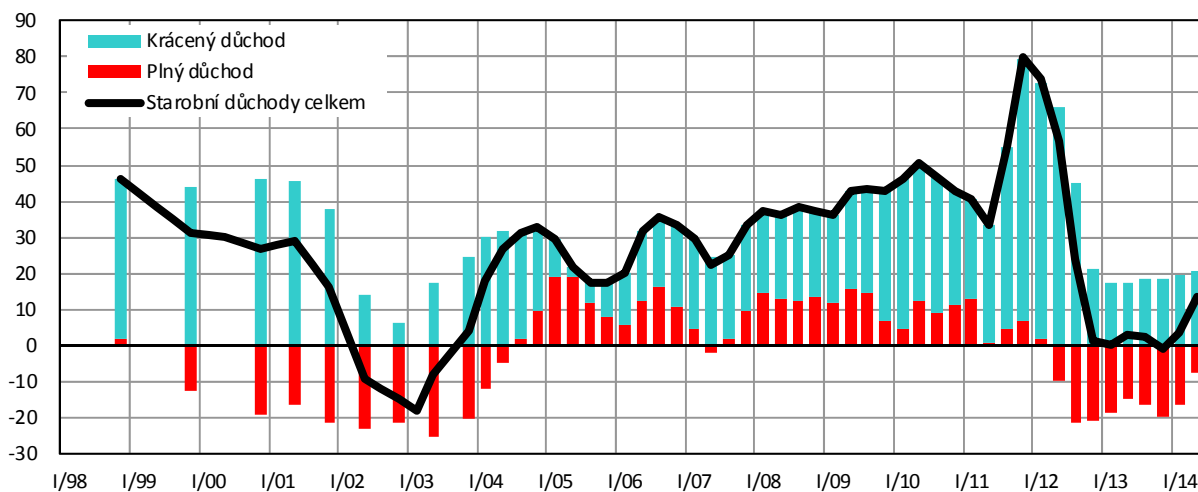

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: V roce 2010 došlo ke změně definice ukazatele. Invalidní důchodci nad 64 let byli převedeni na starobní důchod. Na druhé straně byli vyřazeni důchodci v kompetenci ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti. V důsledku toho není časová řada mezi roky 2010 a 2011 srovnatelná. Definice jednotlivých ukazatelů viz poznámky k tabulce A.5.1.

Graf A.5.5: Starobní důchodci

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob ke konci období, pouze důchody v kompetenci České správy sociálního zabezpečení

Zdroj dat: Česká správa sociálního zabezpečení, vlastní propočty

Pozn.: Není zachycen převod invalidních důchodů na starobní důchody u osob starších 64 let od roku 2011.

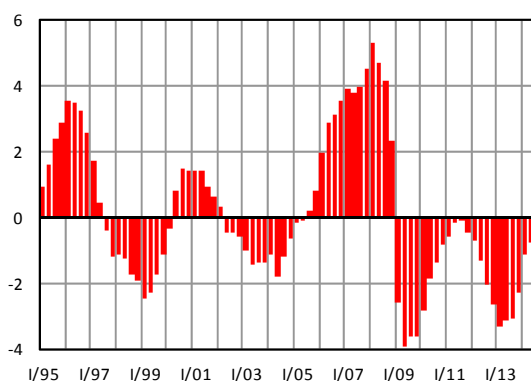
B Ekonomický cyklus

B.1 Pozice v rámci ekonomického cyklu

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovou produkční funkcí, udává úroveň ekonomického výstupu při průměrném využití výrobních faktorů. Růst potenciálního produktu vyjadřuje možnosti dlouhodobě udržitelného růstu ekonomiky bez vzniku nerovnováh. Lze ho rozložit na příspěvky práce, kapitálu a souhrnné produktivity výrobních faktorů. Produkční mezera identifikuje pozici ekonomiky v cyklu a vyjadřuje vztah mezi skutečným a potenciálním produktem. Koncept potenciálního produktu a produkční mezery je používán pro analýzu ekonomického cyklu a pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů.

Graf B.1.1: Produkční mezera

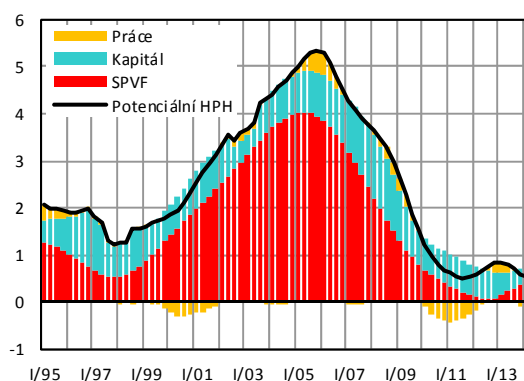
v % potenciálního produktu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

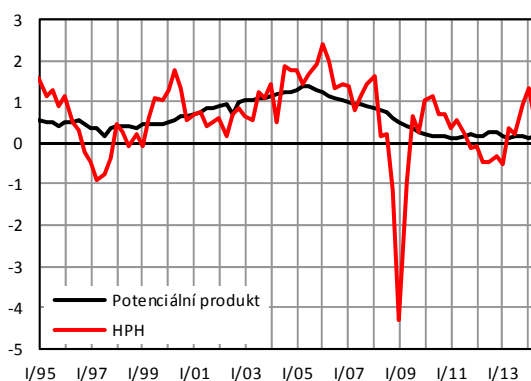
v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.3: Potenciální produkt a HPH

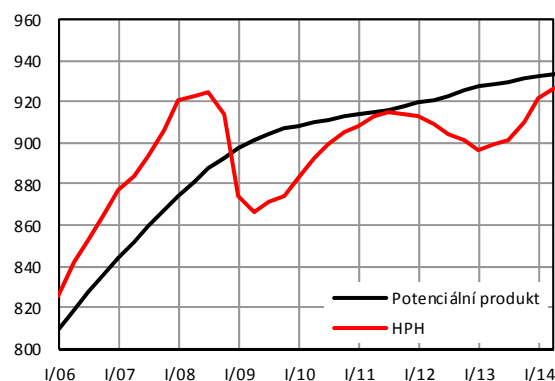
mezičtvrtletní růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.4: Úroveň potenciálního produktu a HPH

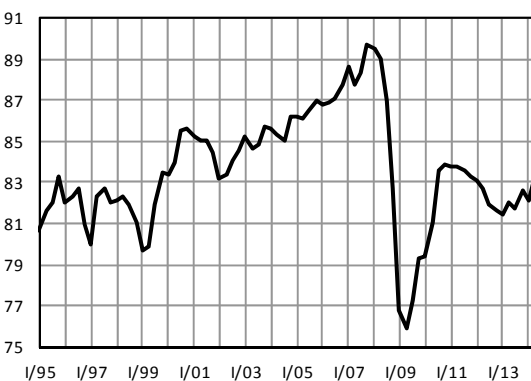
v mld. Kč, stále ceny roku 2010

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf B.1.5: Využití výrobních kapacit v průmyslu

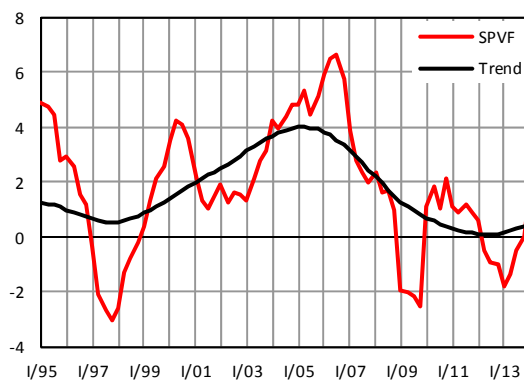
v %

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.1.6: Souhrnná produktivita výrobních faktorů

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka B.1.1: Produkční mezera a potenciální produkt

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 H1
Produkční mezera	%	0,2	2,9	4,1	4,1	-3,4	-1,7	-0,3	-1,7	-3,0	-1,0
Potenciální produkt ¹⁾	růst v %	5,2	4,9	4,0	3,3	2,1	0,9	0,5	0,7	0,7	0,6
Příspěvky:											
-Trend SPVF	p.b.	4,0	3,6	2,8	1,9	1,0	0,5	0,2	0,1	0,3	0,5
-Zásoba kapitálu	p.b.	0,9	1,0	1,2	1,3	0,9	0,7	0,7	0,6	0,4	0,4
-Demografie ²⁾	p.b.	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
-Míra participace	p.b.	0,2	0,2	-0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,8	0,9	0,5
-Obvykle odpracované hodiny	p.b.	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Specifikovaný na základě hrubé přidané hodnoty

²⁾ Příspěvek růstu počtu obyvatel v produktivním věku (15–64 let)

Přechod na nový standard národních účtů ESA 2010 (více viz Box C.1) měl jen omezený vliv na výsledky analýzy ekonomického cyklu, jehož průběh zůstal v podstatě zachován. Průměrné tempo růstu potenciálního produktu (a rovněž tak i reálné HPH) za období od počátku roku 1995 do 1. čtvrtletí 2014 se snížilo z 2,6 % na 2,5 %, přičemž průměrný příspěvek souhrnné produktivity výrobních faktorů se snížil o 0,2 p. b. a příspěvek zásoby kapitálu naopak vzrostl o 0,1 p. b. K těmto změnám došlo víceméně rovnoměrně v průběhu celé časové řady.

Ekonomické oživení v posledním období vedlo ke zmírnění záporné **produkční mezery** z -3,3 % na konci recese v 1. čtvrtletí 2013 na -0,8 % ve 2. čtvrtletí 2014 (viz Graf B.1.1). Záporná produkční mezera se zatím v ekonomice projevuje vysokou registrovanou nezaměstnaností, podprůměrným využitím kapacit a pomalým růstem cen a mezd.

Předpověď budoucího vývoje produkční mezery je vždy zatížena značnou nejistotou. Přesto je možné dovodit, že by naplnění Makroekonomické predikce mělo vést k uzavření záporné produkční mezery v průběhu roku 2015. V letech výhledu by se již ekonomika mohla nacházet v kladné produkční mezeře.

Za předpokládaným vývojem produkční mezery stojí primárně nízký růst **potenciálního produktu**. Ten se po dlouhém období recesí či nevýrazného ekonomického růstu výrazně zpomalil a ve 2. čtvrtletí 2014 činil 0,6 % meziročně.

K tomuto zpomalení nejvíce přispěla **souhrnná produktivita výrobních faktorů**. Její trendová složka, odvozená pomocí Hodrickova-Prescottova filtru, přešla v roce 2012 téměř ve stagnaci. Náznak zlepšení, patrný na konci časové řady, však s ohledem na problém koncového bodu bude muset být potvrzen v dalších obdobích.

Dlouhodobý a hluboký propad tvorby hrubého fixního kapitálu z let 2008–2013 vedl ke snížení příspěvku **zásoby kapitálu** z 1,3 p. b. v roce 2008 na 0,4 p. b. v roce 2013 i v 1. pololetí 2014. Obnovení investiční aktivity od počátku roku 2014 se v příspěvku zásoby kapitálu projeví až se zpožděním.

Nabídka práce je ovlivněna dlouhodobým snižováním počtu obyvatel v produktivním věku, které vyplývá z procesu stárnutí populace (viz kapitolu A.5). **Demografický vývoj** v 1. pololetí 2014 ubral z růstu potenciálního produktu 0,5 p. b.

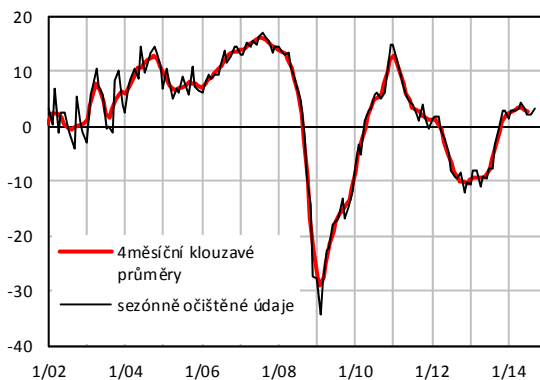
Negativní dopad poklesu počtu obyvatel ve věku 15–64 let na nabídku práce je do značné míry kompenzován zvyšováním **míry participace** (poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věku 15–64 let). Na základě našich propočtů se ukazuje, že míra participace má v české ekonomice z dlouhodobého hlediska proticyklický charakter. Snížení jejího příspěvku k růstu potenciálního produktu z 0,9 p. b. v roce 2013 na 0,5 p. b. ve 2. čtvrtletí 2014 tedy odráží vývoj ekonomického cyklu. V následujícím období by již k dalšímu snižování docházet nemělo vzhledem k tomu, že by měl začít převažovat strukturální faktor míry participace – nárůst počtu obyvatel ve věkových skupinách s přirozeně vysokou participací.

V České republice dochází ke zkracování obvyklé průměrné pracovní doby. Tento autonomní proces, který vychází z přibližování se standardům vyspělejších zemí, byl v posledních letech umocněn rozšiřováním zkrácených pracovních úvazků a flexibilnějším využíváním příležitostné práce. Nižší počet obvykle **odpracovaných hodin** zpomalil růst potenciálního produktu v 1. pololetí 2014 o 0,3 p. b.

B.2 Konjunkturální indikátory

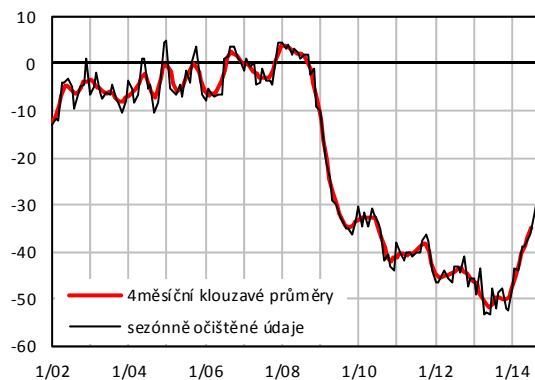
Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti a slouží k identifikaci možných bodů obratu ekonomického cyklu v předstihu. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.²

Graf B.2.1: Indikátor důvěry v průmyslu

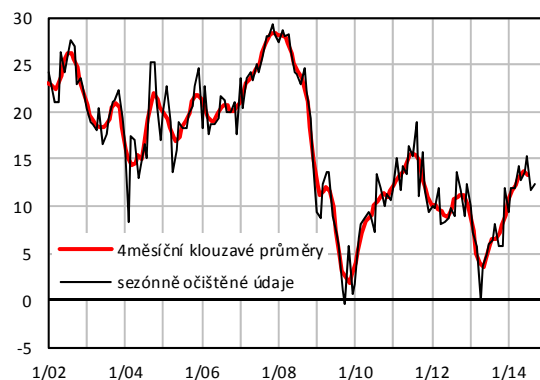
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.2: Indikátor důvěry ve stavebnictví

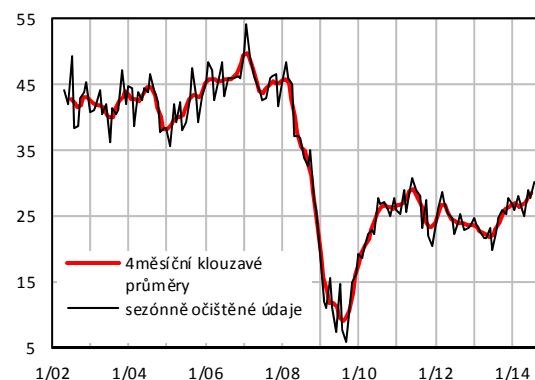
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.3: Indikátor důvěry v obchodě

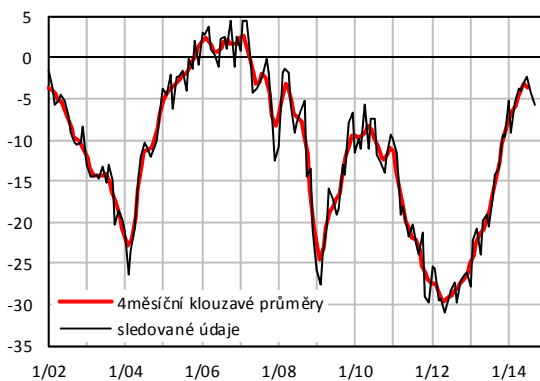
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.4: Indikátor důvěry ve vybraných službách

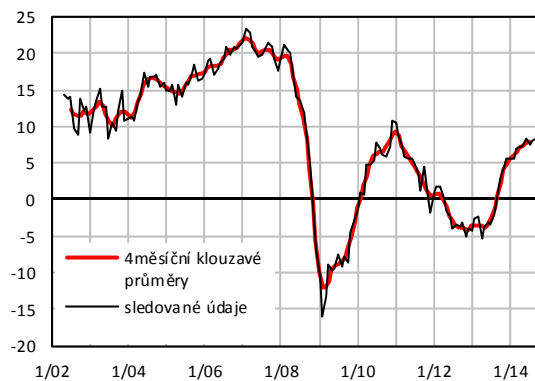
Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.5: Indikátor důvěry spotřebitelů

Zdroj dat: ČSÚ

Graf B.2.6: Souhrnný indikátor důvěry

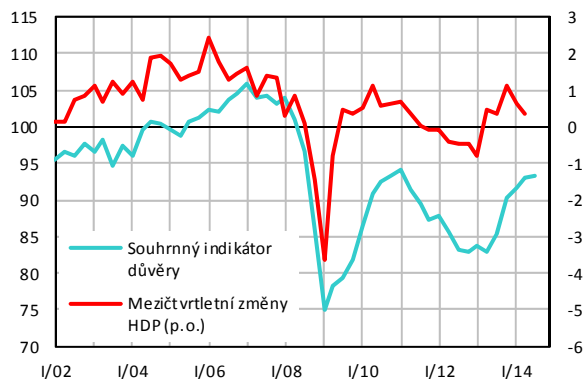

Zdroj dat: ČSÚ

² Pro metodiku konjunkturálních průzkumů viz ČSÚ: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/konjunkturální_průzkum.

Graf B.2.7: Indikátor důvěry spotřebitelů

průměr 2005 = 100 (levá osa), růst HDP v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ

Informace, které vyplývají z analýzy konjunkturálního průzkumu, jsou oproti červencové Makroekonomické predikci méně příznivé.

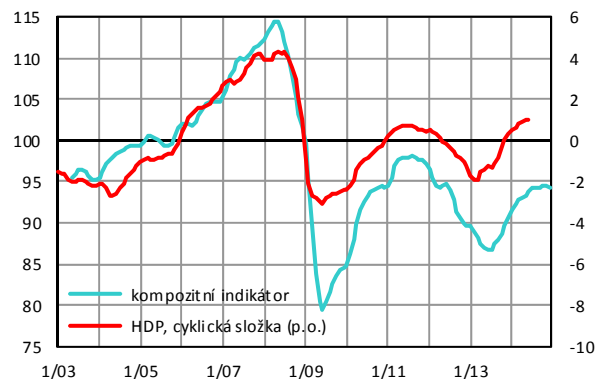
Indikátory důvěry mezi 2. a 3. čtvrtletím 2014 obecně nevykázaly zásadní změny. V průmyslu a obchodu indikátory důvěry stagnovaly či mírně poklesly, v obou odvětvích však převažují kladné odpovědi respondentů. Na druhé straně odvětví stavebnictví a vybraných tržních služeb vykázaly mírný růst. V tržních službách i nadále převažují kladné odpovědi respondentů, ve stavebnictví pak stále výrazně dominují odpovědi negativní.

Sentiment spotřebitelů se v uvedeném období zhoršil, negativní odpovědi respondentů tak stále převažovaly. S ohledem na předchozí vývoj časové řady to ale může být prozatím považováno za korekci dlouhodobého růstu hodnoty daného indikátoru.

Souhrnný a podnikatelský indikátor důvěry naopak vykázaly další mírný nárůst své hodnoty.

Graf B.2.8: Souhrnný indikátor důvěry

průměr roku 2005 = 100 (levá osa), v % HDP (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Pozn: synchronizováno s cyklickou složkou HDP zjištěnou na základě statistických metod (vyhlazeno Hodrickovým-Prescottovým filtrem)

Ačkoliv vztah mezi hodnotami souhrnného indikátoru důvěry a mezičtvrtletními změnami reálného HDP není příliš těsný (bez zpoždění dosahuje vzájemná korelace cca 60 %), umožňuje alespoň využít existující publikační předstih souhrnného indikátoru před čtvrtletními národními účty. V Grafu B.2.7 proto uvádíme pouze kvalitativní grafické zhodnocení. Pro 3. čtvrtletí 2014 souhrnný indikátor důvěry signalizoval mezičtvrtletní růst HDP.

Kompozitní předstihový indikátor pro 2. čtvrtletí 2014 signalizoval mezičtvrtletní růst HDP a zlepšování relativní cyklické složky HDP, což publikovaná data potvrdila.

Pro 3. a 4. čtvrtletí 2014 indikátor predikuje stagnaci relativní cyklické složky. S ohledem na skutečnost, že dynamiku trendu lze v krátkém období pokládat za konstantní a v současné době trend stagnuje, je tento signál konzistentní s mezičtvrtletním růstem HDP mezi hodnotami 1. a 2. čtvrtletí 2014.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

C.1 Ekonomický výkon

Minulý vývoj HDP

Tato predikce vychází z dat národních účtů, která ČSÚ zveřejnil 1. října 2014. Nová data již plně odpovídají metodice národních účtů ESA 2010 a odrážejí také další metodické změny provedené ČSÚ. Kvůli změnám celých historických řad (viz Box C.1) je porovnání odhadu z červencové predikce s pozorovanou skutečností ryze formální a nelze jej blíže interpretovat v rovině úspěšnosti či neúspěšnosti predikce.

Reálný HDP se ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně zvýšil o 2,5 % (proti 3,0 %). Růst byl tažen domácí poptávkou, a to jak investicemi, tak výdaji na konečnou spotřebu (domácností i vládního sektoru). Zahraniční obchod naopak působil ve směru poklesu HDP.

Mezičtvrtletně³ HDP zaznamenal růst o 0,3 % (shoda s odhadem). Na mezičtvrtletním růstu HDP se v zásadě ekvivalentně podílely jak výdaje na konečnou spotřebu, tak tvorba hrubého kapitálu. Zahraniční obchod růst HDP tlumil, neboť růst reálného dovozu předstihl růst reálného vývozu.

Spotřeba domácností se ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně reálně zvýšila o 1,5 % (proti 1,7 %). Z hlediska struktury výdajů domácností byl její růst tažen výdaji na statky dlouhodobé spotřeby a služby. Výdaje na předměty krátkodobé spotřeby zaznamenaly pouze umírněný růst. Připomínáme, že se v souvislosti s poslední recesí české ekonomiky jednalo o zdaleka nejvíce postiženou část spotřeby, což indikovalo problémy na příjmové straně domácností. Tendence spořit se naopak alespoň zprvu projevuje odkladem výdajů na statky dlouhodobé a střednědobé spotřeby.

Reálná tvorba hrubého kapitálu se ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně zvýšila o 9,3 % (proti 5,5 %), přičemž růst tvorby hrubého fixního kapitálu dosáhl 5,6 % (proti 6,0 %). Z toho je zřejmé, že došlo k nezanedbatelnému meziročnímu nárůstu změny zásob⁴. Růst tvorby hrubého fixního kapitálu byl dán především investicemi do ostatních budov a staveb, ostatních strojů a zařízení (nově i zbraňové systémy) a dopravních prostředků a zařízení. Mírně vzrostly i investice do obydlí, nicméně s ohledem na to, do jaké míry byly poslední recesí

zasaženy, lze těžko situaci hodnotit jako oživení, či bod obratu.

Vývoz se ve 2. čtvrtletí 2014 reálně meziročně zvýšil o 8,1 % (proti 7,2 %), zatímco dovoz vzrostl o 10,5 % (proti 7,2 %). Záporný příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP ve 2. čtvrtletí byl realizován při výrazném zlepšení směnných relací, z čehož vyplývá rozdílné hodnocení obchodních vztahů v reálném a nominálním vyjádření. Reálný hrubý domácí důchod ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostl o 4,2 % (proti 4,1 %).

Nominální HDP se ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně zvýšil o 5,2 % (proti 4,5 %).

Z pohledu důchodové struktury HDP vzrostly ve 2. čtvrtletí náhrady zaměstnancům meziročně o 3,0 % (proti 2,3 %). Hrubý provozní přebytek se zvýšil o 7,9 % (proti 7,3 %). Vysoký růst hrubého provozního přebytku je signálem rostoucího objemu interních zdrojů pro financování investic, relativně vysoký růst náhrad zaměstnancům pak významně přispěl k růstu hrubého disponibilního důchodu domácností.

Odhad a predikce HDP

Očekáváme, že růst investic a spotřeby domácností, signalizující oživení domácí poptávky, bude ve zbytku roku pokračovat. Výdaje domácností na konečnou spotřebu by měly být podpořeny pokračujícím růstem reálného disponibilního důchodu, zatímco na investiční aktivitě se bude příznivě projevovat snaha vyčerpat maximum prostředků z fondů EU v rámci finanční perspektivy 2007–2013. Růst domácí poptávky by se měl promítnout v dynamice dovozů, růst vývozu by pak měly zvyšovat doznívající efekty znehodnocení koruny, které zlepšilo cenovou konkurenceschopnost vývozců. Vývoz i dovoz by tak mohly růst obdobnými tempy jako ve 2. čtvrtletí 2014.

Odhadujeme, že HDP ve 3. čtvrtletí mezičtvrtletně reálně vzrostl o 0,4 % (beze změny). Tento závěr podporuje nejen vývoj souhrnného indikátoru důvěry, ale i kompozitní indikátor. Pro 4. čtvrtletí predikujeme jen mírné zrychlení mezičtvrtletního růstu HDP. Vliv předzásobením se tabákovými kolkami v souvislosti s další plánovanou úpravou spotřebních daní totiž nebude tak výrazný jako v minulých letech, neboť nová legislativa možný rozsah předzásobením omezuje.

Meziročně se pak reálný HDP ve 3. čtvrtletí 2014 podle našeho odhadu zvýšil o 2,9 % (proti 3,3 %). Z hlediska jeho struktury odhadujeme, že spotřeba domácností

³ Mezičtvrtletní změny komentované v textu vycházejí ze sezónně očištěných dat, ve všech ostatních případech jsou použity sezónně neočištěné údaje.

⁴ Toto platí jen pro sezónně neočištěné údaje. Příspěvek nárůstu změny zásob k růstu HDP po očištění o vliv sezón a pracovních dní činí pouze 0,2 p. b. (viz Graf C.1.7)

vzrostla o 1,3 % (*proti 1,4 %*) a spotřeba vlády o 1,8 % (*proti 2,2 %*). Dále zvyšujeme růst tvorby hrubého fixního kapitálu, a to na 4,7 % (*proti 4,0 %*). S ohledem na odhadovaný vývoj ekonomik hlavních obchodních partnerů ve 3. čtvrtletí a dat, která jsou za toto období dostupná, odhadujeme, že reálný vývoz meziročně vzrostl o 7,3 % (*proti 6,6 %*) a reálný dovoz o 8,3 % (*proti 6,5 %*).

Pro celý rok 2014 predikujeme růst reálného HDP o 2,4 % (*proti 2,7 %*). Hlavním důvodem pro snížení prognózy je revize ekonomického růstu v předchozích čtvrtletích směrem dolů vlivem přechodu na nový standard ESA 2010. V roce 2015 očekáváme růst HDP o 2,5 % (*predikci neměníme*).

Predikujeme, že spotřeba domácností v roce 2014 vzroste o 1,4 % (*proti 1,6 %*). V roce 2015 pak očekáváme její růst o 1,7 % (*proti 1,4 %*). Změny predikce souvisejí jednak s revizí časové řady spotřeby domácností a v roce 2015 pak zejména s očekávaným vyšším růstem reálných náhrad zaměstnancům. Rovněž počítáme s drobným poklesem míry hrubých úspor domácností z důvodu snížení míry nejistoty, kterou domácnosti vnímají.

Očekáváme, že spotřeba vlády v roce 2014 vzroste o 1,9 % (*predikci neměníme*) a v roce 2015 o 2,0 % (*proti 1,6 %*). Predikci růstu spotřeby vlády v roce 2015 zvyšujeme v důsledku relativně vyšší mezispotřeby a naturálních sociálních dávek.

Čerpání prostředků z fondů EU, vyšší růst domácí poptávky a také rostoucí interní zdroje pro financování

investic by se měly odrazit v reálném růstu tvorby hrubého fixního kapitálu v roce 2014 o 4,5 % (*proti 4,1 %*) a v roce 2015 o 4,9 % (*proti 3,5 %*). Relativně vysoký nárůst predikce na rok 2015 odráží aktualizované informace o rozložení financování projektů z fondů EU, zejména pak v rámci finanční perspektivy 2007–2013. Významný je také vliv pronájmu nadzvukových letounů JAS 39 Gripen.

Příspěvek salda zahraničního obchodu k růstu reálného HDP by měl být v letech 2014 i 2015 přibližně nulový. Predikujeme růst reálného vývozu v roce 2014 o 8,3 % (*proti 7,4 %*) a růst dovozu o 9,1 % (*proti 7,2 %*). Očekáváme, že reálný vývoz v roce 2015 vzroste o 5,4 % (*proti 4,8 %*) a dovoz o 5,9 % (*proti 4,7 %*). Úprava predikce je částečně dána revizí časových řad, z části se však na straně vývozu projevuje také snížení predikce růstu ekonomik hlavních obchodních partnerů a odeznění efektu znehodnocení kurzu koruny, na straně dovozu pak zvýšení predikce růstu domácí poptávky.

Nominální HDP by letos mohl vzrůst o 4,8 % (*proti 4,6 %*), pro rok 2015 pak očekáváme zpomalení růstu na 4,3 % (*proti 3,8 %*). Změna predikce na rok 2015 je dána výhradně úpravou předpovědi vývoje směnných relací.

Box C.1: Revize národních účtů v souvislosti s přechodem na systém národních účtů ESA 2010

Český statistický úřad zveřejnil 1. října 2014 revidované časové řady ročních národních účtů primárně v důsledku přechodu na nový systém národních účtů ESA 2010. Podrobně o těchto změnách, spolu s dalšími dobrovolnými úpravami v rovině datových zdrojů nebo např. oceňovacích metod, informuje ČSÚ na svých webových stránkách. V tomto boxu přinášíme informaci o rozdílech mezi ročními daty z národních účtů na bázi ESA 2010 a těmi, která byla aktuální do konce září a sestavována na základě systému národních účtů ESA 1995. Soustředíme se pouze na HDP členěný podle výdajů, a to ve třech rovinách: nominální úrovně, reálné růsty a růsty deflátorů. Informace shrnují Tabulky 1 až 3.

Úroveň nominálního HDP vzrostla významně v celé délce časové řady, což souvisí především se započítáním výdajů na vědu a výzkum a některých vojenských výdajů do tvorby hrubého fixního kapitálu. Rovněž byla zrušena limitní cena pro klasifikaci drobných aktiv jako fixního kapitálu. Z hlediska spotřeby domácností se jedná především o rozšíření pojmu bytový fond a z toho vyplývající dodatečnou spotřebu služeb bydlení. V uvedeném období došlo rovněž k víceméně ekvivalentnímu zvýšení vývozu a dovozu vlivem nového účtování tzv. merchantingu. Dopad na výsledné saldo zahraničního obchodu je minimální.

Tabulka 1: HDP a výdajové složky – nominální úrovně

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
HDP	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	3 848	3 759	3 791	3 823	3 846	3 884
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	4 015	3 922	3 954	4 022	4 048	4 086
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	167	163	163	199	202	202
Výdaje domácností na spotřebu	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	1 857	1 874	1 889	1 908	1 916	1 940
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	1 887	1 891	1 920	1 957	1 970	1 999
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	30	16	31	49	54	59
Výdaje vládních institucí na spotřebu	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	759	809	807	793	789	802
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	766	812	810	792	783	802
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	6	2	2	0	-5	0
Tvorba hrubého kapitálu	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	1 114	896	940	937	898	865
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	1 249	1 040	1 074	1 088	1 066	1 022
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	136	143	135	151	169	157
Vývoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	2 480	2 216	2 524	2 787	3 001	3 053
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	2 544	2 307	2 616	2 881	3 098	3 155
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	64	91	92	94	97	102
Dovoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	2 388	2 064	2 397	2 628	2 786	2 806
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	2 457	2 154	2 494	2 722	2 897	2 919
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	69	90	97	94	112	113
Saldo zahraničního obchodu	<i>ESA 1995, mld. Kč</i>	92	152	127	159	215	247
	<i>ESA 2010, mld. Kč</i>	87	152	123	159	200	235
	<i>rozdíl v mld. Kč</i>	-5	1	-5	0	-15	-11

Pokud jde o podstatné momenty z hlediska vývoje české ekonomiky v posledních 7 letech, revize národních účtů mírně pozměnila pohled na vývoj ekonomiky v recesi, do které vstoupila ve 4. čtvrtletí 2008 a ze které vystoupila na konci 1. pololetí 2009. Pokles ekonomiky v roce 2009 byl dle nových dat o 0,3 p. b. hlubší (-4,8 %). Role domácí poptávky byla v tomto procesu silnější: spotřeba domácností klesla a nikoliv rostla, jak indikovala dosavadní data, zatímco pokles tvorby hrubého fixního kapitálu, ačkoliv byl velmi silný, byl ve srovnání s původními údaji o něco nižší. Zahraniční obchod pokles HDP tlumil nepatrně více, než se kalkulovalo původně. Další recese, kterou ekonomika v uvedených letech prošla, trvala od 4. čtvrtletí 2011 do 1. čtvrtletí 2013. Pokles HDP v roce 2012 je dle současných dat o něco nižší, stejně tak poklesy spotřeby a tvorby hrubého kapitálu. Saldo zahraničního obchodu v daném roce pokles HDP tlumilo relativně méně. Oživení v roce 2013 bylo silnější, a to vlivem menšího negativního příspěvku zahraničního obchodu k růstu HDP – se současnými daty byl zahraniční obchod vůči růstu HDP v roce 2013 neutrální.

V případě vývoje deflátorů stojí za povšimnutí výrazné zvýšení růstu deflátoru HDP v roce 2011. To bylo dáno nárůstem deflátoru spotřeby domácností a tvorby hrubého kapitálu. V celém období došlo k minimálním změnám ve vývoji

směnných relací, které jsou výslednicí deflátorů vývozu a dovozu. I jejich změny byly drobnějšího rázu, navíc měly tendenci se z pohledu směnných relací kompenzovat.

Tabulka 2: HDP a výdajové složky – meziroční reálné růsty

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
HDP	<i>ESA 1995, růst v %</i>	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-0,9
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	2,7	-4,8	2,3	2,0	-0,8	-0,7
	<i>rozdíl v p. b.</i>	-0,4	-0,3	-0,2	0,1	0,2	0,2
Výdaje domácností na spotřebu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	3,0	0,2	1,0	0,5	-2,2	0,1
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	2,9	-0,7	1,0	0,2	-1,8	0,4
	<i>rozdíl v p. b.</i>	-0,1	-0,8	0,1	-0,3	0,4	0,3
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	1,2	4,0	0,2	-2,7	-1,9	1,6
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	1,1	3,0	0,4	-2,9	-1,0	2,3
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,0	-1,0	0,2	-0,2	0,9	0,7
Tvorba hrubého kapitálu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	1,9	-20,2	5,4	0,8	-5,0	-4,4
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	1,2	-18,1	4,4	1,9	-3,7	-5,1
	<i>rozdíl v p. b.</i>	-0,8	2,2	-1,0	1,0	1,3	-0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, růst v %</i>	4,0	-10,9	15,4	9,5	4,5	0,2
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	4,2	-9,8	14,8	9,3	4,1	0,3
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,3	1,1	-0,6	-0,2	-0,4	0,1
Dovoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, růst v %</i>	2,7	-12,1	15,4	7,0	2,3	0,6
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	3,2	-11,0	14,9	6,7	2,4	0,3
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,5	1,0	-0,5	-0,3	0,2	-0,3

Tabulka 3: HDP a výdajové složky – meziroční růsty deflátorů

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
HDP	<i>ESA 1995, růst v %</i>	1,9	2,3	-1,6	-0,9	1,6	1,9
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	2,0	2,6	-1,5	-0,2	1,4	1,7
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,1	0,4	0,1	0,7	-0,2	-0,3
Výdaje domácností na spotřebu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	4,8	0,8	-0,2	0,5	2,7	1,2
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	4,8	0,9	0,5	1,7	2,6	1,1
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,0	0,1	0,7	1,2	-0,1	-0,1
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	3,4	2,5	-0,5	0,9	1,5	0,1
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	3,5	2,9	-0,6	0,8	-0,1	0,1
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,0	0,5	-0,2	-0,1	-1,6	0,0
Tvorba hrubého kapitálu	<i>ESA 1995, růst v %</i>	0,1	0,9	-0,6	-1,1	0,8	0,9
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	0,3	1,6	-1,1	-0,6	1,8	1,1
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,2	0,7	-0,5	0,5	1,0	0,2
Vývoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, růst v %</i>	-4,5	0,3	-1,3	0,8	3,1	1,6
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	-4,3	0,5	-1,2	0,7	3,3	1,6
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,2	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,0
Dovoz zboží a služeb	<i>ESA 1995, růst v %</i>	-3,1	-1,7	0,6	2,5	3,6	0,1
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	-3,1	-1,5	0,8	2,3	3,9	0,5
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,1	0,2	0,1	-0,2	0,3	0,3
Směnné relace	<i>ESA 1995, růst v %</i>	-1,4	2,0	-1,9	-1,6	-0,5	1,4
	<i>ESA 2010, růst v %</i>	-1,3	2,0	-2,0	-1,5	-0,6	1,1
	<i>rozdíl v p. b.</i>	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,3

C.2 Ceny

Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen se v letošním roce drží na velmi nízkých hodnotách. V srpnu dosáhl jen 0,6 % (*proti 0,7 %*), z čehož 0,1 p. b. připadalo na zvýšení spotřební daně z cigaret a -0,4 p. b. na regulované ceny, kde se nejvíce projevilo zlevnění elektřiny.

Z hlediska jednotlivých oddílů spotřebního koše vykazaly v srpnu největší příspěvky k meziroční inflaci oddíly *potraviny a nealkoholické nápoje a alkoholické nápoje, tabák* (po 0,2 p. b.), nejmenší příspěvek byl dán oddílem *bydlení* (-0,2 p. b.).

Naplnil se odhad, že se ve 2. čtvrtletí 2014 meziroční inflace již nezpomalí. Pro 3. čtvrtletí stále odhadujeme její zrychlení, které by mělo pokračovat i ve 4. čtvrtletí.

Rok 2014 by se i přes oslabení kurzu koruny vlivem devizových intervencí ČNB měl vyznačovat velmi nízkou průměrnou mírou inflace, která by po roce 2003 měla být druhá nejnižší v historii samostatné ČR. Z Grafu C.2.2 je patrné, že se na velmi nízké inflaci bude podílet netypický vývoj administrativních opatření, jejichž příspěvek k meziročnímu růstu spotřebitelských cen by v prosinci 2014 měl činit -0,2 p. b. (*proti -0,3 p. b.*).

Pravděpodobně jediný podstatnější proinflační faktor v roce 2014 představuje oslabená koruna. Naopak stále záporná produkční mezera neumožňuje zřetelnější promítání rostoucí poptávky do cen. Přes značně uvolněnou měnovou politiku jak v kurzové, tak úrokové složce, by **průměrná míra inflace v roce 2014** měla dosáhnout pouze 0,5 % (*proti 0,6 %*), při prosincovém meziročním růstu cen o 1,0 % (*proti 1,4 %*).

V **roce 2015** by se ve spotřebitelských cenách mělo projevit několik administrativních opatření. Na růst cenové hladiny zapůsobí zvýšení spotřební daně z cigaret (příspěvek 0,2 p. b.), na její pokles naopak zavedení druhé snížené sazby DPH ve výši 10 % na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou výživu (-0,1 p. b.) nebo zrušení vybraných poplatků ve zdravotnictví (-0,2 p. b.). Ve skupině regulovaných cen by mělo dojít ke zlevnění elektřiny, i když ne tak značnému jako letos (předpokládaný příspěvek -0,1 p. b. oproti -0,4 p. b. v roce 2014). V průměru by regulované ceny měly v roce 2015 stagnovat.

Překážky promítání rostoucí poptávky do cen by měly v roce 2015 pozvolna pomíjet, inflaci by měl mírně podpořit růst jednotkových nákladů práce (viz Tabulku C.3.3). Na rozdíl od letošního roku by směnný kurz koruny vůči euru měl na inflaci působit neutrálně. Podobně jako letos by podle východisek predikce měla být mírně protiinflačním faktorem dolarová cena ropy.

Očekáváme, že v příštím roce se meziroční inflace bude pohybovat v dolní polovině tolerančního pásma 2% cíle ČNB. **Průměrná míra inflace by v roce 2015** mohla dosáhnout 1,5 % (*proti 1,7 %*) a prosincový meziroční růst spotřebitelských cen 1,6 % (*proti 1,8 %*).

Deflátoři

Deflátor hrubých domácích výdajů, jenž je komplexním indikátorem domácího cenového vývoje, vzrostl ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně o 0,8 % (*proti 0,1 %*). Tento růst byl z pohledu jeho struktury dán zejména růstem deflátoru výdajů na konečnou spotřebu, především pak deflátoru spotřeby vlády. K jeho růstu nicméně přispěl i růst deflátoru tvorby hrubého (fixního) kapitálu. Faktory, které stály za vývojem deflátoru spotřeby domácností, jsou totožné s těmi, které jsme uvedli výše při analýze vývoje indexu spotřebitelských cen. Růst deflátoru tvorby hrubého fixního kapitálu stejně jako deflátoru spotřeby domácností byl v jisté míře ovlivněn zásahem ČNB v podobě znehodnocení české koruny.

Směnné relace ve 2. čtvrtletí 2014 vzrostly o 2,2 % (*proti 1,4 %*). Rovněž i směnné relace byly ovlivněny znehodnocením kurzu české koruny.

Implicitní deflátor HDP, který je výslednicí deflátoru hrubých domácích výdajů a směnných relací, ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostl o 2,7 % (*proti 1,5 %*).

Predikujeme, že deflátor hrubých domácích výdajů v roce 2014 vzroste o 0,8 % (*proti 0,7 %*), v roce 2015 by se pak mohl zvýšit o 1,1 % (*beze změny*). Směnné relace v roce 2014 patrně vykáží růst o 1,8 % (*proti 1,1 %*), pro následující rok pak počítáme s jejich růstem o 0,9 % (*proti 0,3 %*).

V návaznosti na tyto hodnoty očekáváme, že se v roce 2014 implicitní deflátor HDP zvýší o 2,4 % (*proti 1,8 %*), pro rok 2015 pak počítáme s jeho růstem o 1,8 % (*proti 1,3 %*).

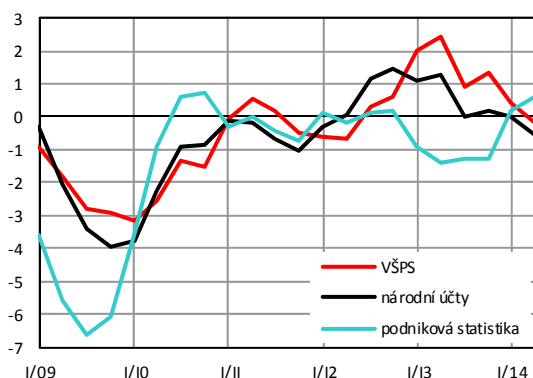
C.3 Trh práce

Zaměstnanost podle VŠPS se v první polovině roku stále nechovala standardně. Její meziroční růst sice pokračoval, výhradní příspěvek přírůstku podnikatelů ale neodpovídá běžnému chování v době ožívání, ani podnikové statistice. Nezaměstnanost podle VŠPS dále klesala výrazněji než nezaměstnanost registrovaná, což překvapením nebylo. Také nárůst mezd byl vzhledem k oživení a růstu odměn i rozsahu práce na plný úvazek logický.

Zaměstnanost

Zaměstnanost podle VŠPS ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostla o 0,2 % (proti 0,3 %), zejména důsledkem nárůstu počtu osob v kategorii podnikatelů o 2,2 % (proti 1,2 %), zatímco počet zaměstnanců klesl o 0,2 % (proti růstu o 0,1 %).

Graf C.3.1: Počet zaměstnanců dle různých statistik
meziroční změna v %, podniková statistika přepočtena na ekvivalent plné pracovní doby

Zdroj dat: ČSÚ

Podíl zkrácených úvazků se ve 2. čtvrtletí 2014 v meziročním vyjádření opět mírně snížil, s růstem poptávky po práci bylo více využíváno prodloužování pracovní doby a přesčasů. Vzhledem k opětovnému nárůstu ekonomicky neaktivních osob v domácnosti však nelze vyloučit ani ukončování krátkodobých pracovních příležitostí zejména u žen ve věku 25–49 let. Nárůst počtu sebezaměstnaných podnikatelů však dokumentuje stále zvýšenou nabídku práce ze strany domácností za účelem zabezpečení dodatečných příjmů.

Vzhledem k jen nepatrné změně predikce růstu HDP zůstává i predikce vývoje zaměstnanosti takřka beze změn. Zaměstnanost by tak letos mohla vzrůst o 0,4 % (proti 0,5 %) a v roce 2015 o 0,3 % (proti 0,2 %).

Míra zaměstnanosti ve věku 15–64 let vykazuje od poloviny roku 2010 nepřetržitý růst. Ve 2. čtvrtletí 2014 se meziročně zvýšila o 0,9 p. b. (v souladu s odhadem),

přičemž predikce reflektovala jak demografický vývoj, tak i zaměstnanost.

Míra ekonomické aktivity (15–64 let) ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně vzrostla o 0,4 p. b. (proti 0,5 p. b.). Meziroční nárůsty participace se od přelomu let 2012 a 2013 postupně zpomalují, přičemž na sezónně očištěných datech se již míra participace ve 2. čtvrtletí 2014 mezičtvrtletně snížila. To by mohlo reflektovat dlouhodobě proticyklický charakter participace v české ekonomice. V horizontu predikce ale kvůli změnám demografické struktury a zvyšování statutárního věku odchodu do důchodu počítáme s trendovým růstem míry ekonomické aktivity v kategorii 15–64 let.

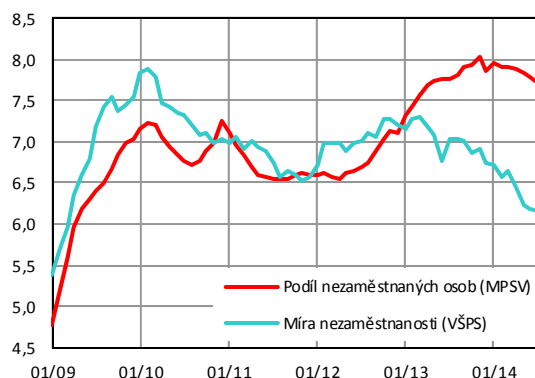
Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS je v ČR ve srovnání s ostatními státy EU nadále jednou z nejnižších, počet uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce ale na začátku letošního roku dosáhl nejvyšší úrovně v historii ČR. Při očekávaném setrvalém poklesu počtu registrovaných nezaměstnaných v letošním roce tak lze v ročním průměru očekávat pouze stagnaci či minimální úbytek jejich počtu.

Nesoulad mezi VŠPS a registrovanou nezaměstnaností (který je patrný i u dat o dlouhodobě nezaměstnaných) vyplývá ze skutečnosti, že současná legislativa při registrované formě nezaměstnanosti toleruje omezený přívýdělek, zatímco definice nezaměstnaného podle VŠPS jakoukoliv práci za odměnu vylučuje. Registrace na úřadech práce je navíc podmínkou k přiznání řady sociálních benefitů.

Graf C.3.2: Ukazatele nezaměstnanosti

sezónně očištěná data, v %

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Pozn.: Podílem nezaměstnaných osob se rozumí podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Míra nezaměstnanosti VŠPS by v průměru za letošní rok mohla dosáhnout 6,3 % (proti 6,4 %), pro rok 2015 predikci ve výši 6,1 % neměníme.

Mzdy

Relativně vysoký růst objemu mezd a platů i průměrné mzdy, k němuž došlo v 1. polovině tohoto roku, by měl díky oživování české ekonomiky, růstu reálné produktivity práce i růstu objemu platů v rozpočtové sféře pokračovat i v příštím roce.

Objem mezd (NÚ, domácí koncept) ve 2. čtvrtletí 2014 opět vykázal výrazný meziroční nárůst, a to o 3,0 % (proti 2,3 %). Porovnatelnost odhadu se skutečností je ale výrazně omezena přechodem na systém národních účtů ESA 2010. Z hlediska odvětvové struktury byl růst ve 2. čtvrtletí víceméně vyvážený, další pokles objemu mezd zaznamenalo jen stavebnictví, kde objem mezd klesá již od 4. čtvrtletí 2010. Zde se výrazně projevuje nepřetržitý pokles počtu zaměstnanců v tomto odvětví.

Pozitivní vývoj objemu mezd a platů v první polovině roku však bude nejspíše krátkodobě kompenzován nižším růstem ve 3. čtvrtletí 2014, čemuž nasvědčuje relativně slabý růst mezd v průmyslu v červenci i srpnu. Pozitivním faktorem by naopak mohla být stabilizace podílu zkrácených úvazků, které by za současné situace mohly být relativně méně hodinově ohodnocené než standardní úvazky. V tomto roce by se tak objem mezd a platů mohl zvýšit o 2,9 % (proti 2,8 %).

C.4 Vztahy k zahraničí

(v metodice platební bilance)

Kapitola C.4 vychází z datové základny platné do zavedení nových statistických standardů podle šestého vydání Manuálu k sestavení platební bilance a investiční pozice vůči zahraničí (BPM6) v říjnu 2014. Touto změnou došlo k významným změnám v bilanci běžného a finančního účtu včetně jejich struktury a revizi dat za minulost. Tato kapitola, především pak její tabulková část, tak není v souladu s novými statistickými údaji, které byly zveřejněny v době mezi datem uzávěrky a zveřejněním této Makroekonomické predikce.

Běžný účet platební bilance dosáhl ve 2. čtvrtletí 2014 v ročním úhrnu takřka vyrovnané úrovně $-0,3$ % HDP (proti $+0,2$ %). Meziroční zlepšení salda běžného účtu o 1,6 p. b. bylo dáno zejména zvýšením přebytku salda zahraničního obchodu o 0,9 p. b. a bilance běžných převodů o 0,7 p. b. Na druhou stranu se ale o 0,1 p. b. snížil přebytek bilance služeb. Schodek bilance výnosů stagnoval.

Meziroční růst exportních trhů⁵, který se od 2. čtvrtletí 2013 postupně zrychloval, se ve 2. čtvrtletí letošního roku ve srovnání s 1. čtvrtletím nepatrně zpomalil, a to na 5,6 % (proti 6,2 %). Vzhledem k méně příznivým vyhlídkám ve vývoji vnějšího prostředí předpokládáme, že zpomalování růstu exportních trhů bude pokračovat

⁵ Vážený průměr růstu dovozu zboží šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů (Německo, Slovensko, Polsko, Francie, Velká Británie a Rakousko).

Na růst objemu mezd a platů bude mít v příštím roce pozitivní vliv zlepšující se situace soukromého sektoru a nárůst objemu platů v rozpočtové sféře. Proti minulému predikci však bude tento nárůst tlumit mírně nižší očekávaná inflace. Pro rok 2015 potom očekáváme, že objem mezd a platů vzroste o 3,9 % (proti 3,8 %).

Průměrná mzda (podniková, přepočtená na plný úvazek) ve 2. čtvrtletí 2014 vzrostla o 2,3 % (proti 2,2 %), přičemž k tomuto výsledku kladně přispěla jak podnikatelská, tak i nepodnikatelská sféra. Z hlediska odvětví vykázal jeden z nejvyšších růstů zpracovatelský průmysl, a to o 3,0 %. Pozitivním signálem je dále relativně solidní nárůst mediánové mzdy o 2,0 %. Mediánová mzda se přitom v roce 2013 zvýšila jen o 0,9 %, zrychlení tempa jejího růstu by tak mohlo příznivě působit na spotřebu domácností (domácnosti s nižšími příjmy mají tendenci mít vyšší mezní sklon ke spotřebě). Z obdobných důvodů, jaké byly uvedeny u objemu mezd a platů, očekáváme růst průměrné mzdy o 2,6 % v roce 2014 (proti 2,7 %) a o 3,8 % v roce 2015 (proti 3,7 %).

v celém horizontu predikce. Exportní trhy by tak v roce 2014 mohly vzrůst v průměru o 5,2 % (proti 5,7 %), v roce 2015 potom o 3,4 % (proti 3,6 %).

Exportní výkonnost, jež indikuje změnu podílu objemu českého zboží na zahraničních trzích, by měla v roce 2014 vzrůst o 3,7 % (proti 2,4 %), v roce 2015 by se její růst mohl zpomalit na 2,2 % (proti 1,4 %). Větší cenová konkurenceschopnost českých exportérů daná slabším kurzem koruny by na exportní výkonnost měla působit příznivě.

Zahraniční obchod navázal od počátku roku na solidní růst z posledního čtvrtletí 2013. Poměrně vysoká tempa růstu vývozu i dovozu byla ovšem ovlivněna také nižší srovnávací základnou. Do růstu přebytku obchodní bilance se rovněž promítl slabší kurz koruny. Ten se projevil také růstem korunových cen vývozu i dovozu, přičemž vývozní ceny rostly rychleji než ceny dovozní. Směnné relace se tak již od počátku roku 2013 zlepšují a příznivě se promítají ve výsledcích zahraničního obchodu. Předpokládáme však, že se vliv současného zpomalení růstu mezinárodního obchodu v nejbližším období odrazí v nižších růstech českého zahraničního obchodu. Aktivum obchodní bilance by letos mohlo

dosáhnout 5,5 % HDP (*proti 6,0 %*), v roce 2015 by se přebytek obchodní bilance mohl zvýšit na 6,0 % HDP (*proti 6,5 %*).

Schodek palivové bilance (SITC 3) dosáhl ve 2. čtvrtletí 2014 v ročním vyjádření 4,7 % HDP (*proti 5,0 %*). Vzhledem k uvažovanému scénáři cen ropy a vývoji směnného kurzu koruny předpokládáme, že v průběhu roku 2014 bude schodek palivové části bilance zhruba stagnovat a v roce 2015 mírně klesne. V roce 2014 by měl dosáhnout 4,6 % HDP (*proti 5,0 %*), v roce 2015 pak 4,4 % HDP (*proti 4,7 %*).

V posledních téměř čtyřech letech rostl dovoz služeb (na roční bázi) rychleji než vývoz, a přebytek bilance služeb se tak meziročně snižoval. Vzhledem k malým změnám bilance dopravních služeb a cestovního ruchu má v posledních obdobích na celkové saldo bilance služeb největší vliv značně volatilní položka ostatních služeb. Ve 2. čtvrtletí 2014 se v ročním vyjádření zvýšily příjmy i výdaje všech položek bilance služeb s výjimkou nákupu tzv. ostatních služeb. Přebytek bilance služeb se meziročně snížil o 0,1 p. b. na 1,3 % HDP (*proti 1,5 %*),

na což měl největší vliv silnější růst výdajů než příjmů z cestovního ruchu. Očekáváme, že na této úrovni bude přebytek bilance služeb stagnovat v roce 2014 i 2015 (*v obou letech proti 1,5 %*).

Schodek bilance výnosů, která zahrnuje reinvestované a repatriované zisky zahraničních investorů, se na roční bázi ve 2. čtvrtletí 2014 meziročně snížil o 0,1 p. b. na 7,6 % HDP (*proti 7,5 %*), v porovnání s 1. čtvrtletím se ale schodek bilance výnosů prohloubil. Snížení schodku v 1. čtvrtletí 2014 bylo dáno odložením výplat dividend z přímých zahraničních investic na 2. čtvrtletí, a proto jej považujeme za jednorázové. Trend postupného prohlubování schodku bilance výnosů by tak měl v budoucnu pokračovat. V roce 2014 by bilance výnosů mohla vykázat schodek ve výši 7,6 % HDP (*beze změny*), v roce 2015 pak 7,8 % HDP (*proti 8,2 %*).

V uvedených souvislostech předpokládáme, že v roce 2014 bude běžný účet vyrovnaný (*proti +0,4 % HDP*). V roce 2015 by pak běžný účet platební bilance mohl vykázat zanedbatelný schodek na úrovni 0,3 % HDP (*proti 0,0 %*).

C.5 Mezinárodní srovnání

Datové zdroje nutné k provedení mezinárodního srovnání nebyly v souvislosti s přechodem na nový evropský standard národních účtů ESA 2010 k datu uzávěrky predikce dostupné. Kapitola Mezinárodní srovnání tudíž mimořádně není do Makroekonomické predikce zařazena.

D Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR monitoruje makroekonomické predikce ostatních institucí zabývajících se předpovídáním budoucího vývoje české ekonomiky. Z veřejně přístupných datových zdrojů jsou průběžně sledovány prognózy 12 institucí, z čehož 7 institucí je tuzemských (ČNB, MPSV, domácí banky a investiční společnosti) a ostatní jsou zahraniční (Evropská komise, OECD, MMF aj.). Shrnutí předpovědí je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		září 2014			říjen 2014
		min.	max.	konzensus	predikce MF ČR
Hrubý domácí produkt (2014)	růst v % s.c.	1,2	2,9	2,4	2,4
Hrubý domácí produkt (2015)	růst v % s.c.	2,4	3,3	2,6	2,5
Průměrná míra inflace (2014)	%	0,1	0,8	0,5	0,5
Průměrná míra inflace (2015)	%	1,0	2,2	1,9	1,5
Růst průměrné mzdy (2014)	%	2,3	2,7	2,5	2,6
Růst průměrné mzdy (2015)	%	3,1	4,6	3,7	3,8
Poměr salda BÚ k HDP (2014)	%	-1,5	0,5	-0,2	0,0
Poměr salda BÚ k HDP (2015)	%	-1,4	0,3	-0,3	-0,3

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Sledované instituce v průměru očekávají, že se v letech 2014 a 2015 bude ekonomika postupně oživovat. Růst HDP by mohl v roce 2014 dosáhnout 2,4 %, v roce následujícím pak 2,6 %. Predikce MF ČR je s oběma odhady v souladu.

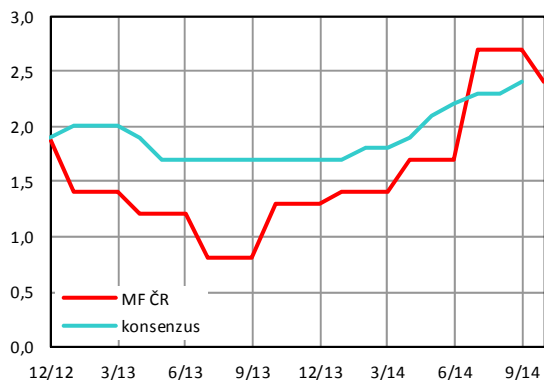
Růst spotřebitelských cen by se měl podle odhadu institucí v roce 2014 zpomalit až na 0,5 % a poté v roce 2015 zrychlit na 1,9 %. Predikce MF ČR je pro rok 2015 mírně konzervativnější.

Průměrná mzda by podle prognóz sledovaných institucí měla v letech 2014 a 2015 vzrůst o 2,5 %, resp. 3,7 %. Predikce MF ČR je s oběma odhady v souladu.

Schodek běžného účtu platební bilance by se podle názoru sledovaných institucí měl v letech 2014 a 2015 pohybovat kolem -0,2 % HDP. Rovněž i predikce MF ČR počítá s tím, že běžný účet bude v obou letech přibližně vyrovnaný.

Graf D.1: Prognózy růstu reálného HDP na rok 2014

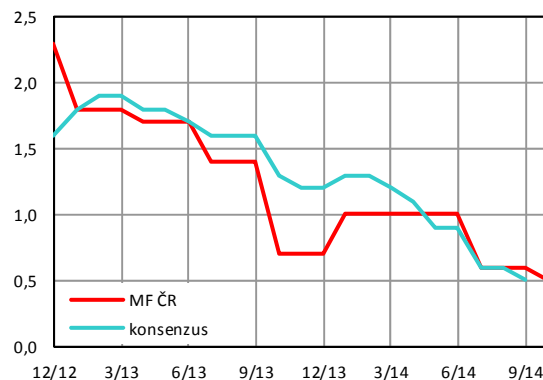
v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Graf D.2: Prognózy inflace na rok 2014

v %; na vodorovné ose měsíc, kdy monitoring proběhl

Zdroj dat: prognózy jednotlivých institucí, vlastní propočty

Tabulky a grafy:

C.1 Ekonomický výkon

Tabulka C.1.1: HDP – užití ve stálých cenách – roční
zřetězené objemy, referenční rok 2010

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2010</i>	4 062	3 865	3 954	4 031	3 999	3 971	4 066	4 166	4 272	4 377
	<i>růst v %</i>	2,7	-4,8	2,3	2,0	-0,8	-0,7	2,4	2,5	2,5	2,5
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	1 940	1 928	1 947	1 952	1 917	1 925	1 951	1 985	2 022	2 061
	<i>růst v %</i>	2,9	-0,7	1,0	0,2	-1,8	0,4	1,4	1,7	1,9	1,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2010</i>	783	807	810	786	778	796	811	827	838	847
	<i>růst v %</i>	1,1	3,0	0,4	-2,9	-1,0	2,3	1,9	2,0	1,3	1,1
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2010</i>	1 256	1 029	1 074	1 094	1 053	1 000	1 059	1 109	1 147	1 184
	<i>růst v %</i>	1,2	-18,1	4,4	1,9	-3,7	-5,1	5,9	4,7	3,4	3,3
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2010</i>	1 170	1 052	1 066	1 077	1 046	1 000	1 045	1 096	1 132	1 169
	<i>růst v %</i>	2,5	-10,1	1,3	1,1	-2,9	-4,4	4,5	4,9	3,3	3,2
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2010</i>	86	-23	8	17	8	0	14	13	14	16
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	2 527	2 278	2 616	2 860	2 977	2 986	3 233	3 409	3 584	3 757
	<i>růst v %</i>	4,2	-9,8	14,8	9,3	4,1	0,3	8,3	5,4	5,1	4,8
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	2 439	2 171	2 494	2 661	2 726	2 734	2 984	3 160	3 317	3 471
	<i>růst v %</i>	3,2	-11,0	14,9	6,7	2,4	0,3	9,1	5,9	5,0	4,7
Hrubé domácí výdaje	<i>mld. Kč 2010</i>	3 981	3 763	3 831	3 832	3 749	3 721	3 821	3 921	4 007	4 092
	<i>růst v %</i>	2,0	-5,5	1,8	0,0	-2,2	-0,7	2,7	2,6	2,2	2,1
Metodická diskrepance ²⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	-5	-6	0	0	-1	-1	-4	-4	-2	-1
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2010</i>	4 066	3 915	3 954	3 988	3 940	3 943	4 094	4 225	4 332	4 439
	<i>růst v %</i>	1,8	-3,7	1,0	0,9	-1,2	0,1	3,8	3,2	2,5	2,5
Příspěvky k růstu HDP ³⁾											
– hrubé domácí výdaje	<i>proc. body</i>	1,9	-5,4	1,7	0,0	-2,1	-0,7	2,5	2,4	2,0	2,0
– konečná spotřeba	<i>proc. body</i>	1,6	0,3	0,6	-0,5	-1,1	0,6	1,1	1,2	1,2	1,1
– výdaje domácností	<i>proc. body</i>	1,3	-0,3	0,5	0,1	-0,9	0,2	0,7	0,8	0,9	0,9
– výdaje vlády	<i>proc. body</i>	0,2	0,6	0,1	-0,6	-0,2	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2
– tvorba hrubého kapitálu	<i>proc. body</i>	0,4	-5,6	1,2	0,5	-1,0	-1,3	1,5	1,2	0,9	0,9
– tvorba fixního kapitálu	<i>proc. body</i>	0,8	-2,9	0,4	0,3	-0,8	-1,1	1,1	1,2	0,8	0,8
– změna zásob	<i>proc. body</i>	-0,4	-2,7	0,8	0,2	-0,2	-0,2	0,4	0,0	0,0	0,0
– saldo zahraničního obchodu	<i>proc. body</i>	0,8	0,5	0,5	1,9	1,3	0,0	-0,1	0,0	0,5	0,5
– saldo zboží	<i>proc. body</i>	0,9	0,6	0,8	2,0	1,4	0,1	-0,1	0,0	0,4	0,4
– saldo služeb	<i>proc. body</i>	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,1
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2010</i>	3 685	3 483	3 583	3 654	3 627	3 606
	<i>růst v %</i>	3,6	-5,5	2,9	2,0	-0,7	-0,6
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2010</i>	377	384	371	378	371	365

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

³⁾ Výpočet na základě cen a struktury předchozího roku, kde jsou příspěvky beze zbytku sčitatelné.

Tabulka C.1.2: HDP – užití ve stálých cenách – čtvrtletní
zřetězené objemy, referenční rok 2010

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč 2010</i>	926	993	1 010	1 041	950	1 018	1 040	1 058
	<i>růst v %</i>	-2,7	-1,4	0,3	0,8	2,6	2,5	2,9	1,6
	<i>růst v %¹⁾</i>	-2,2	-1,3	-0,5	1,1	2,6	2,5	2,5	2,0
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,8	0,5	0,4	1,1	0,6	0,3	0,4	0,6
Výdaje domácností na spotřebu²⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	455	479	491	499	458	486	498	509
	<i>růst v %</i>	-1,2	0,1	1,5	1,1	0,8	1,5	1,3	1,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	<i>mld. Kč 2010</i>	185	192	196	222	188	198	199	226
	<i>růst v %</i>	0,9	1,3	3,4	3,4	1,4	2,6	1,8	1,8
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč 2010</i>	210	238	274	278	215	261	298	286
	<i>růst v %</i>	-7,9	-11,3	-1,4	-0,6	2,5	9,3	8,8	2,8
– fixní kapitál	<i>mld. Kč 2010</i>	224	237	255	283	230	251	267	297
	<i>růst v %</i>	-7,5	-7,4	-2,4	-0,9	2,6	5,6	4,7	4,9
– změna zásob a ceností	<i>mld. Kč 2010</i>	-15	1	19	-5	-15	10	31	-11
Vývoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	712	747	741	785	794	808	795	837
	<i>růst v %</i>	-6,2	0,2	2,7	4,5	11,4	8,1	7,3	6,5
Dovoz zboží a služeb	<i>mld. Kč 2010</i>	637	664	691	742	705	734	749	797
	<i>růst v %</i>	-6,1	-1,7	3,9	5,0	10,7	10,5	8,3	7,4
Metodická diskrepance³⁾	<i>mld. Kč 2010</i>	0	1	-1	-2	0	0	-1	-2
Reálný hrubý domácí důchod	<i>mld. Kč 2010</i>	916	984	1 004	1 039	953	1 026	1 048	1 068
	<i>růst v %</i>	-2,0	-0,7	1,2	1,8	4,0	4,2	4,3	2,8
Hrubá přidaná hodnota	<i>mld. Kč 2010</i>	852	908	916	930	877	937	.	.
	<i>růst v %</i>	-2,2	-0,8	0,5	0,2	2,9	3,2	.	.
	<i>růst v %¹⁾</i>	-1,8	-1,0	-0,3	0,9	2,8	3,0	.	.
	<i>mezičtvrtletní růst v %¹⁾</i>	-0,5	0,3	0,2	0,9	1,3	0,5	.	.
Saldo daní a dotací na produkty	<i>mld. Kč 2010</i>	76	86	94	109	76	83	.	.

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Z dat očištěných o sezóny a počet pracovních dnů.

²⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

³⁾ Deterministicky určený vliv používání cen a struktury předchozího roku jako základu pro výpočet reálných přírůstků.

Tabulka.C.1.3: HDP – užití v běžných cenách – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Předb.	Předikce	Předikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	4 015	3 922	3 954	4 022	4 048	4 086	4 284	4 467	4 635	4 810
	růst v %	4,8	-2,3	0,8	1,7	0,6	1,0	4,8	4,3	3,8	3,8
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	1 913	1 918	1 947	1 984	1 998	2 026	2 066	2 134	2 216	2 302
	růst v %	7,8	0,2	1,5	1,9	0,7	1,4	1,9	3,3	3,8	3,9
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	766	812	810	792	783	802	826	850	867	884
	růst v %	4,6	6,0	-0,3	-2,2	-1,1	2,4	2,9	3,0	2,0	1,9
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	1 249	1 040	1 074	1 088	1 066	1 022	1 094	1 151	1 197	1 245
	růst v %	1,5	-16,8	3,3	1,2	-2,0	-4,1	7,1	5,2	3,9	4,0
– fixní kapitál	mld. Kč	1 165	1 063	1 066	1 069	1 055	1 019	1 077	1 136	1 182	1 228
	růst v %	2,9	-8,7	0,2	0,3	-1,3	-3,4	5,7	5,5	4,0	3,9
– změna zásob a ceností	mld. Kč	84	-24	8	19	11	3	17	15	15	17
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	87	152	123	159	200	235	298	331	355	380
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	2 544	2 307	2 616	2 881	3 098	3 155	3 563	3 785	3 992	4 197
	růst v %	-0,2	-9,3	13,4	10,1	7,5	1,8	12,9	6,3	5,5	5,1
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2 457	2 154	2 494	2 722	2 897	2 919	3 265	3 454	3 637	3 818
	růst v %	0,0	-12,3	15,8	9,1	6,4	0,8	11,8	5,8	5,3	5,0
Hrubý národní důchod ²⁾	mld. Kč	3 690	3 576	3 584	3 636	3 710	3 712	3 898	4 055	4 194	4 334
	růst v %	4,7	-3,1	0,2	1,4	2,0	0,1	5,0	4,0	3,4	3,3
Saldo prvotních důchodů ³⁾	mld. Kč	-325	-346	-370	-387	-338	-374	-386	-412	-441	-477

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

²⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek a smíšený důchod).

³⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílů přijatých a vyplacených mezd a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka C.1.4: HDP – užití v běžných cenách – čtvrtletní

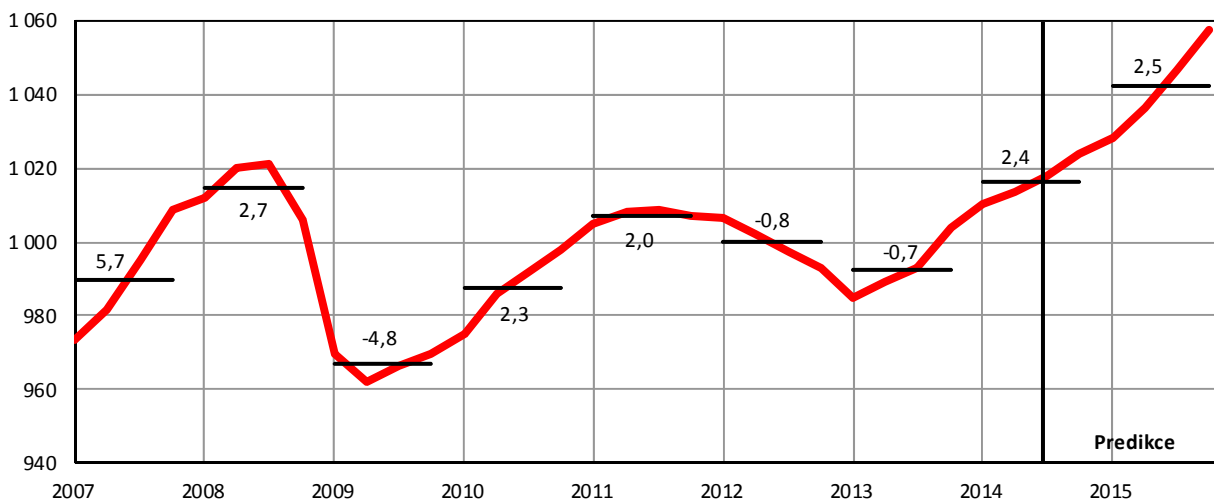
		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Předikce
Hrubý domácí produkt	mld. Kč	943	1 019	1 038	1 086	990	1 072	1 093	1 129
	růst v %	-1,2	0,0	1,9	2,9	4,9	5,2	5,3	4,0
Výdaje domácností na spotřebu ¹⁾	mld. Kč	477	504	518	527	482	513	528	543
	růst v %	-0,1	1,3	2,4	2,1	1,1	1,7	2,0	3,0
Výdaje vládních inst. na spotřebu	mld. Kč	182	193	196	231	187	201	200	237
	růst v %	0,6	1,4	3,3	3,9	2,6	4,3	2,3	2,7
Tvorba hrubého kapitálu	mld. Kč	215	244	279	285	222	270	306	296
	růst v %	-6,4	-10,7	-0,6	0,7	3,0	10,8	9,9	4,1
– fixní kapitál	mld. Kč	229	242	259	290	237	259	275	307
	růst v %	-6,6	-6,7	-1,8	0,8	3,8	6,9	6,1	5,8
– změna zásob a ceností	mld. Kč	-14	2	20	-5	-16	12	32	-10
Saldo zahraničního obchodu	mld. Kč	69	77	46	43	99	88	58	53
– vývoz zboží a služeb	mld. Kč	747	787	778	842	871	886	880	925
	růst v %	-5,0	1,1	3,6	7,7	16,5	12,6	13,1	9,9
– dovoz zboží a služeb	mld. Kč	678	710	733	799	771	799	822	873
	růst v %	-5,9	-1,6	3,5	6,9	13,8	12,5	12,2	9,2

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Graf C.1.1: Hrubý domácí produkt (reálný)

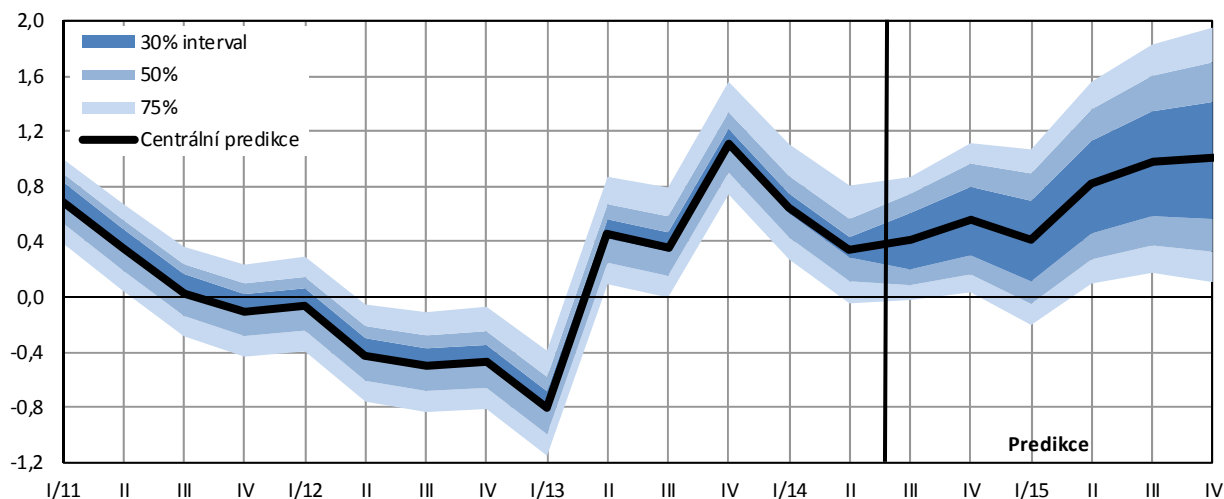
zřetězené objemy, mld. Kč s. c. roku 2010, sezónně očištěno, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.2: Hrubý domácí produkt (reálný)

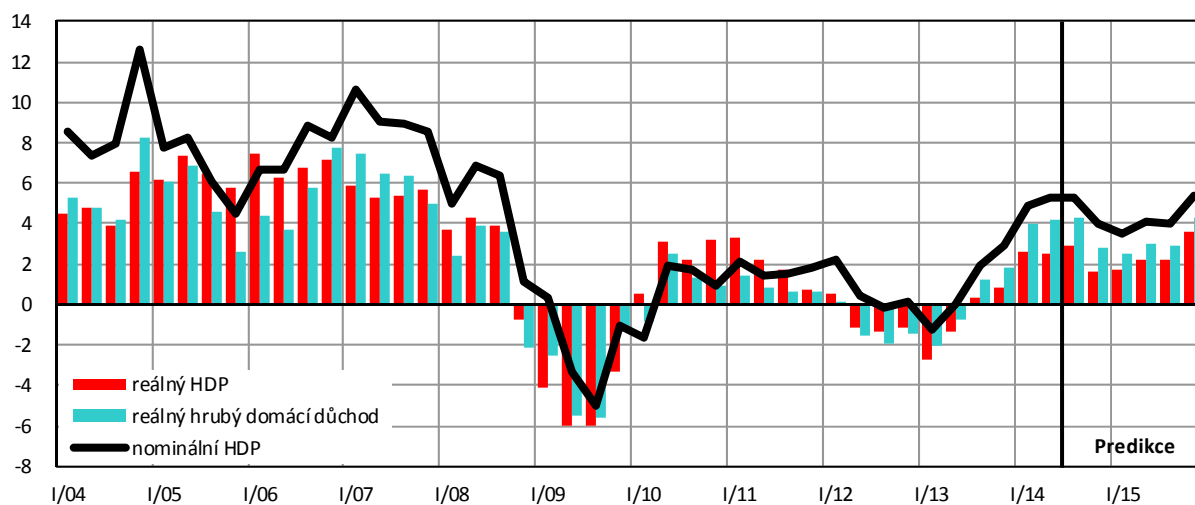
sezónně očištěno, mezičtvrtletní růst v %, rozložení pravděpodobností za minulost je dáno skutečným rozložením revizí, rozložení za budoucnost je dáno výsledky predikcí MF ČR

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.3: Hrubý domácí produkt a reálný hrubý domácí důchod

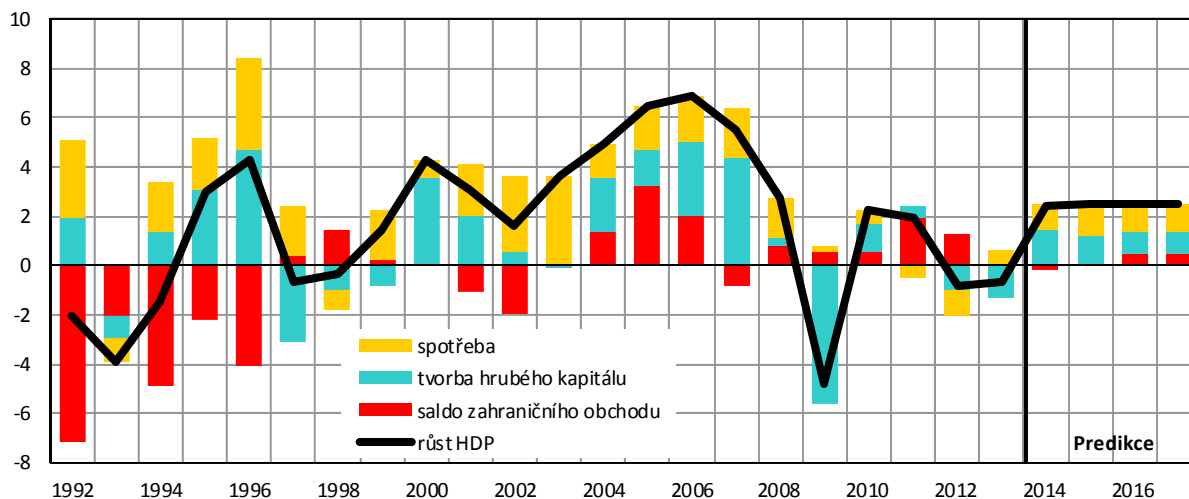
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.4: Hrubý domácí produkt

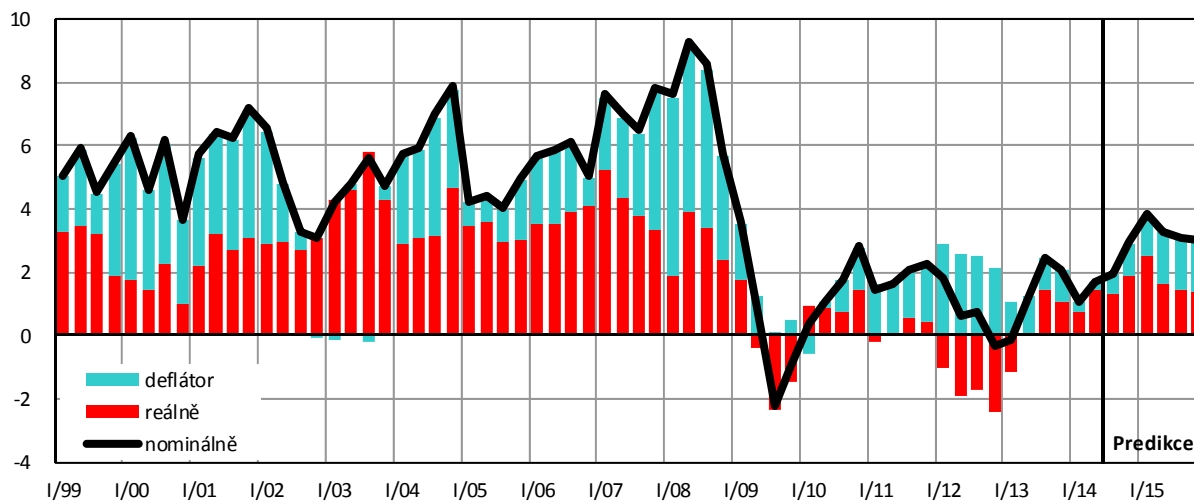
rozklad meziročního růstu reálného HDP, růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.5: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

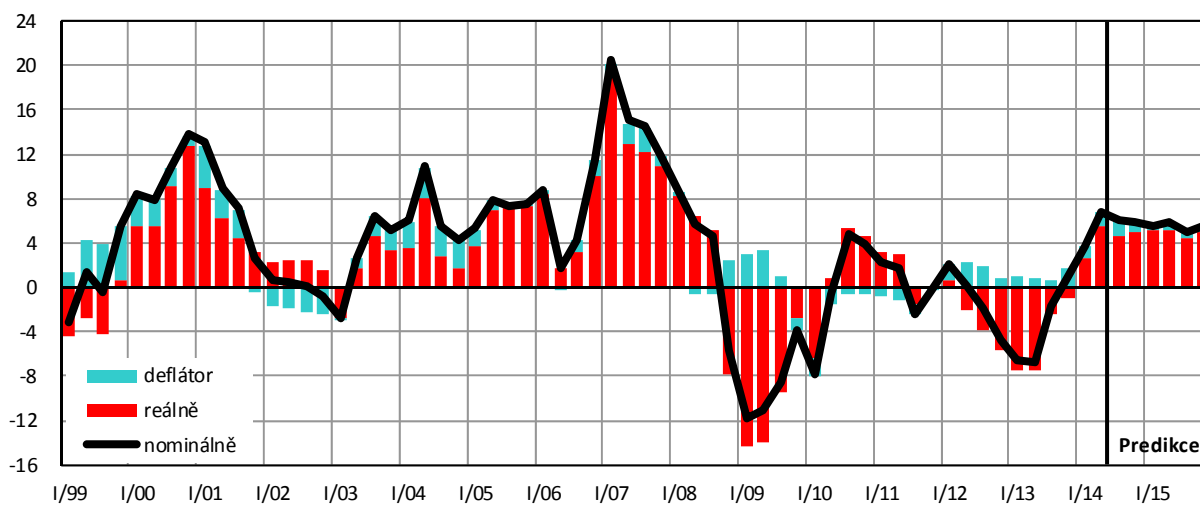
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.6: Tvorba hrubého fixního kapitálu

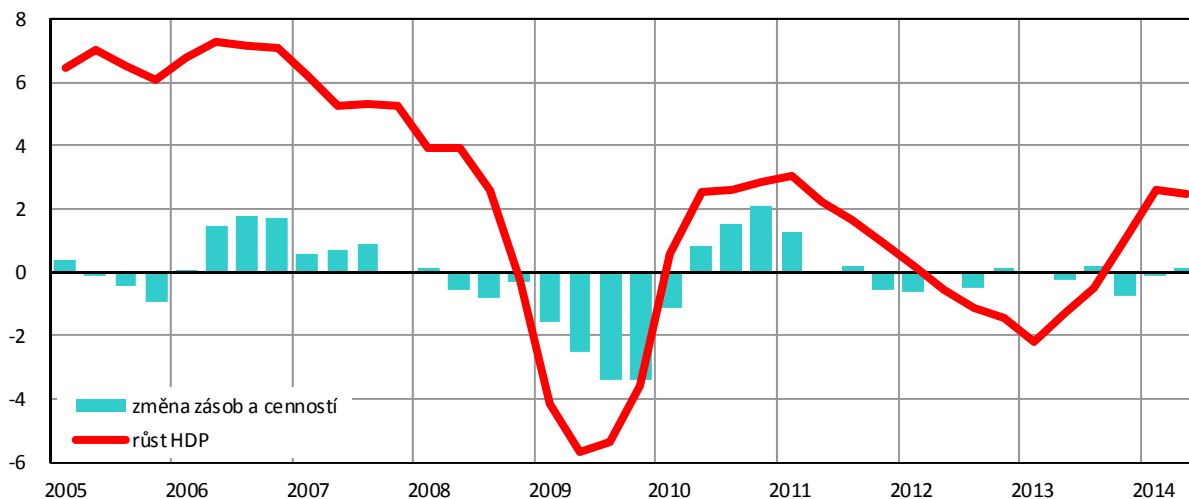
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.7: Změna zásob a ceností (reálně)

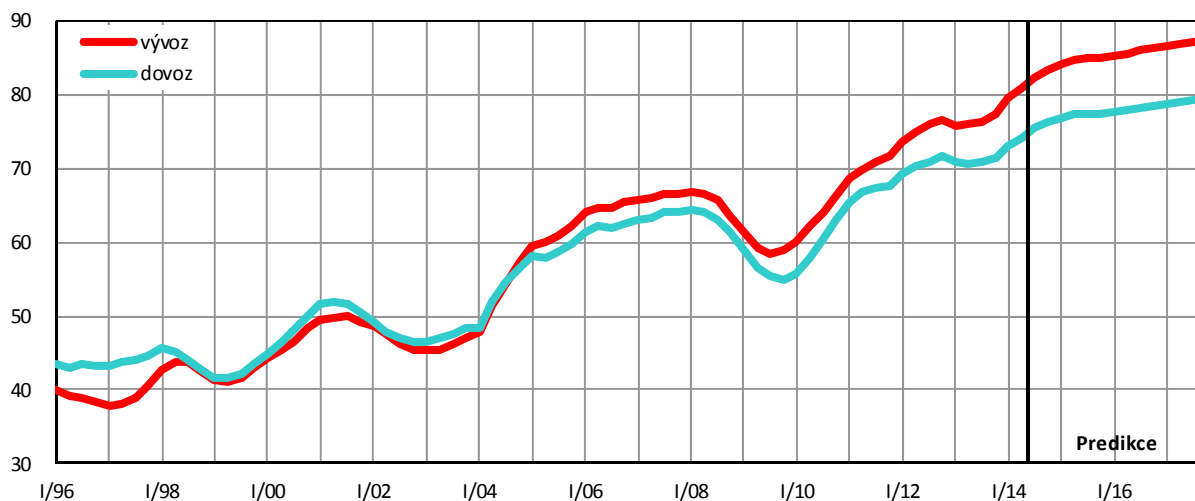
sezónně očištěno, mezioční růst HDP v %, příspěvky v procentních bodech

Zdroj dat: ČSÚ

Graf C.1.8: Poměr vývozu a dovozu zboží a služeb k HDP (v běžných cenách)

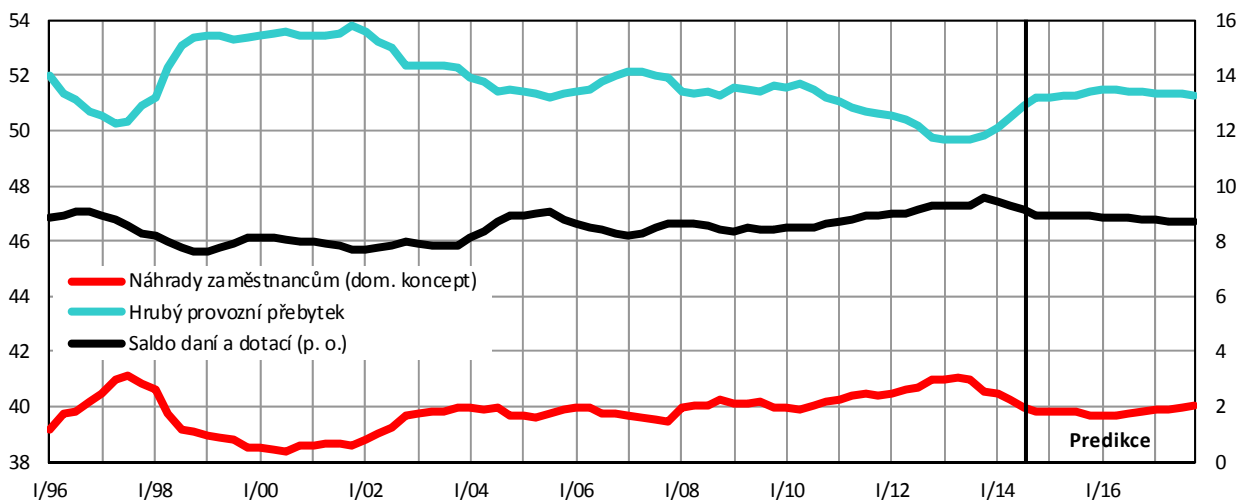
z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.1.9: Důchodová struktura HDP

z ročních klouzavých úhrnů, v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.5: HDP – důchodová struktura – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
							Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
HDP	<i>mld. Kč</i>	4 015	3 922	3 954	4 022	4 048	4 086	4 284	4 467	4 635	4 810
	<i>růst v %</i>	4,8	-2,3	0,8	1,7	0,6	1,0	4,8	4,3	3,8	3,8
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	339	329	341	360	376	392	383	397	408	417
	<i>růst v %</i>	2,5	-2,9	3,5	5,7	4,4	4,2	-2,2	3,5	2,8	2,3
– Daně z výroby a dovozu	<i>mld. Kč</i>	423	430	447	488	507	532
	<i>růst v %</i>	3,0	1,5	4,0	9,0	4,1	4,8
– Dotace na výrobu	<i>mld. Kč</i>	84	101	107	127	131	140
	<i>růst v %</i>	5,0	19,4	5,7	19,6	3,1	6,3
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	1 617	1 569	1 589	1 626	1 658	1 658	1 707	1 773	1 846	1 926
	<i>růst v %</i>	6,8	-3,0	1,3	2,3	2,0	0,0	3,0	3,9	4,1	4,4
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	1 226	1 202	1 209	1 236	1 262	1 257	1 294	1 343	1 399	1 456
	<i>růst v %</i>	7,5	-2,0	0,6	2,2	2,1	-0,4	2,9	3,9	4,1	4,1
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	390	367	380	390	396	401	413	429	447	470
	<i>růst v %</i>	4,7	-6,1	3,7	2,5	1,6	1,3	3,1	3,9	4,1	5,1
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	2 060	2 024	2 024	2 037	2 014	2 036	2 193	2 297	2 381	2 467
	<i>růst v %</i>	3,6	-1,7	0,0	0,6	-1,1	1,1	7,7	4,7	3,7	3,6
– Spotřeba fixního kapitálu	<i>mld. Kč</i>	811	841	850	863	880	905	935	971	1 009	1 047
	<i>růst v %</i>	6,3	3,6	1,0	1,6	1,9	2,9	3,2	3,9	3,9	3,8
– Čistý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	1 248	1 183	1 174	1 173	1 135	1 131	1 259	1 326	1 372	1 420
	<i>růst v %</i>	1,9	-5,2	-0,8	-0,1	-3,3	-0,3	11,3	5,3	3,5	3,5

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.1.6: HDP – důchodová struktura – čtvrtletní

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce
HDP	<i>mld. Kč</i>	943	1 019	1 038	1 086	990	1 072	1 093	1 129
	<i>růst v %</i>	-1,2	0,0	1,9	2,9	4,9	5,2	5,3	4,0
Saldo daní a dotací	<i>mld. Kč</i>	81	95	108	107	78	95	106	104
	<i>růst v %</i>	-0,8	-1,7	3,3	16,1	-4,2	0,2	-2,1	-3,1
Náhrady zaměstnancům domácí	<i>mld. Kč</i>	398	412	412	437	412	424	422	449
	<i>růst v %</i>	-0,5	0,7	1,2	-1,2	3,5	3,0	2,5	2,7
– Mzdy a platy domácí	<i>mld. Kč</i>	301	312	313	332	311	321	321	341
	<i>růst v %</i>	-0,5	0,5	1,0	-2,3	3,4	3,0	2,5	2,7
– Příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem	<i>mld. Kč</i>	97	100	99	105	101	103	102	108
	<i>růst v %</i>	-0,5	1,2	2,1	2,5	3,9	3,1	2,5	2,7
Hrubý provozní přebytek	<i>mld. Kč</i>	464	512	518	542	500	553	565	576
	<i>růst v %</i>	-1,9	-0,2	2,1	4,0	7,7	7,9	8,9	6,4

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.2 Ceny

Tabulka C.2.1: Ceny – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
								Predikce	Predikce	Výchled	Výchled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2005=100</i>	112,1	113,3	115,0	117,2	121,0	122,8	123,4	125,2	127,6	130,1
– průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	6,3	1,0	1,5	1,9	3,3	1,4	0,5	1,5	1,9	2,0
prosinec	<i>průměr 2005=100</i>	111,8	112,9	115,5	118,3	121,1	122,8	124,1	126,0	128,5	131,1
	<i>růst v %</i>	3,6	1,0	2,3	2,4	2,4	1,4	1,0	1,6	1,9	2,0
z toho příspěvek											
– administrativních opatření¹⁾	<i>proc. body</i>	4,3	1,0	1,6	1,2	2,2	1,0	-0,2	0,1	0,2	0,2
– tržního růstu	<i>proc. body</i>	-0,7	0,0	0,7	1,2	0,1	0,4	1,2	1,5	1,7	1,8
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	111,7	112,4	113,7	116,2	120,3	121,9	122,6	124,5	126,9	129,4
	<i>růst v %</i>	6,3	0,6	1,2	2,1	3,5	1,4	0,6	1,5	1,9	2,0
Nabídkové ceny bytů											
	<i>průměr 2010=100</i>	107,2	104,3	100,0	95,1	96,1	97,2
	<i>růst v %</i>	23,0	-2,7	-4,1	-4,9	1,0	1,2
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 2010=100</i>	98,9	101,5	100,0	99,8	101,2	102,9	105,4	107,2	108,5	109,9
	<i>růst v %</i>	2,0	2,6	-1,5	-0,2	1,4	1,7	2,4	1,8	1,2	1,3
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2010=100</i>	98,7	100,2	100,0	100,8	102,6	103,5	104,3	105,5	106,8	108,3
	<i>růst v %</i>	3,0	1,5	-0,2	0,8	1,8	0,8	0,8	1,1	1,3	1,4
Spotřeba domácností²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	98,6	99,5	100,0	101,6	104,2	105,3	105,9	107,5	109,6	111,7
	<i>růst v %</i>	4,7	0,9	0,5	1,6	2,5	1,0	0,6	1,5	1,9	2,0
Spotřeba vlády	<i>průměr 2010=100</i>	97,8	100,6	100,0	100,8	100,7	100,8	101,8	102,7	103,5	104,4
	<i>růst v %</i>	3,5	2,9	-0,6	0,8	-0,1	0,1	1,0	0,9	0,7	0,9
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2010=100</i>	99,6	101,1	100,0	99,2	100,9	101,9	103,1	103,6	104,4	105,1
	<i>růst v %</i>	0,4	1,5	-1,1	-0,8	1,7	1,1	1,1	0,5	0,7	0,7
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	100,7	101,2	100,0	100,7	104,0	105,7	110,2	111,1	111,4	111,7
	<i>růst v %</i>	-4,3	0,5	-1,2	0,7	3,3	1,6	4,3	0,8	0,3	0,3
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	100,7	99,2	100,0	102,3	106,3	106,8	109,4	109,3	109,7	110,0
	<i>růst v %</i>	-3,1	-1,5	0,8	2,3	3,9	0,5	2,5	-0,1	0,3	0,3
Směnné relace	<i>průměr 2010=100</i>	100,0	102,0	100,0	98,5	97,9	99,0	100,7	101,6	101,6	101,6
	<i>růst v %</i>	-1,3	2,0	-2,0	-1,5	-0,6	1,1	1,8	0,9	0,0	0,0

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Tabulka C.2.2: Ceny – čtvrtletní

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>
Spotřebitelské ceny (prům. čtvrtletí)	<i>průměr 2005=100</i>	122,8	123,0	122,6	122,5	123,0	123,2	123,4	123,8
	<i>růst v %</i>	1,8	1,5	1,2	1,1	0,2	0,2	0,6	1,0
- přisp. administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	1,6	1,4	1,2	1,2	-0,6	-0,5	-0,3	-0,2
- příspěvek tržního růstu cen	<i>proc. body</i>	0,2	0,1	0,0	0,0	0,7	0,6	0,9	1,2
HICP	<i>průměr 2005=100</i>	121,9	122,2	121,8	121,8	122,3	122,5	122,7	123,0
	<i>růst v %</i>	1,7	1,5	1,2	1,1	0,3	0,2	0,7	1,0
Nabídkové ceny bytů	<i>průměr 2010=100</i>	96,4	96,6	97,4	98,5	99,3	100,6	.	.
	<i>růst v %</i>	1,6	-0,2	1,5	2,0	3,0	4,1	.	.
Deflátoři									
HDP	<i>průměr 2010=100</i>	101,9	102,6	102,8	104,3	104,2	105,3	105,1	106,7
	<i>růst v %</i>	1,6	1,4	1,6	2,1	2,3	2,7	2,3	2,3
Hrubé domácí výdaje	<i>průměr 2010=100</i>	102,8	103,4	103,3	104,4	103,4	104,2	104,0	105,5
	<i>růst v %</i>	0,9	0,8	0,7	1,0	0,6	0,8	0,7	1,1
Spotřeba domácností ²⁾	<i>průměr 2010=100</i>	105,0	105,3	105,4	105,5	105,3	105,5	106,1	106,6
	<i>růst v %</i>	1,1	1,2	1,0	1,0	0,3	0,2	0,6	1,0
Spotřeba vlády	<i>průměr 2010=100</i>	98,2	100,2	100,0	104,0	99,4	101,9	100,5	104,9
	<i>růst v %</i>	-0,3	0,1	-0,1	0,5	1,2	1,7	0,5	0,9
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 2010=100</i>	101,9	102,0	101,5	102,3	103,1	103,2	102,9	103,2
	<i>růst v %</i>	1,0	0,8	0,7	1,7	1,1	1,2	1,3	0,9
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	104,9	105,4	105,0	107,2	109,7	109,7	110,7	110,6
	<i>růst v %</i>	1,2	0,9	0,9	3,1	4,6	4,1	5,4	3,2
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 2010=100</i>	106,5	106,8	106,0	107,7	109,5	108,8	109,8	109,5
	<i>růst v %</i>	0,3	0,0	-0,4	1,8	2,8	1,9	3,6	1,7
Směnné relace	<i>průměr 2010=100</i>	98,5	98,7	99,1	99,6	100,2	100,8	100,8	101,0
	<i>růst v %</i>	0,9	0,8	1,2	1,3	1,8	2,2	1,8	1,5

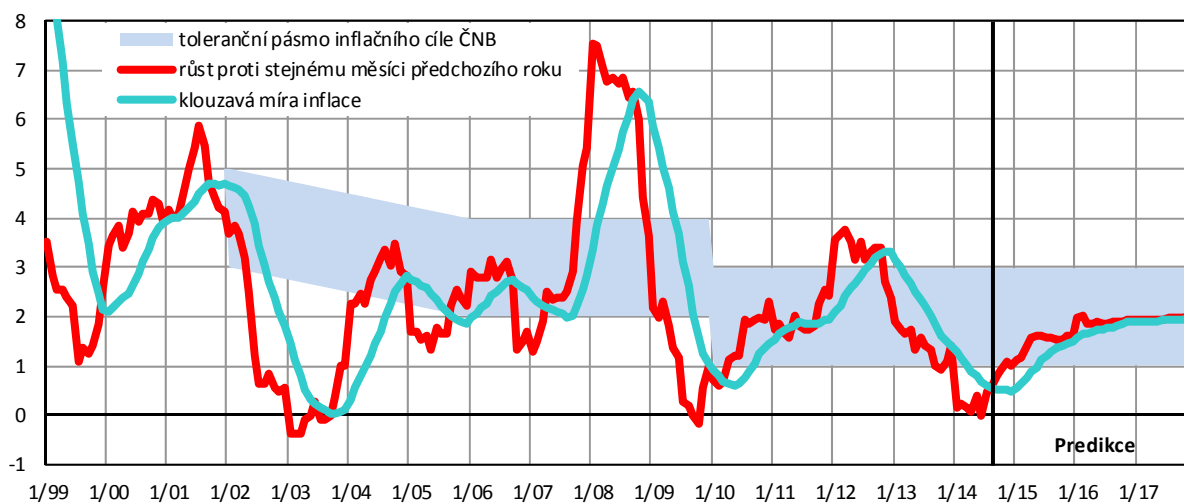
Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Změna regulovaných cen (dle výkaznictví ČSÚ) a nepřímých daní.

²⁾ Včetně spotřeby neziskových institucí.

Graf C.2.1: Spotřebitelské ceny

meziroční růst v %

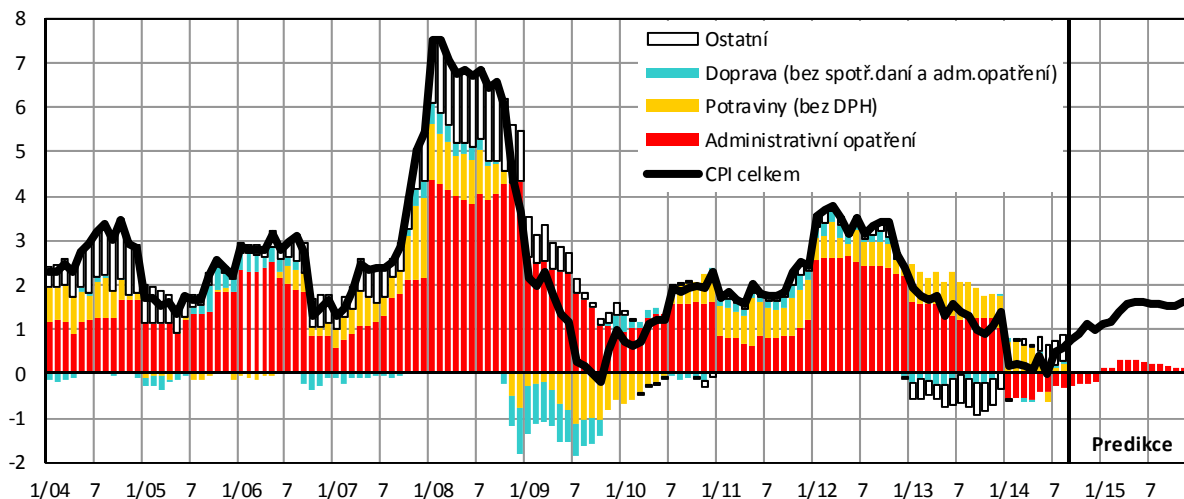

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Pozn.: Pro roky 2002–2005 představuje zvýrazněná oblast cílové pásmo pro celkovou inflaci, od roku 2006 se již jedná o toleranční pásmo bodového inflačního cíle.

Graf C.2.2: Spotřebitelské ceny

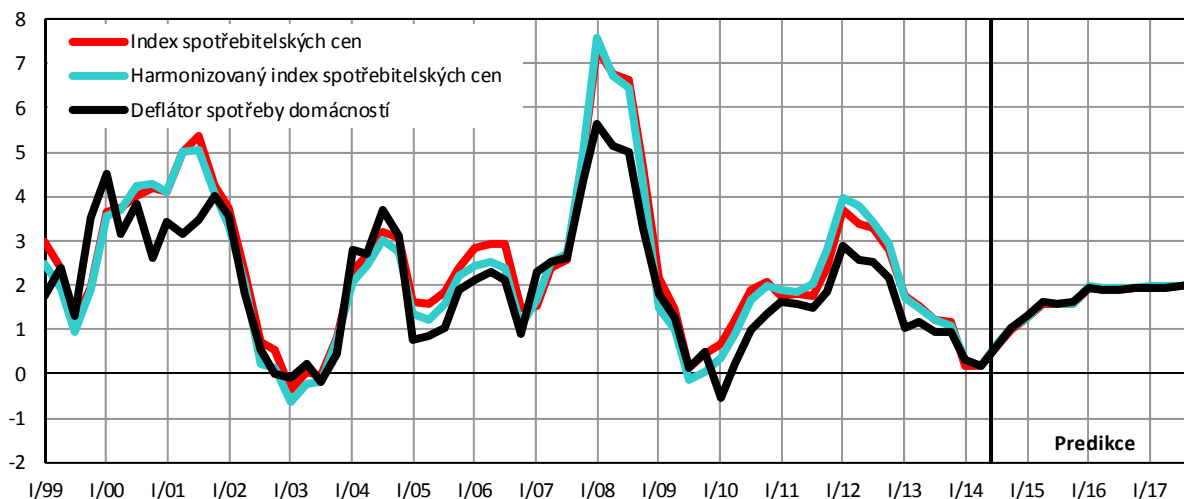
rozklad meziročního růstu CPI, příspěvky v procentních bodech, růst CPI v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.3: Indikátory spotřebitelských cen

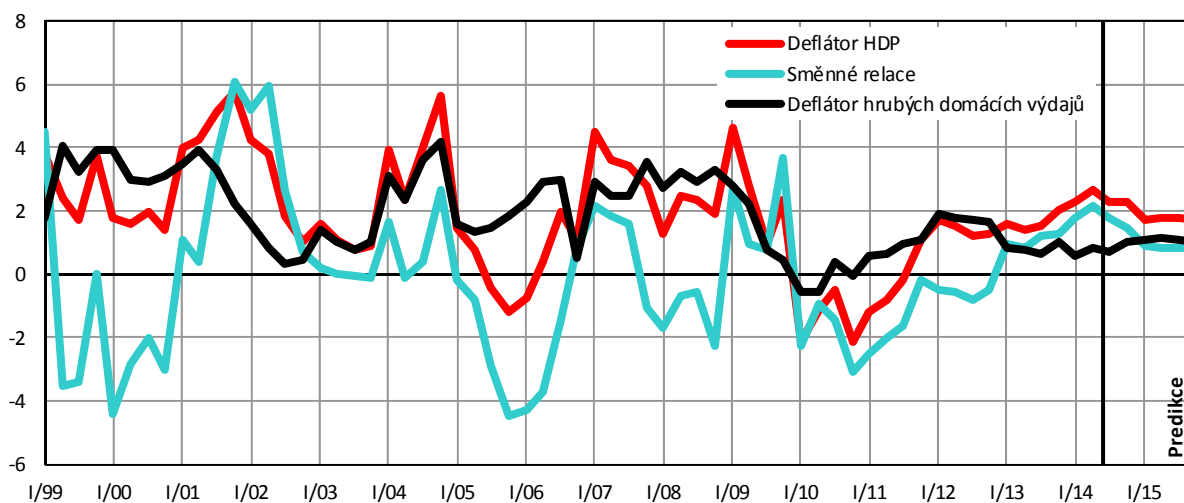
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.2.4: Deflátor HDP

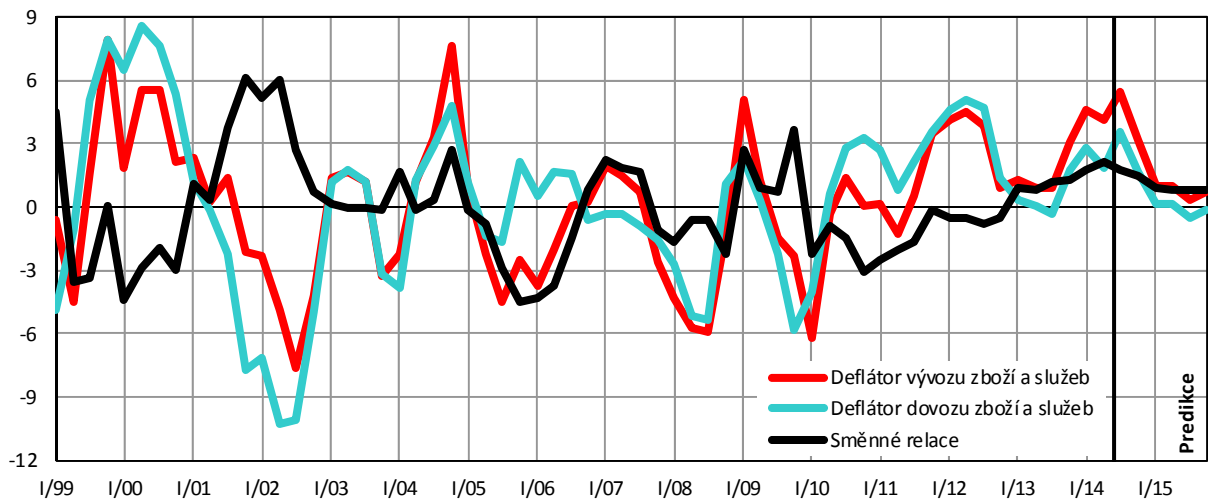
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.2.5: Směnné relace

meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

C.3 Trh práce

Tabulka C.3.1: Trh práce – roční

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
								Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5 002	4 934	4 885	4 872	4 890	4 937	4 958	4 973	4 982	4 991
	<i>růst v %</i>	1,6	-1,4	-1,0	0,4	0,4	1,0	0,4	0,3	0,2	0,2
–zaměstnanci ²⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	4 196	4 107	4 019	3 993	3 990	4 055	4 057	4 067	4 075	4 083
	<i>růst v %</i>	1,7	-2,1	-2,1	0,0	-0,1	1,6	0,0	0,3	0,2	0,2
–podnikatelé ³⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	807	827	866	880	901	882	901	906	907	908
	<i>růst v %</i>	1,2	2,5	4,7	2,0	2,4	-2,1	2,1	0,6	0,1	0,1
Nezaměstnanost	<i>prům. v tis.osob</i>	230	352	384	351	367	369	333	320	310	304
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	4,4	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0	6,3	6,1	5,9	5,7
Pracovní síla	<i>prům. v tis.osob</i>	5 232	5 286	5 269	5 223	5 257	5 306	5 291	5 294	5 293	5 295
	<i>růst v %</i>	0,7	1,0	-0,3	-0,2	0,7	0,9	-0,3	0,1	0,0	0,1
Populace ve věku 15–64 let	<i>prům. v tis.osob</i>	7 410	7 431	7 399	7 295	7 229	7 154	7 081	7 017	6 952	6 889
	<i>růst v %</i>	0,9	0,3	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0	-1,0	-0,9	-0,9	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	67,5	66,4	66,0	66,8	67,6	69,0	70,0	70,9	71,7	72,4
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	66,6	65,4	65,0	65,7	66,5	67,7	68,7	69,5	70,3	71,0
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	70,6	71,1	71,2	71,6	72,7	74,2	74,7	75,4	76,1	76,9
Míra ekon.aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	69,7	70,1	70,2	70,5	71,6	72,9	73,4	74,1	74,7	75,4
Národní účty – ČSÚ:											
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>prům. v tis.osob</i>	5 204	5 110	5 057	5 043	5 065	5 084	5 098	5 114	5 123	5 132
	<i>růst v %</i>	2,2	-1,8	-1,0	-0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	9,31	9,09	9,10	9,11	8,99	8,96
	<i>růst v %</i>	2,5	-2,4	0,1	0,1	-1,2	-0,4
Odpracované hodiny/zaměstnanost	<i>hodiny/osobu</i>	1 790	1 779	1 800	1 806	1 776	1 763
	<i>růst v %</i>	0,3	-0,6	1,2	0,3	-1,6	-0,7
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>prům. v tis.osob</i>	324,6	465,6	528,7	507,8	504,7	564,4	565	527	497	476
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	4,1	6,1	7,0	6,7	6,8	7,7	7,7	7,2	6,8	6,6

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Údaje do roku 2010 včetně navazují na výsledky Sčítání lidu 2001, údaje od roku 2011 na Sčítání lidu 2011.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají z odlišné definice obou ukazatelů.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Tabulka C.3.2: Trh práce – čtvrtletní

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
								Odhad	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:									
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4 884	4 953	4 954	4 958	4 923	4 962	4 971	4 974
	<i>meziroční růst v %</i>	1,0	1,3	0,7	0,8	0,8	0,2	0,3	0,3
	<i>mezičtvrtletní růst v %</i>	0,2	0,6	-0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	0,2
– zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	4 015	4 074	4 064	4 067	4 030	4 064	4 064	4 069
	<i>růst v %</i>	2,0	2,4	0,9	1,3	0,4	-0,2	0,0	0,0
– podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	869	879	889	890	893	898	907	906
	<i>růst v %</i>	-3,2	-3,2	-0,5	-1,3	2,8	2,2	1,9	1,7
Nezaměstnanost	<i>průměr v tis.osob</i>	393	358	370	355	358	319	330	326
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,4	6,7	6,9	6,7	6,8	6,0	6,2	6,1
Pracovní síla	<i>průměr v tis.osob</i>	5 277	5 311	5 323	5 313	5 281	5 281	5 301	5 300
	<i>růst v %</i>	1,4	1,4	0,7	0,3	0,1	-0,6	-0,4	-0,3
Populace ve věku 15–64 let	<i>průměr v tis.osob</i>	7 184	7 166	7 145	7 121	7 103	7 089	7 073	7 058
	<i>růst v %</i>	-1,0	-1,0	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	-1,0	-0,9
Zaměstnanost / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	68,0	69,1	69,3	69,6	69,3	70,0	70,3	70,5
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,3	1,6	1,2	1,3	1,3	0,9	0,9	0,9
Míra zaměstnanosti 15–64 let ⁴⁾	<i>průměr v %</i>	66,8	67,8	68,0	68,3	68,1	68,7	68,9	69,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,2	1,3	1,0	1,2	1,2	0,9	0,9	0,9
Prac.síla / Populace 15–64	<i>průměr v %</i>	73,5	74,1	74,5	74,6	74,4	74,5	74,9	75,1
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,7	1,7	1,3	1,0	0,9	0,4	0,4	0,5
Míra ekon. aktivity 15–64 let ⁵⁾	<i>průměr v %</i>	72,3	72,8	73,2	73,3	73,1	73,2	73,6	73,7
	<i>meziroční přírůstek</i>	1,6	1,5	1,1	1,0	0,8	0,4	0,4	0,5
Národní účty – ČSÚ:									
Zaměstnanost (domácí koncept) ⁶⁾	<i>průměr v tis.osob</i>	5 023	5 093	5 112	5 107	5 047	5 087	5 132	5 125
	<i>růst v %</i>	0,5	0,7	0,1	0,1	0,5	-0,1	0,4	0,4
Odpracované hodiny	<i>mld. hodin</i>	2,26	2,33	2,11	2,26	2,26	2,29	.	.
	<i>růst v %</i>	-4,0	0,0	3,7	-0,5	0,0	-1,8	.	.
Odpracované hodiny / zaměstnanost	<i>hodiny</i>	450	457	413	443	448	450	.	.
	<i>růst v %</i>	-4,5	-0,8	3,5	-0,6	-0,5	-1,7	.	.
Registrovaná nezaměstnanost – MPSV:									
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis.osob</i>	582	559	551	566	619	566	537	538
Podíl nezaměstnaných osob ⁷⁾	<i>průměr v %</i>	7,9	7,6	7,5	7,7	8,5	7,8	7,4	7,3

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje zaměstnané nad 64 let.

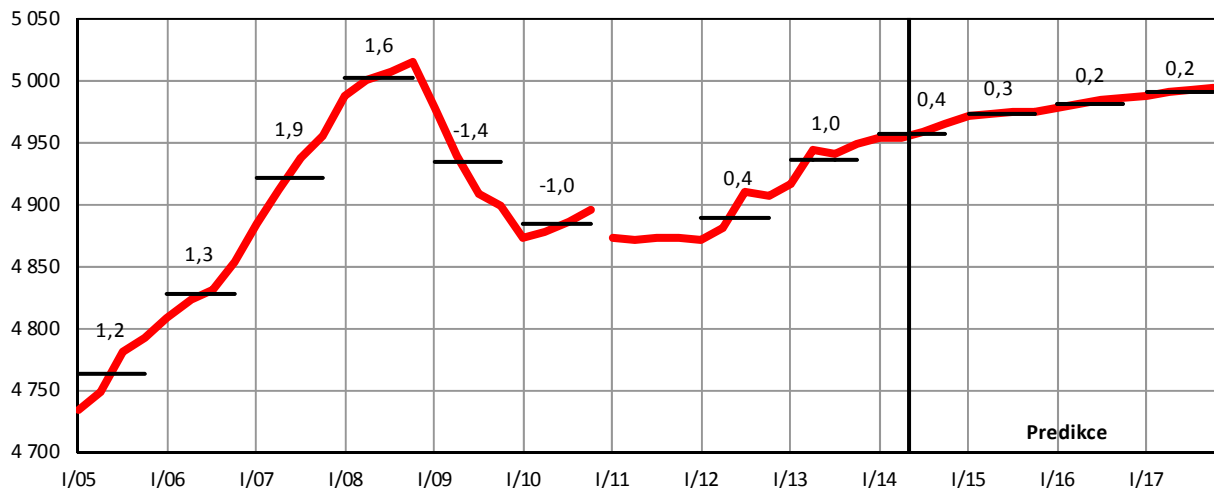
⁵⁾ Na rozdíl od předchozího ukazatele nezahrnuje pracovní sílu nad 64 let.

⁶⁾ Oproti VŠPS zahrnuje navíc i odhady zaměstnanosti v šedé ekonomice, zaměstnanosti cizinců – nerezidentů (zejména pendlerů) či v zemědělském samozásobení apod.

⁷⁾ Podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na celkové populaci v tomto věkovém rozmezí.

Graf C.3.3: Zaměstnanost (VŠPS)

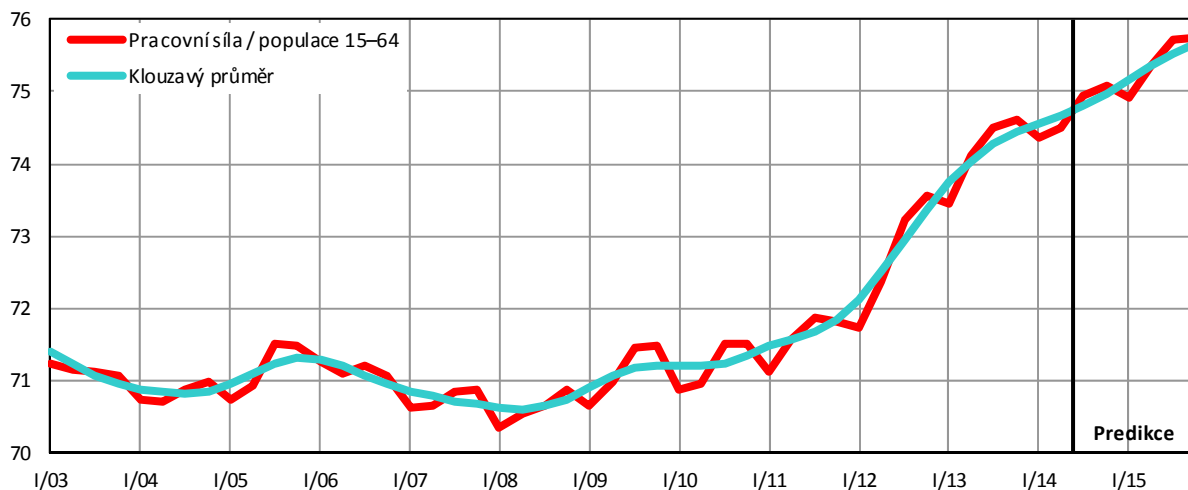
sezónně očištěná data, v tis. osob, míra růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.4: Poměr pracovní síly k počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let

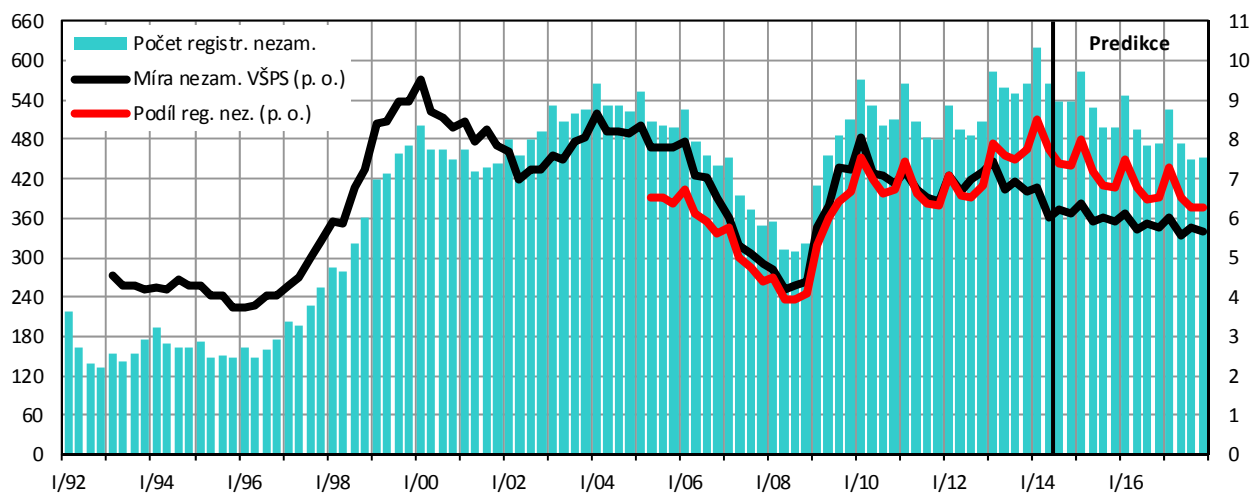
v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.5: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry, v tis. osob, v % (pravá osa)

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Graf C.3.6: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční růst reálného HDP v %, meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti v tis. osob

Zdroj dat: ČSÚ, MPSV, vlastní propočty

Tabulka C.3.3: Trh práce – analytické ukazatele

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
											Predikce	Predikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾												
- nominální	růst v %	5,9	6,2	4,1	-0,6	3,3	2,8	1,4	-0,6	3,1	3,6	
- reálné ²⁾	růst v %	3,3	3,2	-2,1	-1,6	1,8	0,9	-1,9	-2,0	2,6	2,1	
Objem mezd a platů	růst v %	7,1	8,3	7,5	-2,0	0,6	2,2	2,1	-0,4	2,9	3,9	
Průměrná hrubá měsíční mzda ³⁾												
- nominální	Kč	19 536	20 947	22 592	23 353	23 858	24 452	25 063	25 075	25 700	26 700	
	růst v %	6,5	7,2	7,9	3,4	2,2	2,5	2,5	0,0	2,6	3,8	
- reálná	Kč 2005	19 053	19 865	20 147	20 610	20 753	20 866	20 707	20 426	20 900	21 300	
	růst v %	3,9	4,3	1,4	2,3	0,7	0,5	-0,8	-1,4	2,1	2,2	
Medián měsíčních mezd												
	Kč	16 273	17 445	19 364	19 781	20 294	20 743	20 984	21 173	.	.	
	růst v %	.	7,2	11,0	2,2	2,6	2,2	1,2	0,9	.	.	
Produktivita práce	růst v %	5,5	3,4	0,5	-3,1	3,4	2,2	-1,2	-1,1	2,1	2,1	
Jednotkové náklady práce ⁴⁾	růst v %	0,5	2,7	3,5	2,6	0,0	0,6	2,6	0,5	0,9	1,4	
Náhrady zaměstnancům / HDP	%	39,7	39,5	40,3	40,0	40,2	40,4	40,9	40,6	39,8	39,7	

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

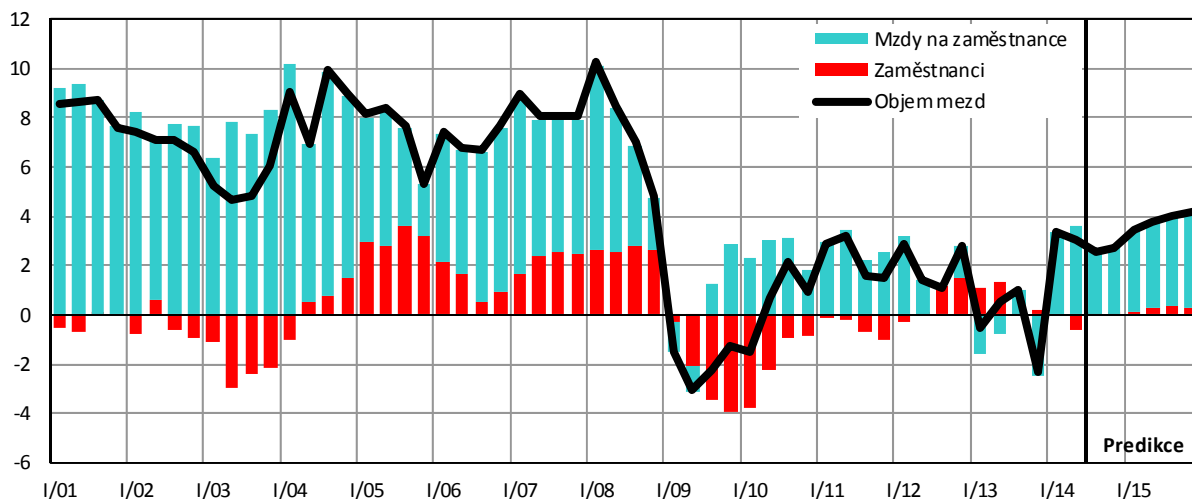
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle národních účtů.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Průměrná mzda se vztahuje na přepočtené počty zaměstnanců v celém národním hospodářství.

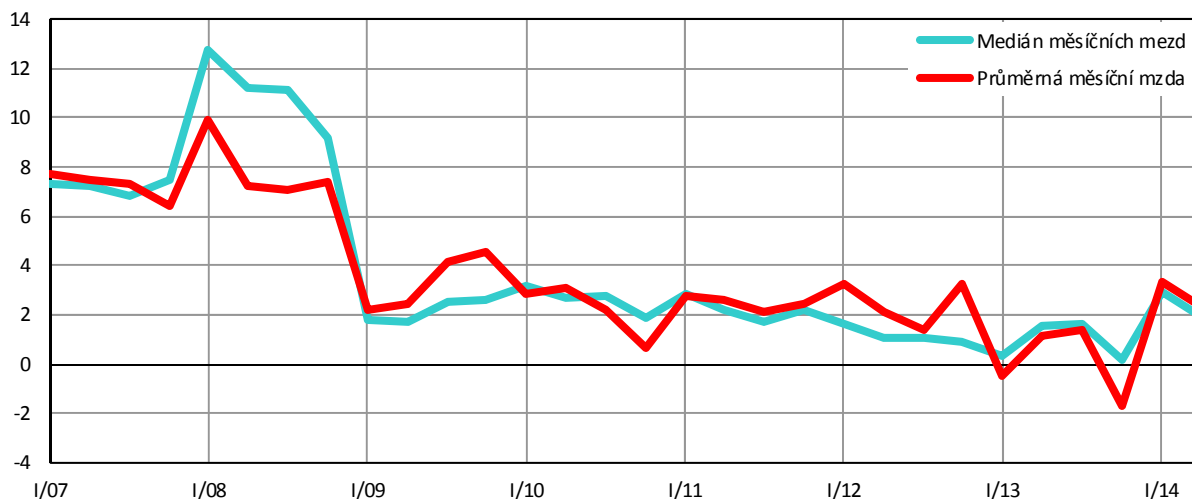
⁴⁾ Podíl nominálních náhrad na 1 zaměstnance a reálné produktivity práce.

Graf C.3.7: Objem mezd a platů – nominální, domácí koncept
meziroční růst v %

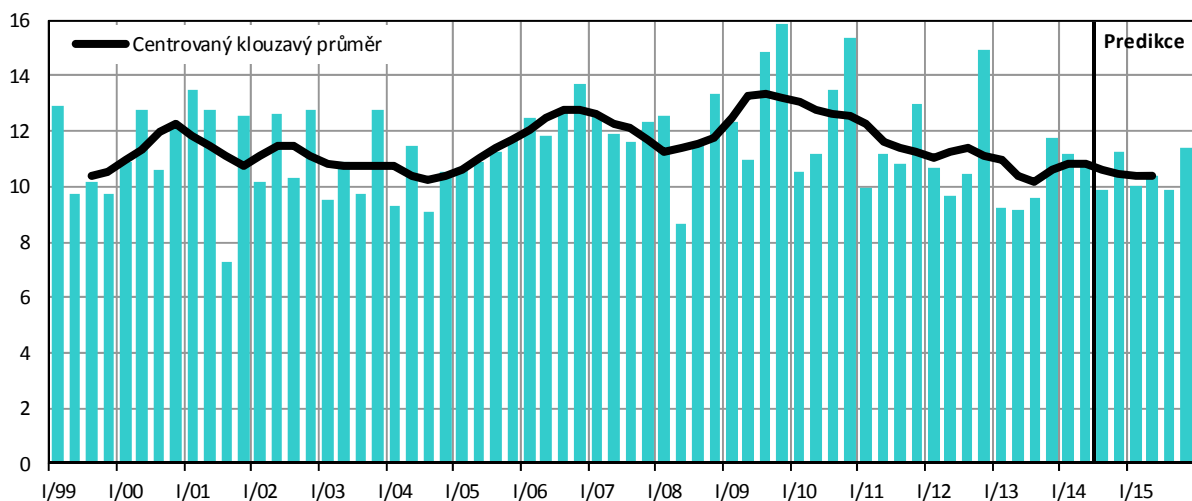
Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.8: Nominální měsíční mzdy
meziroční růst v %

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.3.9: Míra hrubých úspor domácností
v % disponibilního důchodu

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.3.4: Účet domácností

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
									Předb.	Predikce	Predikce
Běžné příjmy											
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	1 392	1 505	1 593	1 553	1 585	1 626	1 662	1 674	1 721	1 787
	<i>růst v %</i>	7,3	8,1	5,8	-2,5	2,0	2,6	2,2	0,7	2,9	3,8
Hrubý provozní přebytek a smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	601	632	657	686	685	674	660	656	666	681
	<i>růst v %</i>	5,6	5,0	4,0	4,5	-0,2	-1,7	-2,0	-0,6	1,5	2,4
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	155	162	177	158	152	151	146	138	135	137
	<i>růst v %</i>	10,5	4,1	9,8	-11,0	-3,5	-0,8	-3,7	-5,0	-2,1	0,8
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	421	471	493	535	542	553	566	563	581	596
	<i>růst v %</i>	9,1	11,9	4,7	8,6	1,2	2,1	2,3	-0,5	3,2	2,5
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	117	126	143	141	140	140	152	146	154	159
	<i>růst v %</i>	6,6	8,3	13,2	-1,4	-1,0	-0,2	8,8	-4,1	5,8	3,0
Běžné výdaje											
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	22	27	31	19	23	21	15	19	16	16
	<i>růst v %</i>	9,8	25,2	11,2	-36,7	17,7	-8,5	-27,3	24,4	-12,7	0,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	144	161	145	140	137	149	151	159	157	163
	<i>růst v %</i>	0,6	11,9	-9,9	-3,0	-2,6	8,6	1,6	5,1	-0,8	3,8
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	563	616	637	603	621	640	653	670	695	725
	<i>růst v %</i>	9,6	9,5	3,3	-5,3	2,9	3,0	2,2	2,5	3,8	4,2
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	116	130	146	143	141	147	155	147	148	151
	<i>růst v %</i>	5,7	12,4	12,1	-1,6	-1,6	4,3	5,6	-5,0	0,2	2,1
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	1 842	1 961	2 106	2 168	2 182	2 188	2 211	2 181	2 241	2 304
	<i>růst v %</i>	7,3	6,4	7,4	3,0	0,7	0,2	1,0	-1,3	2,7	2,8
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	1 631	1 749	1 887	1 891	1 920	1 957	1 970	1 999	2 037	2 104
	<i>růst v %</i>	5,6	7,3	7,9	0,2	1,5	1,9	0,7	1,4	1,9	3,3
Změna podílu v penz. fondech ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	23	26	24	17	15	16	15	35	37	40
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	234	238	243	295	278	247	255	218	241	240
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-29	-34	-25	-25	-29	-25	-21	-13	-11	-12
Tvorba hrubého kapitálu	<i>mld. Kč</i>	188	213	219	212	230	198	178	178	177	182
	<i>růst v %</i>	12,2	12,8	2,8	-3,1	8,8	-14,0	-10,0	-0,4	-0,4	2,8
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	74	58	47	106	75	72	96	50	72	67
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>růst v %</i>	5,3	3,4	2,5	2,1	0,1	-1,4	-1,4	-2,3	2,1	1,3
Míra hrubých úspor ¹⁰⁾	%	12,7	12,1	11,5	13,6	12,7	11,3	11,5	10,0	10,8	10,4

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.⁴⁾ Placené úroky.⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody z penzijního připojištění.⁹⁾ Deflováno deflátorem spotřeby domácností¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

C.4 Vztahy k zahraničí

Tabulka C.4.1: Platební bilance – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
											Predikce	Predikce
Výkonová bilance ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	108	106	100	161	129	149	211	241	294	327	
– obchodní bilance ²⁾	<i>mld. Kč</i>	59	47	26	87	54	90	149	188	236	268	
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	<i>mld. Kč</i>	-139	-124	-166	-106	-137	-177	-189	-196	-199	-198	
– bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	49	59	74	74	75	58	62	53	58	59	
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-165	-255	-175	-250	-285	-256	-260	-312	-324	-350	
– náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	3	-4	-19	-11	-1	1	5	7	8	8	
– investiční výnosy	<i>mld. Kč</i>	-168	-251	-156	-239	-284	-257	-265	-320	-332	-358	
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	-11	-8	-6	-1	9	3	-2	15	30	8	
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-67	-157	-81	-89	-147	-104	-51	-56	1	-14	
Kapitálový účet	<i>mld. Kč</i>	10	22	27	51	33	15	52	75	106	126	
Finanční účet	<i>mld. Kč</i>	100	125	92	143	174	59	74	188	.	.	
– přímé zahraniční investice	<i>mld. Kč</i>	90	179	36	38	95	47	121	33	.	.	
– portfoliové investice	<i>mld. Kč</i>	-27	-57	-9	159	150	6	55	92	.	.	
– ostatní investice ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	36	3	65	-53	-71	7	-102	63	.	.	
Změna devizových rezerv	<i>mld. Kč</i>	2	16	40	61	41	-17	80	192	.	.	
Mezinárodní investiční pozice	<i>mld. Kč</i>	-1 084	-1 418	-1 545	-1 728	-1 830	-1 818	-1 876	-1 772	.	.	
Zahraniční zadluženost ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	1 196	1 377	1 630	1 639	1 767	1 877	1 952	2 215	2 305	2 405	
Výkonová bilance ¹⁾ / HDP	%	3,1	2,8	2,5	4,1	3,3	3,7	5,2	5,9	6,9	7,3	
Běžný účet / HDP	%	-1,9	-4,1	-2,0	-2,3	-3,7	-2,6	-1,3	-1,4	0,0	-0,3	
Finanční účet / HDP	%	2,8	3,3	2,3	3,7	4,4	1,5	1,8	4,6	.	.	
Mez. inv. pozice / HDP	%	-30,9	-37,0	-38,5	-44,1	-46,3	-45,2	-46,3	-43,4	.	.	
Zahr. zadluženost / HDP ⁶⁾	%	34,1	35,9	40,6	41,8	44,7	46,7	48,2	54,2	54	54	

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

⁶⁾ Podíl zahraniční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Tabulka C.4.2: **Platební bilance – čtvrtletní**
roční klouzavé úhrny, u zahraniční zadluženosti konec období

		2013				2014			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
							Odhad	Predikce	
Výkonová bilance ¹⁾	mld. Kč	209	228	224	241	266	271	284	294
– obchodní bilance ²⁾	mld. Kč	150	170	173	188	207	216	227	236
– z toho minerální paliva (SITC 3) ³⁾	mld. Kč	-184	-184	-193	-196	-195	-196	-198	-199
– bilance služeb	mld. Kč	59	58	51	53	59	55	56	58
Bilance výnosů	mld. Kč	-284	-309	-308	-312	-272	-320	-321	-324
– náhrady zaměstnancům	mld. Kč	5	5	5	7	9	10	9	8
– investiční výnosy	mld. Kč	-288	-315	-313	-320	-281	-330	-331	-332
Bilance převodů	mld. Kč	6	4	6	15	12	35	42	30
Běžný účet	mld. Kč	-69	-78	-78	-56	6	-14	4	1
Kapitálový účet	mld. Kč	52	51	98	75	96	96	101	106
Finanční účet	mld. Kč	68	100	43	188	148	166	.	.
– přímé zahraniční investice	mld. Kč	132	97	65	33	36	85	.	.
– portfoliové investice	mld. Kč	49	81	46	92	89	-40	.	.
– ostatní investice ⁴⁾	mld. Kč	-112	-78	-67	63	23	121	.	.
Změna devizových rezerv	mld. Kč	54	81	81	192	211	250	.	.
Mezinárodní investiční pozice	mld. Kč	-1 830	-1 889	-1 835	-1 772	-1 703	-1 660	.	.
Zahraněční zadluženost ⁵⁾	mld. Kč	1 999	2 042	1 965	2 215	2 151	2 262	2 293	2 305

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

¹⁾ Jedná se o součet obchodní bilance a bilance služeb.

²⁾ Dovoz v metodice fob

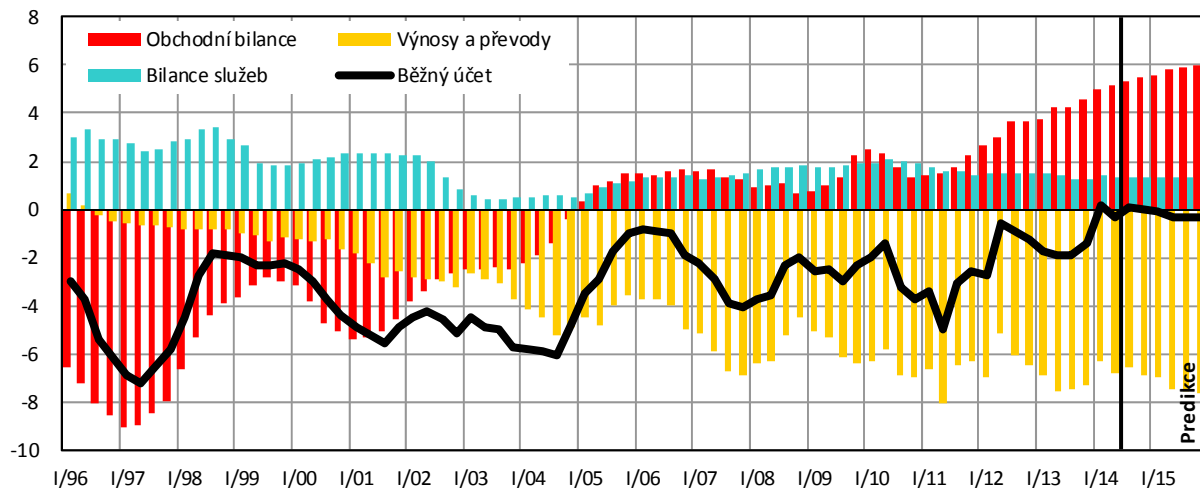
³⁾ Dovoz v metodice cif (hodnota zboží + zahraniční přímé obchodní náklady spojené s dopravou na hranice ČR)

⁴⁾ Včetně derivátů

⁵⁾ Zahraniční zadluženost je sumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

Graf C.4.1: **Běžný účet platební bilance**

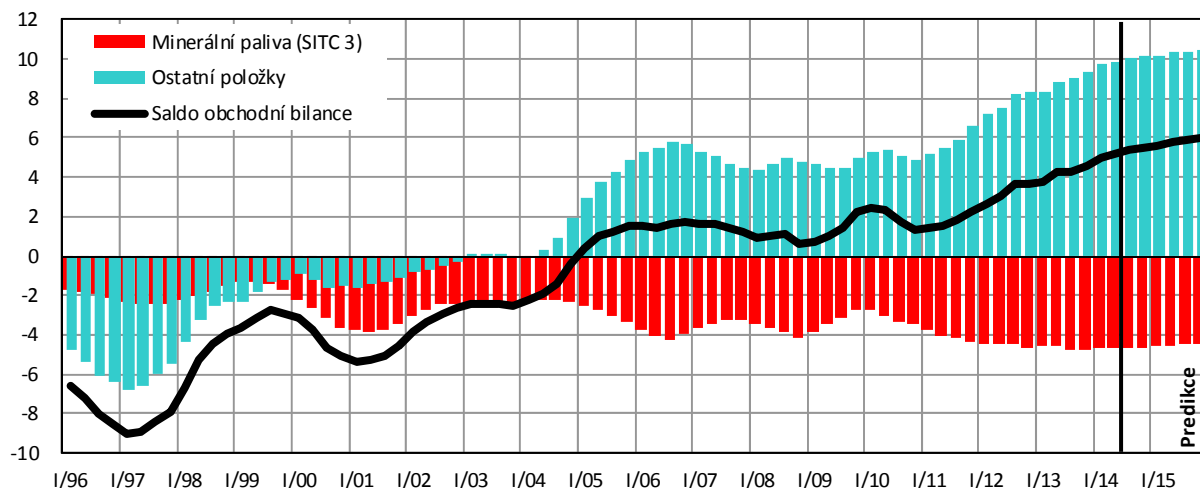
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.2: Obchodní bilance (metodika platební bilance)

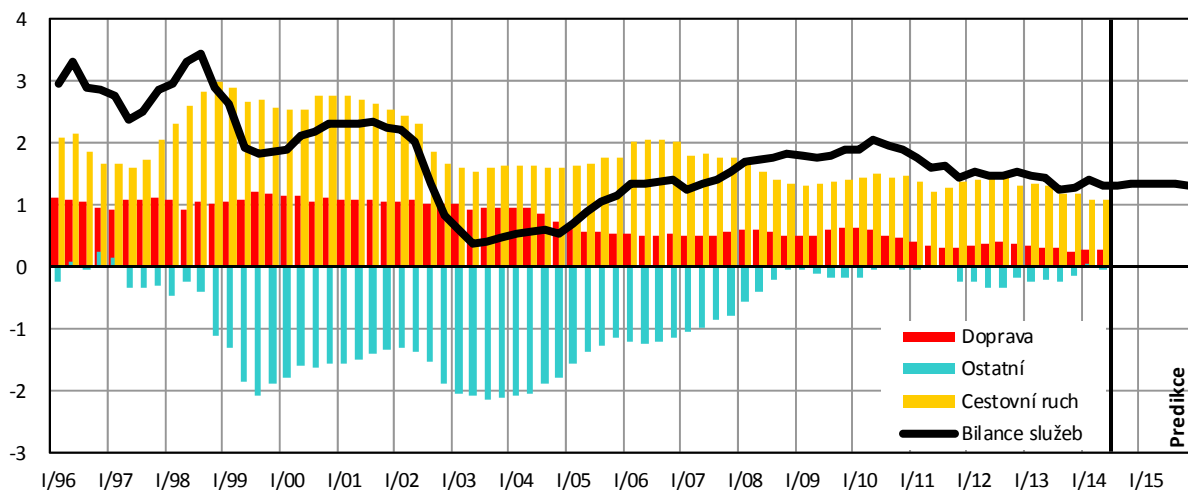
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.3: Bilance služeb

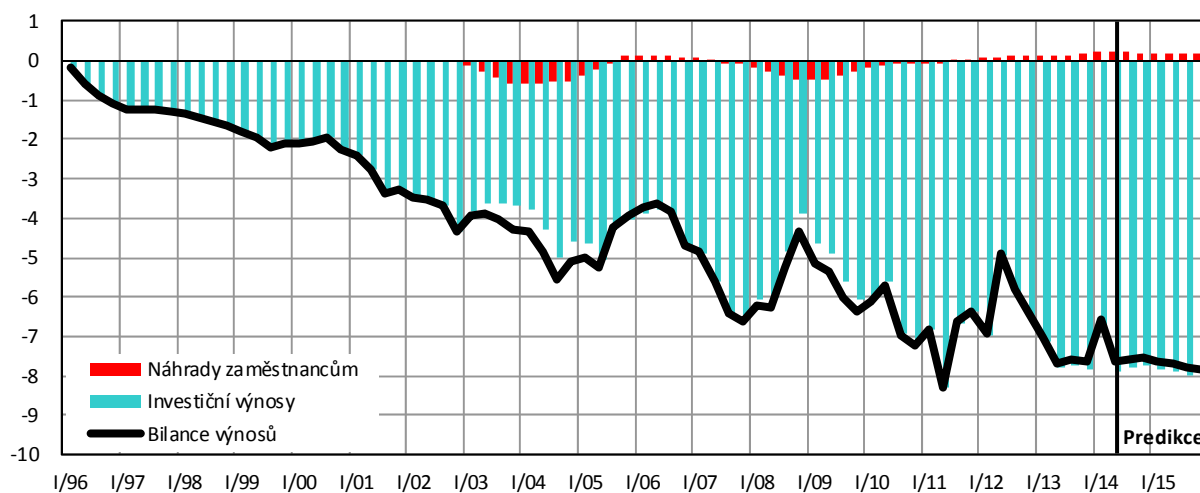
v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Graf C.4.4: Bilance výnosů

v % HDP, roční klouzavé úhrny

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

Tabulka C.4.3: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – roční

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
											Predikce	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	104,3	108,9	110,5	105,9	109,5	112,7	113,7	114,3	116	118	
	<i>růst v %</i>	4,3	4,4	1,5	-4,1	3,3	2,9	0,9	0,6	1,8	1,7	
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	107,8	110,1	109,9	103,2	112,1	116,9	117,2	118,4	122	124	
	<i>růst v %</i>	7,8	2,1	-0,1	-6,2	8,6	4,3	0,2	1,1	3,3	1,6	
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	112,5	119,9	121,5	109,3	122,7	131,7	133,2	135,4	142	147	
	<i>růst v %</i>	12,5	6,6	1,3	-10,0	12,2	7,4	1,1	1,7	5,2	3,4	
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	101,7	106,5	109,4	108,8	112,6	115,5	118,8	117,8	122	125	
	<i>růst v %</i>	1,7	4,7	2,8	-0,6	3,5	2,6	2,8	-0,9	3,7	2,2	
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	114,4	127,7	133,0	119,0	138,2	152,2	158,2	159,5	174	184	
	<i>růst v %</i>	14,4	11,6	4,2	-10,5	16,1	10,2	4,0	0,8	9,0	5,7	
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	95,4	93,0	83,2	86,0	84,2	81,7	84,6	86,6	91	91	
	<i>růst v %</i>	-4,6	-2,6	-10,5	3,4	-2,2	-2,9	3,6	2,3	5,1	0,3	
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	103,1	106,1	112,7	109,3	110,1	114,3	114,2	113,2	112	113	
	<i>růst v %</i>	3,1	2,9	6,3	-3,1	0,8	3,8	-0,1	-0,9	-0,9	0,5	
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	98,4	98,6	93,8	94,0	92,7	93,4	96,6	98,0	102	103	
	<i>růst v %</i>	-1,6	0,2	-4,9	0,2	-1,4	0,8	3,4	1,4	4,1	0,9	
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	112,6	125,9	124,7	111,7	128,1	142,2	152,9	156,3	177	189	
	<i>růst v %</i>	12,6	11,8	-0,9	-10,5	14,7	11,0	7,5	2,2	13,5	6,6	

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

¹⁾ Vážený průměr růstu HDP šesti nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR (Německo, Slovensko, Rakousko, Británie, Polsko a Francie).

²⁾ Index podílu reálného dovozu na reálném HDP těchto zemí.

³⁾ Index vyjadřující vážený průměr dovozů zboží.

⁴⁾ Index vyjadřující změnu podílu ČR na exportních trzích. Tento ukazatel vystihuje konkurenceschopnost českých výrobců na zahraničních trzích.

⁵⁾ Převrácená hodnota nominálního efektivního směnného kurzu z tabulky A.3.3.

⁶⁾ Index vyjadřující změnu dosahovaných cen na exportních trzích v příslušných měnách.

Tabulka C.4.4: Rozklad vývozu zboží (v metodice národních účtů) – čtvrtletní

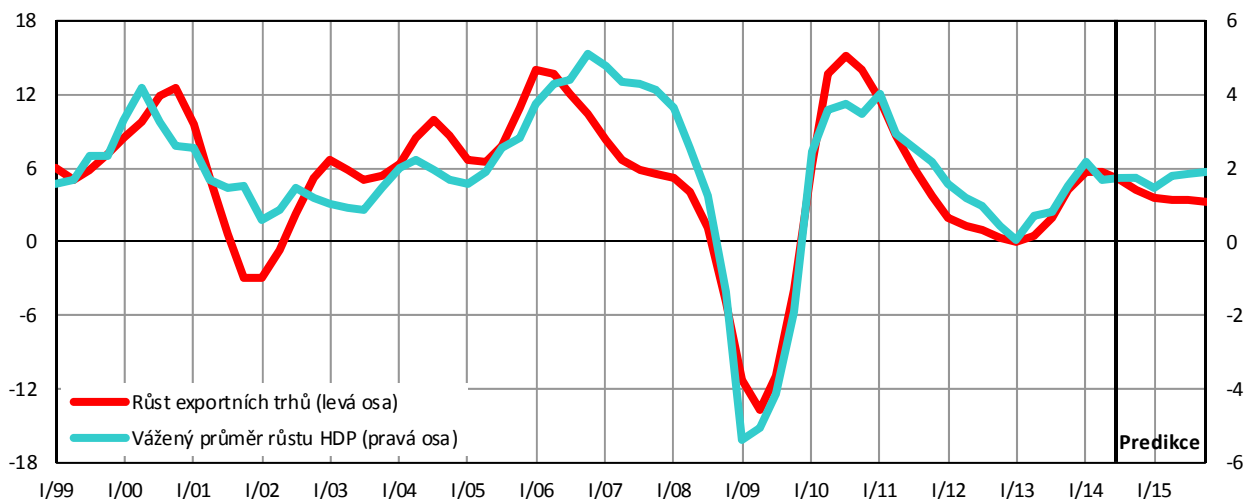
		2013				2014					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4		
										Odhad	Predikce
HDP ¹⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,4	114,2	114,6	115,2	115,9	116,0	117	117		
	<i>růst v %</i>	-0,1	0,4	0,7	1,4	2,2	1,7	1,7	1,6		
Dovozní náročnost ²⁾	<i>průměr 2005=100</i>	117,2	117,6	118,8	120,2	121,3	122,2	123	123		
	<i>růst v %</i>	0,2	0,1	1,2	2,7	3,5	3,9	3,4	2,6		
Exportní trhy ³⁾	<i>průměr 2005=100</i>	132,9	134,3	136,1	138,4	140,5	141,8	143	144		
	<i>růst v %</i>	0,0	0,6	1,9	4,2	5,7	5,6	5,1	4,3		
Exportní výkonnost ⁴⁾	<i>průměr 2005=100</i>	114,7	119,1	116,6	120,6	122,4	122,6	120	124		
	<i>růst v %</i>	-6,7	-0,1	2,3	1,2	6,8	2,9	2,6	2,6		
Export reálně	<i>průměr 2005=100</i>	152,4	159,9	158,7	166,9	172,0	173,8	171	179		
	<i>růst v %</i>	-6,6	0,5	4,2	5,4	12,9	8,7	7,8	7,0		
Směnný kurz ⁵⁾	<i>průměr 2005=100</i>	85,5	86,3	85,9	88,5	90,6	90,6	91	91		
	<i>růst v %</i>	1,8	1,7	1,3	4,3	5,9	5,0	6,4	3,1		
Dosahované ceny na zahr. trzích ⁶⁾	<i>průměr 2005=100</i>	113,7	113,2	113,2	112,5	112,2	112,2	112	112		
	<i>růst v %</i>	-0,6	-0,9	-0,7	-1,2	-1,3	-0,9	-1,0	-0,3		
Deflátor exportu	<i>průměr 2005=100</i>	97,3	97,7	97,3	99,6	101,6	101,6	103	102		
	<i>růst v %</i>	1,1	0,8	0,6	3,1	4,5	4,0	5,4	2,8		
Export nominálně	<i>průměr 2005=100</i>	148,3	156,3	154,5	166,3	174,9	176,7	175	183		
	<i>růst v %</i>	-5,6	1,3	4,9	8,7	17,9	13,0	13,6	9,9		

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Viz poznámky k Tabulce C.4.3.

Graf C.4.5: HDP a dovoz zboží partnerských zemí

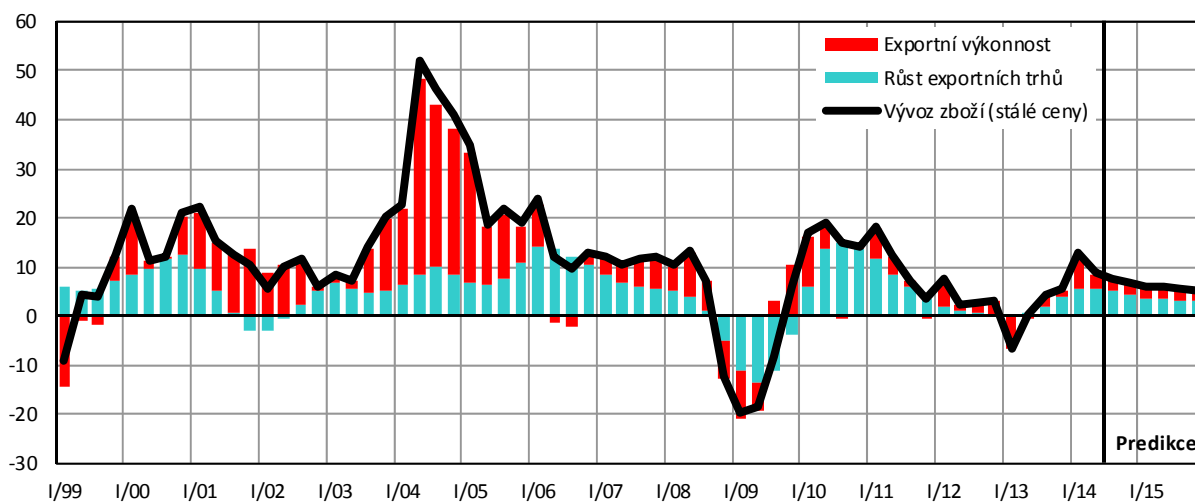
meziroční tempa růstu v %

Zdroj dat: Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.6: Vývoz zboží reálně

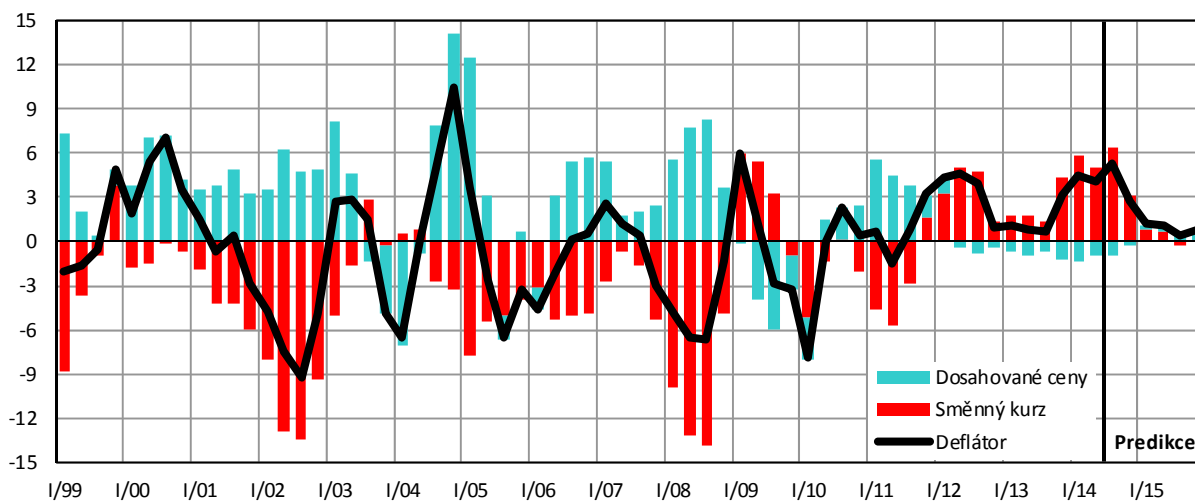
rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČSÚ, Eurostat, vlastní propočty

Graf C.4.7: Deflátor vývozu zboží

rozklad meziročního růstu v %

Zdroj dat: ČNB, ČSÚ, vlastní propočty

vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální indikátory, ekonomický výkon, ceny, t
práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demograf
politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiská
mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demog
cyklu, konjunkturální indikátory, ekonomický výkon, ceny, trh práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální
sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální indikátory, ekonomický výkon, ceny, trh práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring
predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální indikátory
ekonomický výkon, ceny, trh práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy
strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální indikátory, ekonomický výkon, ceny, trh práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních
institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky, demografie, pozice v rámci ekonomického cyklu, konjunkturální indikátory, ekonomický výkon
ceny, trh práce, vztahy k zahraničí, mezinárodní srovnání, monitoring predikcí ostatních institucí, vnější prostředí, fiskální politika, měnová politika a finanční sektor, směnné kurzy, strukturální politiky

Ministerstvo financí České republiky

Odbor Finanční politika

Letenská 15

118 10 Praha 1

<http://www.mfcr.cz>